

Voorzitter: B.N. Benjamins (D66)

Aanwezig: mevrouw M.E. Woldhuis (100% Groningen) en de heren A. Sijbolts (Stadspartij), R. Bolle (CDA), J. Boter (VVD), J.P. Dijk (SP), T. van Zoelen (PvdD), J. van Hoorn (GroenLinks)
College: de dames I.M. Jongman (ChristenUnie), C.E. Bloemhoff (PvdA) en de heren R. van der Schaaf (PvdA), P.S. de Rook (D66)

Namens de griffie: P. Kommerij

Politiek vragenuur en mededelingen college

00:00:02

Voorzitter: Welkom bij het politiek vragenuur van de gemeenteraad van Groningen, van vier november 2020. Voorafgaand zal het college een aantal mededelingen doen en door verschillende collegeleden worden dingen gezegd. Ik ga u van tevoren ook nog even meedelen, dat zo af en toe binnen het politiek vragenuur, vragen terechtkomen die beter schriftelijk zouden kunnen worden gesteld. En ik ga u nog een andere tip aan de hand doen, er worden regelmatig ook technische vragen gesteld. En die gaan wij wat meer filteren, want het is tenslotte een politiek vragenuur, en de technische vragen behoren anders te worden gesteld, zoals u allen weet. De inleidingen kunnen ook vandaag weer achterwege blijven, want de stukken aan het RIS, aan ons Raadsinformatiesysteem. Iedereen kan erbij, iedereen kan dat nog eens nalezen, wat nu de aanleiding was van de vraag. En dan geef ik eerst het woord aan wethouder Van der Schaaf voor de mededelingen.

00:01:06

De Heer Van der Schaaf: Ja, dank u wel, Voorzitter. Twee mededelingen. Als eerste, als het goed is heeft u er al eerder een uitnodiging van gekregen, maar ik zou toch daar nog even aandacht op willen vestigen, dat op zes november een online talkshow is over de toekomst van onze Grote Markt. Tussen half acht en kwart over acht is een livestream, praatprogramma te zien: Let's Grote Markt. Dat kunt u volgen. Uiteraard is het allemaal coronaproof, dus geen publiek in de zaal. Het programma is te volgen via: jouwgrotemarkt.groningen.nl. In het kader van de inspraak over de totstandkoming van het programma van de [onhoorbaar] Grote Markt. Het publiek kan ook vanuit huis meedoen, door mee te reageren via online chatten. Die thema's komen dan in de talkshow ook aan de orde, of kunnen aan de orde komen. Maar het is denk ik ook leuk voor u, als raad om dat even te volgen.

00:01:59

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Bolle.

00:02:01

De Heer Bolle: Nou, het is eigenlijk meer een ordevraag aan u, Voorzitter, dit soort mededelingen wel in het politieke vragenuur horen? Dan weten we een beetje het verschil.

00:02:14

Voorzitter: Promotiepraatje horen er af en toe ook bij. Wethouder Van der Schaaf.

00:02:19

De Heer Van der Schaaf: We hadden nog even een mededeling die volgens mij hier wel zeker

thuishoort. En dat is: er is een vlog om kwart over tien, staat altijd op woensdag, uitspraak van de Raad van State. Deze heeft betrekking op het veelbesproken bestemmingsplan van Raadhuisplein in Haarlem. Nou, daar kan een heel verhaal over gehouden worden, wat de Raad van State er allemaal over gezegd heeft, maar op zich is het per saldo positief, wat het oordeel van de gemeente betreft. In de zin dat het plan eigenlijk in hoofdzaken overeind blijft. Het is wel zo dat we dit moeten beschouwen als een tussenuitspraak. De Raad van State heeft gezegd: 'Over een aantal onderdelen vinden wij eigenlijk dat de gemeente nog wat meer dingen duidelijker moet maken'. Die hebben betrekking op, om zeker te maken in het bestemmingsplan, dat er een gesloten en overdekte laad-en losruimte komt. Dat er zeker geen horeca en detailhandel in de Noordelijke stroken kan komen. En dat het effect op het water, in overleg met het Waterschap, beter opgebouwd moet worden. Maar het zijn allemaal zaken waar we het inhoudelijke mee eens zijn, maar die waarschijnlijk, door de ingewikkelde totstandkoming van dit bestemmingsplan volgens de Raad van State, onvoldoende geborgd zijn in het bestemmingsplan. Dat betekent dat wij de mogelijkheid krijgen als gemeente Groningen, u dus als raad, om die fouten, of zaken te herstellen. Daar hebben we twintig weken de tijd voor. Dus dat betekent dat we in die periode, zoals lijkt, met een op deze punten aangepast bestemmingsplan bij u langs zullen komen voor het bouwplan op het Raadhuisplein, ter verduidelijking. In Haren.

00:04:03

Voorzitter: Dank u wethouder Van der Schaaf. Dan zijn er nog meer mededelingen van het college, en ik ga naar mevrouw Jongman.

00:04:09

Mevrouw Jongman: Ja, dank u wel, Voorzitter. Eerder werden de sportverenigingen flink geraakt door alle coronamaatregelen. Er waren toen twee compensatieregelingen; de tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties, de TVS, en vereniging met accommodatie in eigen bezit, die werden gecompenseerd via de TASO de tegemoetkoming amateursportorganisaties. En met het oog op de nieuwe coronamaatregelen wordt dat sport specifieke pakket aangepast en opnieuw opengesteld voor de periode van één oktober tot en met 31 december 2020. Met een uitvoering die erop gericht is, om de nieuw ontstane financiële schade van amateur sportverenigingen te compenseren. En de onderbesteding van die twee regelingen die ik net noemde, dat was een bedrag van zestig miljoen, wordt daarvoor ingezet. En daarnaast zal er met de sector worden overlegd, over de gevolgen van de coronamaatregelen. Sport050 zal gaan onderzoeken welk deel van de huur gecompenseerd kan worden. We gaan daarover ook in gesprek met de sportkoepel. En verder is het goed om te melden dat er door de overheid wordt gekeken naar de financiële schade die zwembaden en ijsbanen ondervinden door de beperkte publieke toegang. En ook daar zal Sport050 zelf gaan onderzoeken, wat de effecten zijn op in ieder geval sowieso de lagere bezoekersaantallen op dit moment. In de raadscommissie van eenentwintig oktober was er een discussie over de noodzakelijke vervanging van een groot aantal lichtmasten op sportparken in onze gemeente. Er is toen door de VVD een vraag gesteld, of de opdrachtnemer die de LED armaturen heeft bevestigd, mogelijk medeverantwoordelijk te houden is voor de ontstane situatie. We hebben u toegezegd dit uit te zoeken, en dat bij deze ook gedaan. De conclusie is dat wij de opdrachtnemer niet medeverantwoordelijk gaan stellen, met twee argumenten die daarvoor te geven zijn, of eigenlijk drie zie ik nu. De

oorzaak van het probleem is in de basis, de ouderdom van de masten. Door de plaatsing van LED, is dit manco aan het licht gekomen. De gemeente heeft een zorgplicht, maar heeft deze zorgplicht ten aanzien van de masten, niet voldoende uitgevoerd. De masten stonden niet in het programma, daar hadden we u al eerder over geïnformeerd en over gediscussieerd. Daar kunnen we een opdrachtnemer niet medeverantwoordelijk voor houden. En de gemeente heeft de opdracht verstrekt aan een installateur om de armaturen te monteren, conform een door ons aangeleverd plan. En voor het medeverantwoordelijk stellen, als tweede argument, van de opdrachtnemer is het belangrijk vast te stellen of de mate van deskundigheid bij de betreffende installateur aanwezig mag worden geacht: de zogeheten subjectieve toets. Dit ligt niet voor de hand, omdat er sprake is van een lokaal algemeen installatietechniekbedrijf van beperkte omvang, dat geen expert is op het gebied van lichtmasten. Daarnaast heeft de installateur binnen zijn vakgebied, bijvoorbeeld over de bekabeling wel advies gegeven, en daar hebben wij ook actie op ondernomen. En als derde argument, stel dat de opdrachtnemer wel medeverantwoordelijk was te houden, dan betrof dat alleen het opnieuw monteren van de armaturen op de nieuwe lichtmasten. En dit alleen in de gevallen dat de gemeente kan aantonen dat er een direct verband is met de belastbaarheid van de masten, en niet de leeftijd. Dit alles overwegend, is dus de conclusie dat wij hen niet verantwoordelijk gaan stellen.

00:07:24

Voorzitter: Dank u wel wethouder Jongman. Dan gaan wij over naar de vragen. En we beginnen bij de vragen van de Stadspartij, over de visboer in Noordlaren. De heer Sijbolts.

00:07:35

De Heer Sijbolts: Dank u wel, Voorzitter. Het zal je maar gebeuren. Je bent visboer en staat al vijftien jaar met je viswagen in Noordlaren je brood te verdienen. Als hardwerkende ondernemer sta je op donderdag met je wagen op het pleintje tussen de kerk en het haventje in het mooie Noordlaren. Dan vindt er een gemeentelijke herindeling plaats, en moet je waar je eerst nog tweehonderd euro betaalde voor je standplaatsvergunning, ineens achttienhonderd euro gaan betalen. Een verhoging van maar liefst achthonderd procent. De vis wordt dan wel erg duur betaald. Eén en ander heeft te maken met de manier waarop de gemeente de tarieven berekend heeft; een week tarief. De Stadspartij vindt dat de gemeente tegemoet moet komen aan ondernemers die te maken krijgen met dit soort excessen, en dat het college zich daar proactief in zou moeten opstellen. Daarmee moet voorkomen worden dat hardwerkende ondernemers eerst een advocaat in de arm moeten nemen, om de gemeente te laten bewegen. Wij zijn benieuwd of, niet alleen andere fracties, maar ook het college dat vindt. We zijn benieuwd naar de antwoorden die we vooraf hebben ingediend. De vragen die wij hebben gesteld zijn mede namens de VVD. En ik weet niet of dat ook geldt voor het verhaal wat ik net gehouden heb. Dank u wel.

00:08:39

Voorzitter: Dat weet ik ook niet. Dat ga ik ook niet navragen. We gaan gewoon wethouder De Rook voor de beantwoording.

00:08:44

De Heer De Rook: Ja, Voorzitter, dank u wel. Laat ik meteen maar gaan naar de antwoorden op de vragen van de Stadspartij en de VVD. De vraag was: zijn er gesprekken? Ja, die zijn er wel degelijk. Bijvoorbeeld, waarin wij laten zien, dat als je de tarieven van de gemeente

Groningen zou doorvertalen naar andere gemeenten, wat dat zou betekenen. Met als doel om in gesprek te gaan met onder andere de visboer, om dan uiteindelijk tot een besluit te komen. Wat we niet hadden voorzien is dat na die gesprekken, die gesprekken ook in de publiciteit kunnen belanden. Dus de reden dat we hier nu over spreken, heeft mee te maken dat dat gesprek actief gevoerd wordt. En die gesprekken, die gebruiken wij om op basis van wat onder andere de visboer in Noordlaren, en dat geldt voor nog een aantal anderen, ons als college meegeven, om uiteindelijk tot een besluit te gaan komen. En dat moet gewoon nog genomen worden. Dus dit is helemaal niet iets dat al besloten is. Dit is iets dat nog in ontwikkeling is en binnen nu en een paar weken naar de raad komt. Dus die gesprekken worden gevoerd. Is het college bezig met een oplossing? Ja, dat waren we. Dus dat geeft ook aan dat die gesprekken zinvol zijn. Dus er hoeft ook niemand een advocaat in de armen te nemen. Het college heeft dit signaal goed gehoord, en spant zich in voor een oplossing. Dat waren we overigens ook zonder deze vragen al van plan. Want volgens mij is het een helder signaal wat vanuit, onder andere de visboer en een aantal andere ondernemers in Haren en Ten Boer, wordt gegeven. Dus we beraden ons nu op een maatwerkoplossing, als onderdeel van het nieuwe standplaatsenbeleid, en die komt als het goed is binnen een paar weken uw kant op. Dat is onderdeel van de harmonisatie van de standplaatsen die wij voor één januari moeten afronden.

00:10:09

Voorzitter: Dank u wethouder De Rook. Dan ga ik door naar de vragen over de bouw van een betoncentrale op het stationsterrein, achterzijde. De heer Sijbolts.

00:10:25

De Heer Sijbolts: Dank Voorzitter en excuus voor de nogal technische aard van deze vragen. Het gaat inderdaad over de bouw van een betoncentrale en een puinbreker, die is geplaatst op het stationsgebied vanwege de herinrichting en verbouw van datzelfde stationsgebied. In de kern komt het erop neer, dat een aantal bewoners bij de Stadspartij aan de bel heeft getrokken, omdat zij zich zorgen maken over zaken rondom de plaatsing van de puinbreker en de betoncentrale. En die zorgen gaan vooral over overlast, milieu en de luchtkwaliteit. En Stadspartij is benieuwd of het college deze zorg weg kan nemen.

00:11:00

Voorzitter: Dan ga ik voor de beantwoording naar wethouder Van der Schaaf.

00:11:05

De Heer Sijbolts: Ja, dank u, Voorzitter. Het zijn uitgebreide vragen van de Stadspartij over deze betoncentrale. Dus die vragen ook een uitgebreid antwoord. Dus ik ga mijn best doen. De eerste vraag is of er een omgevingsvergunning is, beperkte milieutoets et cetera, is gegeven. Het antwoord is 'nee'. De gemeente heeft geen specifieke vergunning verleend voor de bentonietcentrale en de puinbreker. Het is namelijk zo dat voor het plaatsen van een tijdelijke centrale, dit type centrale en of puinbreker is geen omgevingsvergunning nodig. Hij dient wel qua eisen te voldoen aan het bestemmingsplan. En in het bestemmingsplan Hoofdstation Groningen, vastgesteld dertig november 2016, geeft dit de ruimte. Daar zit daar ook wel een beperking in voor maximale hoogte, maar die wordt hier niet overschreden. De puinbreker is ook kleiner, en is ook alweer vertrokken. Wel is het zo, dat we voor de inzet van een puinbreker een melding hebben ontvangen en die ook hebben geaccepteerd. En de inzet van deze puinbreker voldoet ook aan haar geluidsschermen uit het

besluit mobiel breken, bouw- en sloopafval. Voor het milieuaspect, het in gebruik nemen van de centrale, is een zogenaamde melding Activiteitenbesluit nodig, en deze heeft de gemeente ook ontvangen voor het in gebruik stellen van deze centrale. Deze melding wordt overigens inhoudelijk beoordeeld door de Omgevingsdienst. Deze melding is op dit moment nog niet geaccepteerd, vanwege die inhoudelijke beoordeling. Maar die zal naar verwachting, zoals nu lijkt, wel gearresteerd kunnen gaan worden. Naast deze melding heeft de gemeente ook een bouwveiligheidsplan gevraagd voor het gebruik van de centrale. Dit is reeds voor in gebruikstelling van die centrale goedgekeurd. En de bouwveiligheidsplan maakt ook onderdeel uit van de bouw van de bouwkuip, waar voor 2020 op zestien oktober, wel een omgevingsvergunning is verleend. De volgende vraag. Dat gaat over het type vergunningen. En de vraag of het beschikbaar is voor de raad, inclusief het akoestisch rapport. Nou, zoals ik al zei, er zijn geen vergunningen verleend voor deze centrale. Wel maakt de bentonietcentrale deel uit van het bouwveiligheidsplan van de bouwkuip. En daar is wel omgevingsvergunning voor verleend. Een akoestisch rapport en onderbouwing van de luchtkwaliteit, is geen vereiste voor een bouwveiligheidsplan. En daarnaast hebben we voor de puinbreker een melding ontvangen. Hoewel het niet benoemd wordt op het terrein, is bij de vondst van zwerfkeien in de ondergrond, wel één keer gebruikgemaakt van een zogenaamde crusher. En deze verpulverd de zwerfkeien. Voor inzet van deze machine hebben we ook een melding ontvangen en ook geaccepteerd. De geluidsemisatie van deze machine blijft binnen de geldende geluidsnormen. Dan gaat vraag drie ervan uit dat we een vergunning hebben afgegeven. Maar dat is niet het geval, dus die kunnen we overslaan. Dan wordt een vraag gesteld over de materialen of die worden hergebruikt bij de realisatie van het nieuwe stationsterrein, en of er sprake is van afvalstoffen. En wat zijn dan de eisen ten opzichte van de opslag en verwerking van deze materialen? Uitgangspunt is dat, indien mogelijk, we deze materialen hergebruiken. Denk bijvoorbeeld aan het beton. Er is uiteraard ook sprake van restafvalstoffen, die we niet kunnen hergebruiken. En daar hoort de aannemer te voldoen aan de eisen zoals die gesteld zijn in het Besluit bodemkwaliteit. Voor de opslag van restafvalstoffen, geldt volgens de Wet milieubeheer een vrijstelling indien de opslag minder dan zes maanden is. En dat is het geval bij de werkzaamheden aan Groningen Spoorzone. Vraag vijf. In aansluiting hierop, kan er sprake zijn van materialen in de bodem, welke vrijkomen door de bouw die niet teruggebracht kunnen worden in de grond dan wel verwerkt via het bouw materiaal. En welke verwachtingen heeft de gemeente ten aanzien van het stuien op oude bodemvervuiling door de bouwers, en welke maatregelen zijn dan vooraf genomen? De projectgroep heeft de bodem voor de start van de werkzaamheden uitgebreid onderzocht. Er is plaatselijk sprake van bodemverontreiniging. Voor het afgraven van de verontreinigde bodem heeft de gemeente de zogenaamde saneringsbesluit genomen. In dit besluit staat exact beschreven, op welke wijze deze bodem moet worden verwerkt danwel moet worden afgevoerd. Vraag zes is, of uitgesloten is dat de betreffende betonmolen en de puinbreker ook worden gebruikt voor andere projecten, zoals bijvoorbeeld de Ringweg-Zuid? Antwoord is: ja, het is dus uitgesloten. Vraag zeven: heeft de gemeente op elk moment actuele registratie geeist van de aanwezige sloop- en bouwstoffen en betonproducten van de aannemer? Inclusief locatie, vervoer en opslag. Nee, want hiervoor is ook geen wettelijke grondslag. De gemeente houdt wel toezicht op de bouw en de omgevingsveiligheid. Dan vraag acht: hoe bewaakt de gemeente de eisen ten aanzien van de luchtkwaliteit en lawaai, dat dat niet wordt overschreden. In het BLVC; Bereikbaarheid,

Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatieplan, alsook het veiligheidsplan heeft de aannemer berekend hoeveel geluid er wordt geproduceerd. Hieruit is naar voren gekomen dat er geen wettelijke geluidsnormen worden overtreden. Incidenteel is het nodig om buiten reguliere werkuren te werken en geluid te produceren. In deze situaties verleent de gemeente daarvoor ontheffing. Daarnaast dient de aannemer ervoor te zorgen dat er zo weinig mogelijk verstuiving van zand et cetera plaatsvindt. Voor iedere fase van het project wordt een BLVC plan opgesteld. Dat wordt besproken met onze afdeling VTH en de hulpverleningsdienst. Dit was het antwoord.

00:16:29

Voorzitter: Ik denk dat u zult begrijpen waarom wij in gaan grijpen bij technische vragen. Maar u hebt het in ieder geval goed beantwoord. Dank voor deze bijdrage. We gaan naar de vragen over het Ebbingekwartier, nieuwbouwprojecten De Kroon. Ook dat is een vraag van de Stadspartij.

00:16:49

De Heer Sijbolts: Ja, dank u. Voorzitter. Volgens mij is de vraag helder, en hoef ik hem niet uitgebreid toe te lichten. Wij maken ons vooral zorgen over de veiligheid voor fietsers en voetgangers en mensen met een beperking, die bijvoorbeeld afhankelijk zijn van een rollator en een scootmobiel. Een niet zoals in de aanvraag staat, een schrootmobiel.

00:17:08

Voorzitter: Voor beantwoording gaan wij naar het college, wethouder Van der Schaaf.

00:17:13

De Heer Van der Schaaf: Dit gaat over de bouwwerkzaamheden bij het Ebbingekwartier?

00:17:16

Voorzitter: Ja hoor.

00:17:18

De Heer Van der Schaaf: Het opruimen van hekken en verwijderen van het zand en opknappen van de fietsverbindingen en het uitvullen en aanvullen van de halfverharding, zullen deze week worden uitgevoerd. Het is wel goed om even te melden dat het tijdelijke fietspad, op zogenaamde halfverharding ligt. En dus niet onverhard, zoals in de vragen wordt aangegeven. En dat is in de basis niet bedoeld, voor deze tijdelijke intensieve fietsverbinding. Dus het is wel aannemelijk dat er zo nu en dan weer nieuwe kuilen kunnen ontstaan. We houden dit in de gaten, en ondernemen indien nodig actie. We zouden eventueel deze tijdelijke fietsverbinding zelfs kunnen voorzien van asfalt, als dat nodig is, zodat er geen nieuwe kuilen ontstaan. Maar de kosten daarvan hebben wij niet begroot. Voorlopig gaan we dus ervanuit dat we hopen dat we het op deze manier goed kunnen behandelen en dat de verbinding, in ieder geval deze tijdelijke situatie, op deze manier kan worden gebruikt. Uiteindelijk zullen de keten, als de bouwwerkzaamheden klaar zijn, weer worden opgeruimd en zal de Bloemsingel stelling weer worden opgesteld. Je moet je goed realiseren, ik snap heel goed dat er hier vragen over zijn en dat mensen ook twijfels hebben van hoe dit allemaal werkt. Maar goed, we hebben natuurlijk te maken met een bouwlocatie, het voormalige CiBoGa, het Ebbingekwartier, waarin we steeds minder ruimte overhouden die we nog kunnen gebruiken voor tijdelijke opstelling van bouwmaterialen en keten en dergelijke. Dus op een gegeven moment moet je in het laatste stukje wel gebruik

maken waar we nu aan zitten, openbare ruimte van verbinding. We proberen dat tot een minimum te beperken. Aanvankelijk was het ook zelfs de bedoeling, om de Bloemsingel daarom helemaal voor fietsers af te sluiten en deze via het Boterdiep om te leiden. En ook alleen voor voetgangers open te laten. Alleen we hebben in de praktijk gezien dat dit niet werkt. Dat de fietsers zich daar niks van aantrekken, we zijn wel Groningen blijkt maar weer. Vandaar dat we ervoor gekozen hebben het op deze manier op te lossen.

00:19:17

Voorzitter: Dank u wel. Heeft u nog een vervolgvraag, de heer Sijbolts?

00:19:20

De Heer Sijbolts: Ja, ik begrijp op zich wat de wethouder zegt. Alleen zitten we nu wel met de situatie, die we in de toekomst hoop ik niet meer meemaken. Want ook al gaat het om een weg met halfverharding, er zitten nu gewoon diepe kuilen en plassen en gaten in die weg. En het lijkt mij voor de doorstroming van het verkeer, in dit geval fietsers, voetgangers, enzovoorts, geen wenselijke situatie. En die wordt natuurlijk veroorzaakt door een bouwproject waar nu een externe bouwer bezig is. En ik vind wel dat we als gemeente erop moeten letten dat, zeker ook kwetsbare groepen, gewoon van a naar b kunnen, zonder kilometers om te hoeven rijden. En ik vind dat dat beter vooraf voorkomen had kunnen worden.

00:19:58

Voorzitter: Wethouder Van der Schaaf.

00:20:00

De Heer Van der Schaaf: Ja, we hebben uitgelegd, u suggereert nu een externe bouwer. Het gaat hier natuurlijk gewoon om een project wat door uzelf is vastgesteld. Er moet altijd iemand het bouwen. Het is vaker zo, en zeker als je in de bestaande stad bouwt, en zeker als het het laatste stukje is, dat je dit soort problemen kan tegenkomen. Want dan is het helaas onvermijdelijk dat je soms ingewikkelde omleidingsroutes moet organiseren. Dat hebben we hier ook gedaan. Maar daar hielden met name fietsen zich niet aan. Dus ik ben het met u eens, je moet dit ten alle tijden zien proberen te voorkomen, maar er zijn nu eenmaal situaties waarin dat helaas niet kan. En dat is in deze deze situatie, denk ik, dat we met de huidige oplossingen die we hebben, hoewel het niet optimaal is, dat ben ik het met u eens zit, er niet zo heel veel meer van kunnen maken dan dit.

00:20:44

Voorzitter: Dan gaan wij naar vragen van de SP over werkervaringsplekken en eventuele werkverdringing. De heer Dijk.

00:20:57

De Heer Dijk: Dank u wel, Voorzitter. Even een kleine opsomming, ik ga niet alle vragen herhalen. Maar een office manager voor tweeëndertig uur per week, verdeeld over vijf dagen en dat dan zes maanden lang. Een facilitair medewerker, en die was al uit februari, ook vijf dagen per week. Maar dan twintig uur en dan verspreid over vijf dagen, een half jaar lang met allerlei klusjes eromheen. Het leek net alsof ze bij elkaar geschraapt waren. Een jongeren coach voor multiprobleem, kwetsbare jongeren, die een MBO diploma moeten gaan halen. Ook weer tweeëndertig uur per week, vijf dagen per week en een half jaar lang. Een begeleider en ontwikkeling voor de instroomportaal bij leders. Nou, ik kan zo een tijdje

doorgaan. Ten eerste wil ik degene die mij op deze vacatures, of je ze zo mag noemen, dat is een tweede, maar die mij erop hebben gewezen en die mij gelukkig ook dit soort vacatures toesturen, wil ik daar even voor bedanken. Blijf dat vooral doen. En ik wil graag een reactie van het college, wat voor voorwaarden er zijn, om dit soort zogenaamde werkervaringsplaatsente mogen plaatsen op Noorderlink. Want het zijn allemaal semipublieke organisaties en de SP fractie vindt dat het gewoon loon naar werk moet zijn. Dus graag reactie van het college, welke voorwaarden zij stelt aan dit soort werkervaringsplaatsen.

00:22:26

Voorzitter: Wethouder Bloemhof.

00:22:28

Mevrouw Bloemhof: Dank u wel Voorzitter. Dat zijn niet allemaal vacatures bij de gemeente. Het zijn vacatures van verschillende partijen. Als u per vacature wilt weten waarom en wat precies de invulling was, dan lijkt het me verstandig dat u daar even technische vragen over stelt. Ik zal even in hoofdlijnen het beleid schetsen rond de werkervaringsplekken. De SP vraagt eigenlijk: vindt het college van B en W ook dat volwaardig werk, loon naar werk behoort te zijn. Ja, het college van B en W vindt ook dat volwaardig werk, volwaardig loon verdient. Deze werkervaringsplekken zijn voor mensen die nog niet over voldoende werkervaring beschikken, ik kom daar zo nog even op terug, waardoor ze weinig of geen kans maken op een reguliere baan in het werkveld waar ze graag willen werken. Door deze werkervaringsplekken krijgen deelnemers de mogelijkheid relevante werkervaring op te doen, waardoor de kans op een betaalde baan binnen het sociaal domein toeneemt. Werkervaringsplekken worden gebruikt voor mensen die graag een carrièreswitch willen maken, en ook nog werkervaring nodig hebben om op die betaalde baan te komen. Voorbeeld bij de gemeente: ongeveer negentig procent van de deelnemers heeft na een werkervaringsplek een reguliere baan gevonden binnen of buiten die gemeentelijke organisaties. Om te voorkomen dat sprake is van verdringingen en criteria, moet duidelijk sprake zijn van een leeromgeving, waarbij de deelnemers wekelijks coaching en begeleiding krijgt. Ook tijdens het opdoen van de werkervaring krijgt de deelnemer ondersteuning bij het zoeken naar een betaalde baan, en maken ze gebruik van het nieuwe netwerk dat ze hebben opgedaan. De opgedane werkervaring en het vergroten van het netwerk binnen het sociaal domein, vormen belangrijke succesfactoren om uiteindelijk regulier werk te vinden. Zonder de benodigde werkervaring is het veel lastiger om aan het werk te komen. En dan is het uiteindelijk, wij zien ook dat we dat ook inzetten bij hoger opgeleiden, en we willen juist dat die hoger opgeleiden ook op een baan komen op niveau. Als we dat niet doen, dan zullen ze uiteindelijk in een andere sector komen, op een lager niveau, dan waar ze bijvoorbeeld voor zijn opgeleid. Dus bij werkervaringsplek is het juist de bedoeling om dat stukje werkervaring mee te geven, wat vaak nog ontbreekt, om iemand op een functie van niveau te krijgen. Uiteindelijk moeten de werkervaringsplek voldoen aan de voorwaarden zoals in de onlangs door uw vastgestelde reïntegratieverordening staat vermeld. Waarbij van belang is, dat de verrichte werkzaamheden zijn gericht op het uitbreiden van kennis en ervaring van de deelnemer. Dat staat allemaal in artikel vijf rondom de werkervaringsplek in de reïntegratieverordening. De nieuwe reïntegratieverordening, maar hetzelfde artikel stond ook al in de oude reïntegratieverordening van de oude gemeente Groningen. Dan de

gemeente Groningen zelf. Die maakt dus incidenteel gebruik van de werkervaringsplek. En zoals al gezegd, de uitstroom naar regulier werk is hierdoor vergroot. Negentig procent krijgt hierdoor uiteindelijk een reguliere baan op niveau. Meer ervaringen kunt u ook vinden op opleidingbinn'stad.nl.

00:25:25

Voorzitter: De heer Dijk.

00:25:29

De Heer Dijk: Ja Voorzitter, dan constateer ik in ieder geval als SP fractie, dat ik het tamelijk gênant vindt, dat wij publieke sectoren en een gemeente hebben, die op deze manier gewoon aan nieuwe vormen, moderne vormen van uitbuiting doen. Het zijn mensen die gewoon een opleiding hebben gevolgd. En die hebben inderdaad werkervaring nodig, maar die hebben ook loon nodig om van rond te kunnen komen. Ik vind het echt beschamend, dat wij in deze gemeente mensen werk laten doen, bijvoorbeeld voor een MBO opleiding, met multiprobleem jongeren en daar niet gewoon fatsoenlijk naar betalen. Ik vind het een antwoord wat echt gewoon niet voldoet aan iets wat met een links college te maken heeft. U hoort deze mensen gewoon te betalen voor het werk wat zij verrichten, en u hoort de organisaties die aan uw ink mee doen, en het zijn allemaal MBO opleidingen die ik in mijn lijstje heb. Die horen hier gewoon mensen voor te betalen. Ik vind het echt beschamend.

00:26:26

Voorzitter: Dat was een statement. Wilt u daar nog op ingaan mevrouw Bloemhof?

00:26:29

Mevrouw Bloemhof: Nou, het gaat ons erom dat MBO jongeren en vaak dan in dit geval met inderdaad een kwetsbare doelgroep, die soms nog moeite hebben om op tijd te komen, die echt moeite hebben om gewoon nog die functie te vullen. Dat zij een kans krijgen, daar hebben we volgens mij eerder een debat over gemaakt, om uiteindelijk regulier aan het werk te komen. En daar kiest het college voor. Anders zouden deze jongeren aan de kant staan. De MBO instellingen zien het zitten. Die komen denk ik ook voor de MBO jongeren. Dus ik deel deze constatering van de SP fractie niet.

00:26:57

De Heer Dijk: Voorzitter, tot slot, als negentig procent van de deelnemers uiteindelijk doorstroomt naar een baan, hadden ze van tevoren ook gewoon betaald kunnen worden in dat half jaar daarvoor. Negen van de tien mensen voldoet namelijk aan de criteria om uiteindelijk die baan te gaan doen.

00:27:11

Voorzitter: Ik zou over willen gaan naar de volgende vraag van de SP fractie.

00:27:15

De Heer Sijbolts: Ja, Voorzitter een ander punt. Zeven jaar geleden werd er in Nederland een uniek wooncomplex door Nijestee gestart, op het CiBoGa-terrein. Dertig appartementen waarvan zeventien bewoond door de zogenaamde groepen Schots en Scheef. Volgens mij kent u ze allemaal erg goed. Het zijn mensen die niet op hun mondje gevallen zijn, maar die ook wel hulp en ondersteuning in hun dagelijks leven nodig hebben, omdat ze afhankelijk zijn van een rolstoel. En daar wringt de schoen op dit moment. Volgens mij heeft het college gelezen wat er aan de hand is. Is de wethouder ook op de hoogte. We hebben het punt

eerder gemaakt en onze vraag is: kan de wethouder toezeggen dat dit probleem zo snel mogelijk verholpen gaat worden?

00:27:59

Voorzitter: We gaan naar het college. Wethouder Jongman.

00:28:02

Mevrouw Jongman: Dank u wel, Voorzitter. Ja, het college hecht eraan dat onze inwoners zolang mogelijk thuis kunnen blijven wonen, zoveel als mogelijk zelfredzaam ook kunnen blijven. En de betreffende instelling Schots en Scheef, is een mooi voorbeeld waar deze twee speerpunten ook samenkomen. En we hebben ons de afgelopen tijd intensief bezighouden met het ontstane knelpunt, om samen met de andere betrokkenen die er in dit geval ook zijn, te kijken naar een oplossing. Even iets verdieping daarop, want dat was een heel kort antwoord, als ik hierbij zou blijven. Tot en met 2018, werd de aanschaf en het onderhoud van de domotica, die de bewoners in staat stelt om zelfstandig te blijven wonen, gefinancierd vanuit de landelijke regeling zorginfrastructuur vanuit het Rijk. Vervolgens was onduidelijk wie deze kostenpost op zich zou moeten nemen. En dat is nog niet zo'n eenvoudige vraag, maar ik kan u gelukkig mededelen dat we daar de afgelopen tijd flinke stappen in hebben kunnen zetten. Met woningcorporatie Nijestee, zijn inmiddels afspraken gemaakt over het intercom systeem, het elektronisch sluitsysteem en de automatische deuren. Over het brandmeldsysteem zijn we nog in gesprek, maar er wordt bij het eerstvolgende overleg een voorstel ingediend, en voor het zorgoproepsysteem voor vierentwintig uur zorg van verpleegkundigen en verzorgenden, kijkt de zorgaanbieder samen met Menzis naar oplossingen. En het klopt, dat wat betreft dit laatste punt ook een beroep wordt gedaan op de bewoners, door te kijken of het mogelijk is om over te stappen op een andere leveringsvorm. Vanzelfsprekend kijken we daar ook naar de effecten. Een garantie kunnen we op dit moment als gemeente niet geven, want wij zijn slechts één van de spelers die hierbij betrokken zijn, en dat vraagt de inzet van een ieder om tot een oplossing te komen. Maar zoals gezegd, hebben we hier progressie in gemaakt en we zijn er nog niet maar weet wel, en ik zeg u dat bij deze toe, dat wij daar onverminderd aandacht voor blijven houden, en ernaar blijven streven om daar met alle partijen uit te komen.

00:29:53

Voorzitter: Nog een vervolgvraag van de heer Dijk.

00:29:55

De Heer Dijk: Ja, Voorzitter, dat is mooi en goed om te horen ook. Een klein puntje wat ik nog wilde toevoegen, wij hadden inderdaad dat begrepen dat Mezis inderdaad ook een onderdeel hierin speelt. Dat die de afspraak van vierentwintig september helaas heeft moeten verzetten of heeft heeft afgezegd. Wij hechten er veel waarde aan, dat het ook duidelijk is dat als de bewoners zelf een bijdrage moeten leveren, dat het wel een groep bewoners is die op of rondom het sociaal minimum leeft en geen dikke portemonnee heeft. Dus eigenlijk amper een eigen bijdrage nog kan leveren.

00:30:31

Voorzitter: Wilt u daar nog op reflecteren?

00:30:33

Mevrouw Jongman: Ja lijkt me goed hoor. Ik heb mij er zelfs persoonlijk mee bemoeid met

Menzis, om die aan tafel te laten komen. Dus dat is vergaand voor een wethouder. Maar gezien de betrokkenheid, hebben we daar even inzet op gepleegd. Daarna zaten ze keurig aan tafel, dus niks ten nadele van Menzis. Maar we zoeken wel samen een oplossing, en we zijn ons er terdege van bewust. Maar dat betekent ook iets voor de vorm van zorg. En omdat het over privédingen gaat, vind ik dat wat lastig, maar uw signaal is onze bekend, maar dat betekent wel, dat we in gezamenlijkheid naar die oplossing zoeken.

00:31:00

Voorzitter: Het college heeft aandacht voor deze kwestie. Dank u wel. Dan gaan wij niet naar de vragen van de Partij voor de Dieren over een vuurwerkverbod. Dat is u als het goed is medegedeeld. U wilt er nog iets over zeggen?

00:31:14

De Heer 1: Ja dat is event tussendoor medegedeeld. Ik wil nog wel even opmerking van, intussen zijn er wel ontwikkelingen geweest. Er is een brief gestuurd door de voorzitters van de veiligheidsregio, om te pleiten bij het Rijk voor een vuurwerkverbod, om zo de druk op ziekenhuizen niet te belasten. En waar wij om vragen, nu heeft het Rijk daarop geantwoord. En ze zullen over twee weken met een antwoord komen daarop. En onze vraag is van, wat het plan b is, als het Rijk niet het verstandige besluit neemt om dat vuurwerkverbod in te stellen. En daar willen wij graag nog een antwoord op.

00:31:57

Voorzitter: Dat antwoord dat volgt, denk ik. Dank u wel. Gaan we over naar vragen van 100% Groningen, over ruimte voor scheepvaartbedrijven in de Groninger havens. Die worden gesteld door mevrouw Woldhuis.

00:32:13

Mevrouw Woldhuis: Dank u wel, Voorzitter. Wij hebben een brandbrief gekregen van een aantal aannemers. En dan gaat het met name om de scheepsvaart. Groningen is nog steeds het begin van het Winschoterdiep, Noord-Willemskanaal, Van Starckenborghkanaal, Reitdiep en Eemskanaal. En daar zijn helaas alle, volgens hun, de reguliere binnenvaartligplaatsen verdwenen. En vandaar dat ze dan ook een brandbrief hebben gestuurd. En dat heeft ook te maken met de ontwikkeling van de stadshavens daar. Dit materieel van diverse aannemers, van sleepboten van een aantal sleepdiensten, hebben nu nog ligplaatsen in de Deense Haven en De Hunzehaven. Al is deze laatste mogelijkheid ook onlangs verdwenen door de komst van een asielboot. Ook is hierdoor de laatste locatie voor aannemers om te laden, telossen voor werkzaamheden verdwenen. Vandaar dat ze ons een brandbrief hebben gestuurd, en ik wil heel graag een reactie van de wethouder.

00:33:22

Voorzitter: Wethouder Van der Schaaf.

00:33:24

De Heer Van der Schaaf: Ja, dank u wel. De brieven die u aanhaalt, of die mevrouw Woldhuis aanhaalt, is inderdaad ook bekend bij het college. Het is denk ik wel goed om even een onderscheid te maken in de reactie daarop, tussen de twee gebieden waar we het over hebben. We noemen het allemaal wel stadshavens, maar de locatie waar nu onlangs ook het Akkoord op hoofdlijnen over gesloten is, het plangebied stadshavens waar u ook over geniformeerd bent. Waarin inclusief de locatie van de vroegere containerterminal werd

genoemd. Dat zijn allemaal gronden die in eigendom zijn van verschillende partijen, waaronder ook wij als gemeente Groningen, met als bedoeling om daar te ontwikkelen. Dat betekent dat al die huurders daarop, of het nu nautische bedrijven zijn of anderen, in principe een afspraak is gemaakt dat het gebruik tijdelijk is. En dat, afhankelijk van het type afspraak wat in het huurcontract gemaakt is, dat verschillend per eigenaar, of het nu de gemeente is of een andere partij, afspraken zijn gemaakt over wat de toekomst is, wanneer men weg moet, en welke rol daar de eigenaar in heeft in het vinden van een alternatief. Al deze huurders zijn uiteraard tijdig geïnformeerd, over het Akkoord op hoofdlijnen, en ook over het verder proces. Het gaat dus ook, en daarom noem ik even de locatie van de zandoverslag en de omliggende wateren, dat is een locatie die al in het verleden door ons als gemeente is aangekocht als ontwikkellocatie en ook weer bevestigd in Next City en de visie Stad aan het water. Uiteraard zullen we met deze bedrijven in gesprek blijven, binnen de kaders van de huurovereenkomst, om te komen tot maatwerkafspraken. En in principe blijft het zo, dat de eigenaar van die verschillende gronde,n in dit geval is dat de gemeente Groningen, maar ook voor die anderen, de eigenaar verantwoordelijk is om daar met de huurders afspraken over te maken. De tweede groep, dat tweede gebied, dat gaat over de havens deelgebied twee. Dat zijn dus de havens die daar ten zuiden van liggen. Dat zijn de echte Scandinavische havens. Ja, daar kan ik op korte termijn eigenlijk geen uitspraken over doen, omdat wij in principe voorlopig daar nog geen ontwikkelplan voor dat gebied hebben. We willen binnenkort wel starten met een stedenbouwkundige visie op dat gebied. En we hebben daar hele nauwe contacten mee met bedrijfsvereniging, goede contacten met bedrijfsverenigingen in Zuidoost, om te kijken hoe we daar alle eigenaar in dat gebied, dus ook die van de nautistische sector, kunnen betrekken bij de toekomstplannen van dat gebied. Er is op dit moment nog geen plan om daar woningbouw te realiseren. Dus we hebben ook voorlopig gezegd: de komende tien jaar zal dat waarschijnlijk ook niet niet komen. Dus we proberen met het bedrijventerrein Zuidoost, inclusief de nautische sector daar, te kijken wat het toekomstperspectief van dat gebied wordt. Dus daar komen we nog op terug. Mevrouw Woldhuis vraagt over welke termijn we praten. De gesprekken vinden voor een deel nu al plaats. Die contacten hebben we al met de bedrijven, verenigingen, in Zuidoost. Die stedenbouwkundige visie, daar starten we gewoon elk moment mee, en dat is een proces, en dan worden uiteraard ook al deze bedrijven betrokken. Dus dat dat dat kan elk moment starten.

00:36:26

Voorzitter: Nog een vervolgvraag?

00:36:30

Mevrouw Woldhuis: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ze hebben ons natuurlijk een brandbrief geschreven, dus het staat best wel in de brand, en met name om hun werkzaamheden. Wat kunt u dan op korte termijn voor oplossing bieden, waardoor ze toch hun werkzaamheden kunnen blijven uitvoeren?

00:36:46

De Heer Van der Schaaf: Wat ik al zei, de werkzaamheden zijn, wat ons betreft, niet door het Akkoord op hoofdlijnen plots niet veranderd. Dus het is niet zo, dat ze daardoor plotseling minder werkzaamheden kunnen verrichten dan daarvoor. Ze hebben een soort angst dat door de ontwikkeling, die wij voorstaan, die werkzaamheden zouden kunnen verminderen.

Op deelplan één geef ik eigenlijk aan, dus waar de stadshavens in staat, dat is eigenlijk al lang bekend dat dat op termijn gewoon een ontwikkelgebied is. Het deelplan twee, daar staan we nog aan het begin van het gesprek. Dus in die stedenbouwkundige visie in het gesprek zullen we dit onderwerp ook aan de orde brengen. Maar voor de komende tien jaar, spelen in dat vak, dat zuidelijke vak, geen ontwikkelingen naar ons idee die direct bedreigend zouden moeten zijn voor hun werkzaamheden, op korte termijn.

00:37:30

De Heer Van der Schaaf: Dank u wel wethouder Van der Schaaf. En ik dank u allen hartelijk voor uw aanwezigheid en uw aandacht hier. Ik wens u verder een fijne dag toe.

Voorzitter: R. Bolle (CDA)

Aanwezig: de dames I. Jacobs-Setz (VVD), T. Moorlag (ChristenUnie), K. de Wrede (Partij voor de Dieren) en de heren M. van der Glas (GroenLinks), M. van der Laan (PvdA), T. Rustebiel (D66), J.P. Dijk (SP), S. van der Pol (VVD), H.P. Ubbens (CDA), J.A.C. Moerkerk (100% Groningen), R. Stayen (Stadspartij), S. Bosch (Student & Stad), A.J.M. van Kesteren (PVV)
College: de dames I.M. Jongman (ChristenUnie), G. Chakor (GroenLinks) en de heren R. van der Schaaf (PvdA), P.E. Broeksma (GroenLinks)

Namens de griffie: A. Weiland

Begroting programma's 7 t/m 9 (+ evenementen) en paragrafen 2 en 7

00:59:40

Voorzitter: Welkom bij deze meningsvorming vergadering over de conceptbegroting 2021. En dan gaat het om de programma's zeven tot en met negen, inclusief het gedeelte evenementen. En om de paragrafen twee en paragraaf zeven. Het gaat dan om verkeer, wonen kwaliteit van de leefomgeving, duurzaam.

01:00:00

Voorzitter: Duurzaamheid en Grondbeleid. Ook de Herijking Stedelijk Investeringsfonds. Er zijn hier een heleboel mensen in de zaal aanwezig, er zijn ook nog wat mensen digitaal aanwezig of die komen er aan. In ieder geval de heer Van der Pol van de VVD is digitaal aanwezig. Graag even kijken of het geluid werkt.

01:00:25

De heer Van der Pol: Hoort u mij?

01:00:26

Voorzitter: Jazeker, dank u wel. De heer Huitenga van de Stadspartij komt er misschien later nog aan. We hebben vandaag drie sprekers. De wethouders ziet u hier niet, maar die volgen dit wel. Zij zitten in een andere vergaderzaal of volgen StarLeaf en ze zullen hier straks één voor één langskomen, een beetje zoals een lopend buffet, om de antwoorden te gaan geven. We doen alle programma's gewoon in één keer en ook die paragrafen in één keer en u kunt uw spreektijd van uw fractie verdelen over meerdere personen. Dat is echt maximaal acht per fractie en dan heeft het college nog 35 minuten tijd voor de beantwoording en tussentijds gaan we tien minuten schorsen. Als iedereen daarmee akkoord is dan komen we bij de sprekers. De sprekers hebben drie minuten de tijd om hun punt te maken. Dan zou ik graag willen beginnen bij de heer Hoekstra.

01:01:30

De heer Hoekstra: Hallo, hoort u mij?

01:01:31

Voorzitter: Ja, zeker, luid en duidelijk. Gaat uw gang.

01:01:34

De heer Hoekstra: Oké, geachte commissieleden, 20 jaar geleden, net na de invoering van Diftar in Haren zat ik in een bijstandsuitkering, zeven jaar lang. Ik was blij met de invoering van Diftar, niet alleen omdat ik afvalbeperking belangrijk vindt, maar ook omdat het mij, behorend tot de minima, een uitgelezen kans bood om te besparen op de afvalstoffenheffing. Op zeker moment lukte het mij om per jaar minder dan twee containers

bij de straat te zetten, niet alleen pure milieuwinst, maar ook een flinke financiële besparing. Een uitkering heb ik niet meer. Ik heb inmiddels een gezin en mijn vrouw werkt één dag per week en ik twee dagen per week. Tot de strikte definitie van minima behoort ik nu niet meer, maar met dergelijke werkweken is het natuurlijk nog steeds geen vetpot. We hebben ook nog twee puberkinderen thuis. Die twee containers per jaar lukt dus niet meer, maar we zitten met z'n vieren nog steeds op een mooie score van 50 kilo per persoon per jaar. Dit gaat ons echter, met de afschaffing van Diftar in Haren, een afvalstoffenheffing kosten die vanaf één januari een factor twee en een half omhoog gaat. Een exorbitante prijsstijging. En waarom? Als beloning voor ons goede afvalgedrag van de laatste 20 jaar? Omdat we nu mee mogen betalen aan de rotzooi die men in de stad maakt? Dat Diftar hier ondanks het enorme succes afgeschaft wordt dat vind ik al heel triest, maar helemaal triest vind ik het dat de minima daarvoor van stal gehaald worden. Ik heb jaren tot de minima behoord, nog steeds niet veel en altijd heb ik voordeel gehad bij Diftar. Diftar biedt immers volop mogelijkheden, juist voor de minima, om actief zelf je afvalstoffenheffing naar beneden te krijgen door je inkoopbeleid, letten op afval bij je aankopen en door gescheiden aan te bieden. Voor glas en oudpapier betaal je immers niet. Zelfs toen ik nog op een flatje woonde, kon ik een kompostcontainer op het balkon installeren en dat werkte heel goed om de gft-stroom effectief naar beneden te krijgen. Die compost ging dan eens per jaar in een grote zak naar vrienden met een tuin. Er heerst hier in Haren veel onvrede. We zijn als Harenaars in een gedwongen huwelijk met Groningen beland, terwijl de meeste inwoners er tegen waren. Ons Diftar is een enorm succes. 82 procent van de Harenaars staat erachter en de Harenaars scoren op alle fronten beter qua afvaldoelstellingen. Dat zijn resultaten waar beleidsmakers normaal hun vingers bij aflikken. In Groningen niet daar wordt het dan afgeschaft. Nu wordt ons Diftar dus afgepakt, hetgeen niet alleen tot grote kostenstijgingen leidt voor ons, maar wat ook de motivatie onder burgers tot goed afvalgedrag drastisch omlaag brengt. Ik hoor mensen in mijn omgeving zeggen dat ze uit frustratie straks vanaf één januari hun best gaan doen om zo veel mogelijk rotzooi bij elkaar in de containers te gaan mikken, zodat de gemeente eens méerkt wat het is als je onbeperkt rotzooi mag produceren. Ik hoor ook dingen als: "We gaan er een fors vast bedrag voor betalen, nou zullen we afval maken ook". Dit is natuurlijk niet wat je wil als gemeente. De enorm positieve afvalmoraal die er nu is wordt effectief de nek omgedraaid. De burgerparticipatie daalt naar nul hierdoor. Ik wil jullie alle dan ook vragen: probeer alsjeblieft de Harenaars binnenboord te houden. Er heerst hier er al zo veel onvrede over het hele gedwongen huwelijk. Probeer dan alsjeblieft dat gedwongen huwelijk voor ons ook nog een beetje prettig te houden. Gun ons onze Diftar. Ik wilde afsluiten met een laatste noot. Ik begrijp dat in sommige wijken van Groningen de weerstand tegen Diftar juist ook in de buurt van de 80 procent zit. Dat is naar mijn mening ongegronde koudwatervrees. In Haren was er destijds ook heel veel scepsis bij de invoering. Ook toen was er in bepaalde wijken veel weerstand en nu, nu willen we het niet kwijt. Neem het ons niet af, ook voor de minima niet. Dank u wel.

01:05:30

Voorzitter: Dank u wel, meneer Hoekstra. Een helder betoog wat mij betreft. Dan komen we bij de volgende inspreker en dat is mevrouw Schipper.

01:05:43

Mevrouw Schipper: Oké.

01:05:43

Voorzitter: Ook u heeft daar drie minuten voor.

01:05:46

Mevrouw Schipper: Minder afval, meer grondstoffen, op weg naar een circulair Groningen. Uit deze nota heb ik mijn gegevens gehaald. Mijn missie is bewustzijn vergroten op grondstoffen en schonere afvalstromen. Een passend beleid per deelgebied van de gemeente Groningen. Zelf woon ik al ongeveer 30 jaar in Haren en heb ik vanaf het begin enthousiast meegedaan aan het scheiden van grondstoffen. Wat overblijft heet restafval. Even tussen haakjes, er is een landelijke doelstelling dat in 2025 de hoeveelheid restafval per jaar 30 kilo per inwoner is. Terwijl heden ten dage is dit nu voor oud-Groningen 154 kilo, Ten Boer 152 en Haren 109 kilo. Er is dus nog een lange weg te gaan. Mijn twee zonen, inmiddels 19 en 23, weten niet beter dan dat je bewust hoort te zijn van je ecologische voetafdruk op aarde. Ik sta hier omdat ik graag zien dat er meer bewustzijn komt op consuminderen, op recyclen en op upcyclen en dat u uitzondering gaat aanvragen aan de minister om toch Haren voorlopig de Diftar op basis van gewicht te laten behouden, terwijl de andere buitenwijken of misschien wel de gehele stad, dit helaas nog niet het kan gebruiken. Diftar op basis van gewicht is perfect voor Haren. Kijk, hoe fanatiek de Harenaars aan het afval scheiden zijn en het is een hulpmiddel om inzichtelijk te krijgen hoe we er voor staan richting de landelijke doelstelling van 30 kilo in 2025. Wat een gemiste kans van de gemeente Groningen. Om de Harenaren tevreden te houden, was het zo logisch geweest dat juist deze Diftarvorm werd onderzocht. Hoe kan het dat er geen onderzoek is gedaan? Nu wil ik graag het grapje van mijn vader vertellen. Wat is meer een kilo lood of een kilo veren? Diftar op basis van frequentie, vind ik geen eerlijk systeem. Eigenlijk is dat een Diftar op basis van volume. In Haren heb ik veel mensen gesproken. Ik had er lol in om twee vrijdagen op de Weekmarkt te staan, gesprekjes te voeren en vooral te luisteren. "Gemeente, kunt u alstublieft meer inzamelpunten voor pmd realiseren?" "Ons Diftar weg? Onbegrijpelijk, waardeloos?" Ik weet dat er moderne technologie is, die wellicht beter plastic en metaal kan scheiden dan particulieren dit kunnen, maar wat ik daar ook over gehoord heb, is dat het dan een vervuilde grondstof is. Een belangrijk aspect van scheiden door particulieren vind ik tevens dat er dan bewuster met afval cq grondstoffen wordt omgegaan. Ik verwacht dat er daardoor op termijn minder afval komt. In Haren is dat al zo. Hier kan ik meer voorbeelden van noemen, maar helaas de tijd is bijna op. Mensen, wij willen hetzelfde: een milieuvriendelijk beleid, meer hoogwaardige grondstoffen en minder restafval. Laten we samen zuinig zijn op de aarde. Ik stel voor dat Diftar, betalen per kilo, in Haren blijft en dat op termijn in de gehele gemeente deze vorm van Diftar komt. Eigenlijk wens ik voor geheel Nederland dit Diftar-systeem. De particulier heeft daarmee zelf in de hand hoeveel hij voor zijn variabele deel betaalt. Het is inzichtelijk wie wel en wie nog niet in 2025 30 kilo restafval heeft en dat willen we. Daarnaast roep ik de landelijke politiek op om de fabrikanten aan te pakken, zodat reeds bij de bron meer gelet gaat worden op consuminderen. De producent gaat meebetalen aan de afvalstroom. Bedrijven worden niet langer gematst met mooie afspraken ten koste van een schoon Nederland. Bedrijven gaan verantwoording nemen, winkels willen het niet meer inkopen, zoveel plastic verpakkingen, en de consument eet in de toekomst zijn lunchbroodje uit een papieren zakje. Dank u wel voor uw aandacht en als u vragen heeft, dan wil ik die gaarne proberen te beantwoorden.

01:09:20

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Schipper. Ik zie in de zaal geen vragen. Misschien meneer Van der Pol? Ook niet het geval. Dan hebben we nog een inspreker en dan kijk ik even naar de zijkant of die al gearriveerd is digitaal. We wachten nog eventjes en anders gaan we eerst iemand van de commissie het woord geven om vervolgens daarna weer naar de inspreker te gaan. Dat kan natuurlijk ook, laten we dat maar doen. Wie van de aanwezige woordvoerders, raadsleden, mag ik het woord geven? Het enthousiasme is overweldigend. De heer Ubbens namens het CDA.

01:10:05

De heer Ubbens: Ik was me aan het uittrekken, prima ik zal beginnen. Een heleboel op de agenda. Ja, ik heb naar de sprekers toe, bedankt voor het spreken, maar het afvaldossiers daar is natuurlijk uitgebreid over gesproken hiervoor, dus ik kom daar niet op terug nu. Ik begin even bij het onderdeel Evenementen. 2020 was een moeilijk jaar voor de evenementensector en natuurlijk voor veel meer van ons. 2021 zou dat natuurlijk gedeeltelijk ook weer kunnen worden en daar lijkt de begroting ook op ingericht. Er staat veel geschreven over het opvangen van die problemen met corona voor de evenementensector. Aan de andere kant denk ik dat het ook goed is dat het college zich gaat voorbereiden op de periode na corona, hopelijk is dat ergens in 2021. Het kan ook nog langer duren, maar goed als er vaccins zijn en mensen kunnen weer veilig naar evenementen dan kan het best wel zo zijn dat er een hausse aan evenementen komt. In ieder geval, je kan ook denken, mensen mogen nu niet maar de behoefte blijft, dus ik vraag me ook af of het college zich daar op voorbereid. Ik denk dat het college dat moet doen, of dat nu komend jaar wordt of het jaar daarna. Dan een vraag als het gaat over evenementen over de locatieprofielen. De Stadspartij heeft daar recent ook vragen over gesteld als het gaat over het Stadspark. De wethouder heeft daar recent een interview over gegeven. Daarbij kwam bij ons de vraag naar voren, de wethouder heeft daarbij gezegd: Stadspark en de drafbaan dat zijn twee aparte locaties, terwijl er nu één locatieprofiel is. Wij zouden daar een duidelijke uitspraak over willen hebben. Wat ons betreft is in ieder geval de drafbaan gewoon een onderdeel van het Stadspark. Dat is één locatieprofiel. Wij hadden zelfs liever gezien, pak dat samen met het Suikerunie terrein. Dat is één groot gebied waarin mensen overlast ervaren van evenementen. Maak daar dus één locatieprofiel van, zodat je die overlast daar met dat locatieprofiel ook kan beperken of in ieder geval goed kan het aantal evenementen kan afwegen, hoe veel overlast geeft dat en wat kan de omgeving daar aan. In ieder geval lijkt het ons goed dat de wethouder nog even bevestigt: ons idee dat de drafbaan gewoon onderdeel is van het Stadspark en dat dat één locatieprofiel zou moeten zijn. Dan het onderdeel Verkeer. Ja, onze gemeente doet het wat ons betreft heel erg goed als je kijkt naar de modal split: fietsers, voetgangers, hoeveel we daarvan hebben in Groningen. Het percentage daarvan is enorm hoog, ik denk dat heel veel steden in Nederland en in de wereld jaloers op Groningen zijn, vooral als je kijkt naar hoeveel mensen hier op de fiets zitten. De vraag is wel een beetje hoe veel investeringen daar nog aan gaan bijdragen. Hoeveel mogen we daarvan verwachten? Wij hebben het idee dat we het daar al best wel goed doen en als je kijkt naar de ontwikkelingen voor de komende jaren dan zou het bijvoorbeeld best wel zo kunnen zijn dat mensen weer wat buiten de stad gaan wonen. Dat zien we de laatste jaren natuurlijk sowieso, omdat in de stad te weinig bijgebouwd wordt, daarover later meer, maar dat betekent ook dat een deel van de mensen gewoon niet op de

fiets en lopend naar de stad zal kunnen komen. Ik zie in deze begroting, dat twee procent van de mensen lopend naar de stad moeten gaan komen het komende jaar, dat is de doelstelling en dat lijkt mij heel veel. Het is ook 100% procent groei en dat lijkt mij een enorme ambitieuze doelstelling. Ik hoor graag van het college hoe ze dat gaan bereiken. Als we het dan hebben over het OV dan maken wij ons vooral zorgen over de focus die er al jaren ligt op drukke buslijnen, we investeren in HOV. Het gaat ten koste van een fijnmazig netwerk. Daarvan maken vooral ouderen en mensen die bijvoorbeeld slecht ter been zijn gebruik. Die zijn afhankelijk van dat OV, die komen daardoor steeds meer in de problemen. De bussen rijden steeds minder door de wijken heen. Daar hebben we al vaker aandacht voor gevraagd. Dat herkent het college ook, het staat ook in deze begroting weer genoemd. Wat we er aan gaan doen, blijft nog een beetje vaag. Ja, wij zien bijvoorbeeld initiatieven op wijkniveau, Wel Mobiel bijvoorbeeld in Vinkhuizen en Lewenborg op dit moment. We vragen ons af: zou het niet goed zijn als het college daar eens naar gaat kijken? Moeten we dat als gemeente niet wat meer gaan ondersteunen? Wat hebben deze organisaties nodig om deze voorziening te kunnen voortzetten?

01:14:30

Voorzitter: De heer Dijk namens de SP heeft een vraag.

01:14:31

De heer Dijk: Voorzitter, ook om een beetje tijd te besparen bij mijn eigen woordvoering. Een goed punt inderdaad van het CDA dat maakt de SP ook al erg lang: fijnmazig OV-netwerk in buurten en wijken. Bent u dan ook van mening met de SP dat we in ieder geval moeten voorkomen dat er nog meer buslijnen worden geschrapt uit wijken en het zogenaamde 'lijnenstrekken' ook bij dorpen? Zeg maar, bij dorpen, dus dat bussen niet meer langs dorpen rijden, maar nog wel door een dorp heen, want dat heeft de afgelopen jaren echt een enorme vlucht genomen.

01:14:58

Voorzitter: De heer Ubbens.

01:14:58

De heer Ubbens: Of we het helemaal moeten beperken, dat durf ik niet te zeggen. We zien ook het effect ervan. Ik bedoel, omdat je de bussen niet meer door de wijken laat rijden, kun je ze ook frequenter laten rijden en dat is heel succesvol. Ja, maar er moet wel een alternatief zijn, dit soort kleinschalige netwerken in de wijken kunnen dat bieden, dus wat dat betreft moet je daar een goede afweging in maken. Het zomaar weghalen van die bus en geen alternatief bieden brengt in ieder geval een heleboel problemen voor mensen die afhankelijk zijn van het OV. Over parkeren hebben we wel een heleboel te zeggen, maar komen we later nog wel over te spreken over het nieuwe parkeerbeleid, het uitbreiden van betaald parkeren. Het is in ieder geval goed om weer te lezen dat in het collegeprogramma in ieder geval stond dat we dat samen met bewoners gaan doen, dat er draagvlak voor moet zijn. Ook in de laatste bespreking van het parkeerbeleid is nog een keer herhaald door een aantal partijen, ik denk een meerderheid van de raad, dat er draagvlak voor het invoeren van betaald parkeren moet zijn. Met dat perspectief hopen wij dat het college ook aan de gang gaat in de toekomst. Dan Wonen. Ja, als je kijkt naar het woonbeleid, we hebben natuurlijk afgelopen jaar de Woonvisie vastgesteld. Wat vooral opvalt nu is dat er toch relatief weinig koopwoningen gebouwd gaan worden het komende jaar. Doelstelling van het

college is ongeveer 30 procent; 30 procent koopwoningen en ongeveer 30 procent sociale huur. Ja, het zou toch wel goed zijn om te proberen in ieder geval de koopwoning naar 40 procent te brengen en ook sociale huur naar ongeveer 40 procent. Ik denk dat dat betere doelstellingen zouden zijn, omdat daar heel veel behoefte aan is in Groningen en ook in heel Nederland. Dan over energieneutraal wonen. Het valt ons op dat de doelstellingen daarvan niet zo uitgebreid zijn. Er staat iets over gasloze woningen bouwen, hoeveel we dan daarvan willen bouwen, maar bijvoorbeeld niets over energielabels en hoeveel we daarvan willen transformeren. Ik denk dat het tijd wordt dat we daar scherpere doelstellingen in gaan maken, anders dan raakt 2035 helemaal uit het zicht. Kom ik straks nog even kort op terug. Dan de Kwaliteit van de Leefomgeving. De jaarlijkse kritiek van onze fractie op de kwaliteitdoelen daar. Een groot deel van onze gemeente houden we schoon op het niveau matig. De openbare ruimte en het onderhoud staat op veel beheersonderdelen op matig. De borgnorm wordt dan wel weer gehaald en 90 procent van de stad voldoet weer aan niveau matig. Uiteindelijk echter, op lange termijn, gaat ons dat opbreken. Dat onderhoud gaat ons, misschien nog niet dit jaar, de komende jaren gewoon flink geld kosten als wij dat niet beter gaan doen. Ook de tevredenheid van inwoners, we koersen op een niveau van een zes en half. Ook dat laat gewoon zien: we zijn niet ambitieus. We willen dus graag een schone stad. Het valt wel mee, we willen een matig schone stad en dan zijn we daar tevreden mee, lijkt het college te zeggen. Ook het herwinnen van de openbare ruimte wordt weer genoemd. Wij hebben daar onze twijfels bij of daar wel iets van terecht gaat komen. Bijvoorbeeld bij het parkeerbeleid of dat wel echt openbare ruimte oplevert. Nog los daarvan lijkt er echt fors onvoldoende budget om dat ook echt anders te gaan inrichten. Wat komt daar dan dus van terecht? In algemene zin, als je nu naar de begroting kijkt, überhaupt het programmaonderdeel Kwaliteit van de Leefomgeving dat lijkt toch een soort samenraapseltje van allerlei onderdelen te zijn. We vragen ons af of het op deze manier wel handig is. Hier staat dan bijvoorbeeld ineens natuurinclusief bouwen tussen, terwijl je eigenlijk toch denkt, dat moet op termijn onderdeel worden van een programma Wonen. Met dat hele programma Kwaliteit van de Leefomgeving wordt de begroting zo toch wel enigszins rommelig, vinden wij. Tot slot dan Duurzaamheid.

01:18:55

Voorzitter: Ja, heel kort, meneer Ubbens nog één zin, want u bent wel door uw tijd heen.

01:19:00

De heer Ubbens: Ik heb ook nog maar één zin daarover. In deze begroting, het is 2021 missen we eigenlijk de tussendoelen voor 2023. We hebben een routekaart gemaakt om in 2023 al forse stappen te hebben gezet. Die staan hier nu niet in, er staan wel wat dingen over 2035, waar we naartoe willen. Het wordt toch wel heel krap om dat te gaan bereiken. Tot slot het allerlaatste. Wat wij ook een beetje missen en dat was naar aanleiding van wat wij het nieuws zagen deze week, de energiearmoede. Het zou misschien toch goed zijn dat wij ook op gemeentelijk niveau, dat eens een keer goed gaan inventariseren. Wat gaat onze energietransitie op gebied van energiearmoede misschien betekenen in onze gemeente en hoe moeten wij ons daar op voorbereiden? Dat zal namelijk met betrekking tot draagvlak voor die energietransitie een belangrijk onderdeel zijn.

01:19:49

Voorzitter: Dank u wel. Dan is het volgens mij nu gelukt voor de heer Biezeveld om in te

loggen en is hij ook aanwezig. Ik zou dus graag hem eerst het woord willen geven om in de komende drie minuten zijn punt richting de gemeenteraad te maken. Gaat uw gang.

01:20:09

Voorzitter: Dank u wel.

01:20:21

Voorzitter: De heer Biezeveld heeft zichzelf weer weggekklikt lijkt het, dus ik denk dat we het nog een keer gaan proberen en anders gaan we alsnog weer eventjes naar de kant van de raad. Hij is er weer, dus dan kunnen we het wel doen. Ja, nog een keer meneer Biezeveld, gaat uw gang.

01:20:39

De heer Biezeveld: Leden van de raad, goedemiddag. Even voor alle goede orde, ik had geen inlogcode gekregen, dus ik kon daardoor niet inloggen, maar nu ben ik er gelukkig. Het zal u niet zijn ontgaan dat in de voormalige gemeente Haren het harmonisatiebesluit afvalstoffen van negen september jongstleden, waarmee Diftar op basis van kilo's in Haren verdwijnt, veel woede en onbegrip heeft gewekt. Een besluit dat in strijd is met het coalitieakkoord uit 2018 en met de door het college onderschreven harde afspraak in de bestuursovereenkomst uit 2017: Haren behoudt Diftar. Dit besluit draagt beslist niet bij aan vertrouwen in het gemeentebestuur en haar bestuurskracht. Dat de klok in de voormalige gemeente Haren zo'n 20 jaar wordt teruggezet, is niet in het belang van de inwoners en het milieu. De honderden ontvangen zienswijzen over de ontwerp Afvalstoffenverordening 2021 vanuit Haren, Glimmen, Onnen en Noordlaren, getuigen hiervan. Onderzoek naar harmonisatie op basis van Diftar had al veel eerder gedaan moeten worden met gebruikmaking van de jarenlange ervaring in Haren. Nu het echter anders is gelopen, mogen de inwoners van de voormalige gemeente Haren daarvan financieel niet de dupe worden. Al betreft het maar 20.000 inwoners, ze hebben evenveel recht op een rechtvaardige en gelijke behandeling door het gemeentebestuur, als de overige inwoners van de gemeente. Niets rechtvaardigt dat huishoudens die aantoonbaar al jaren aanzienlijk minder huisafval produceren, plotseling worden aangeslagen alsof ze volgend jaar veel meer afval gaan afgeven. Dat voelt als gestraft worden voor bijdragen aan een gemeentelijk doel, te weten minder afval. College en raad doen er verstandig aan dit duidelijke signaal niet te negeren. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Stap over uw schaduw heen en herzie zo snel mogelijk het besluit van negen september. Om hierbij te helpen biedt het burgercomité u een voorstel aan om de afvalinzamelingssystemen anders te harmoniseren. In dit voorstel verandert er in 2021 feitelijk niets en kunnen vanaf 2022 alle inwoners van de gemeente zelf invloed uitoefenen op de hoeveelheid afval die zij produceren en daarmee kosten besparen en het milieu dienen. Niemand betaalt in 2021 onevenredig veel voor zijn afval en voor het goede begrip dan blijft het in Haren Diftar op basis van kilo's. Om zeker te stellen dat niet wordt gehandeld in strijd met landelijke regels, stellen wij voor dat de raad zo spoedig mogelijk het college opdraagt minister Ollongren en staatssecretaris Van Veldhoven met klem te verzoeken om Groningen ruimte te bieden om het door ons voorgestelde harmonisatiebesluit gefaseerd te implementeren voor het geval de regelgeving die ruimte nu niet biedt. Dank u wel.

01:23:38

Voorzitter: Dank u wel, meneer Biezeveld. Ik zie dat er geen vragen zijn voor u. Dank u wel.

Wie van de leden zou ik nu het woord mogen geven? Mevrouw Moorlag, namens de ChristenUnie.

01:23:57

Mevrouw Moorlag: Ja, bedankt Voorzitter. Ook dank aan de sprekers. Zoals het CDA inderdaad net ook al aangaf, hebben we al eerder uitgebreid hierover gesproken en zal het afvalbeleid echt nog weer terugkomen en zal ik op dit moment hier ook niet verder op ingaan. Toch bedankt voor uw inspraak. Ik zal beginnen bij het programma Verkeer. Het grootste onderdeel waar aankomend jaar aan gewerkt wordt binnen het programma Verkeer dat is natuurlijk de Mobiliteitsvisie. Deze begroting maakt wederom duidelijk dat het college veel aandacht schenkt aan de fietser en we willen het college dan ook aanmoedigen tijdens de verdere uitwerking van de Mobiliteitsvisie dappere keuzes te maken en te blijven maken, waarin de fietser en voetganger voorop staan. We zien dat er al concrete ideeën zijn voor de first- en de last-mileproblematiek die ontstaat op het moment dat het OV minder ver door de wijken rijdt. Het CDA gaf dit net ook al aan en de ChristenUnie wil het college vragen om hierin met concrete voorbeelden te komen en hier inderdaad ook in mee te denken aankomend jaar, zodat er zicht is op een oplossing voor mensen die minder goed ter been zijn. De toegankelijkheid van de stad is wat ons betreft een belangrijk punt en we verwachten aankomend jaar dat er verdere stappen worden gezet in het aanpakken van de geparkeerde fietsen. Het lijkt erop dat deze problematiek zich per jaar verder uitbreidt. Het is echt tijd om hier in actie te ondernemen. We zouden hier graag als raad over in gesprek gaan. Dan als laatste voor wat betreft Verkeer nog een heel mooi punt: het college geeft aan pro-actief beleid op te stellen als het gaat om deelauto's, deelfietsen en deelscooters. De ChristenUnie vindt dit een goede zaak, aangezien hier heel veel winst te behalen valt, ons inziens. We hebben het idee dat een beter aanbod van deelauto's mensen kan stimuleren hiervan gebruik te maken in plaats van een eigen of voornamelijk een tweede auto aan te schaffen of te houden. Voor wat betreft de deelscooters kennen we inmiddels allemaal de problematiek van het bijzonder parkeren. Actief beleid vanuit de gemeente zou hier in zeker voor oplossingen kunnen zorgen. Dan het onderdeel Wonen. De ChristenUnie is erg blij met de specifieke aandacht voor geschikte woningen voor ouderen. Hoewel binnen alle groepen van de huizenmarkt een tekort is, zien we hier mogelijkheden voor doorstroming en zien we het belang van een geschikt plekje voor ouderen in de wijk of het dorp waar ze de laatste jaren van hun leven hebben doorgebracht en waar ze zich thuisvoelen. We blijven echter ook het belang inzien van een compleet overzicht van type woningen in wijken en dorpen, zoals toegezegd afgelopen jaar door de wethouder. We willen de wethouder vragen of we bij dit overzicht ook een overzicht kunnen ontvangen van de locaties waar sociale huurwoningen worden gesloopt en toegevoegd, zodat we als raad meer inzicht hebben in het percentage sociale huur. De afgelopen jaren hebben we aandacht gevraagd voor wooncorporaties en hier willen we ook aandacht voor blijven vragen. Er zijn inmiddels al een aantal stappen gemaakt, maar we zien dat er alsnog ontwikkelkansen zijn. Tijdens het praten met de raad werd nogmaals duidelijk dat inwoners behoefte hebben aan creatieve woonvormen. Plekken waar verschillende groepen samen kunnen wonen, zodat ze oog kunnen hebben voor elkaar, elkaar kunnen helpen en versterken. We vragen het college dan ook aankomend jaar hierin te blijven meedenken en meewerken. Het belang van de inrichting en het beheer van de leefomgeving

is de afgelopen periode weer groot gebleken. Een groene omgeving draagt bij aan onder andere de gezondheidsbeleving van mensen, het vermindert stress en nodigt uit tot bewegen. Juist in deze tijd is het daarom goed dat het college veel aandacht besteed aan een groene en recreatieve omgeving. Het is goed dat er wordt geïnvesteerd in groen onder andere 1000 bomen worden toegevoegd. We moeten plekken als het Noorderplantsoen, Kardingens, het Paterswoldsemeer, het Zuidlaardermeer en de groene zones tussen de dorpen in de stad koesteren. Het beheer van de openbare ruimte is hierbij ook van belang, het CDA had het hier ook al even over. Na het terugschroeven van het borgniveau naar matig, ontvangen we hierover veel klachten en zien we zelf ook dat trottoirs en wegen er niet altijd netjes bij liggen. We hebben begrepen dat het college slimmer wil onderhouden. We zien ontwikkelmogelijkheden in deze slimme aanpak en willen het college vragen nog eens goed naar deze aanpak te kijken. De ChristenUnie heeft het idee dat hier nog winst te behalen valt in de planning. Zo zouden bepaalde locaties, waar het natuurlijk overkomt dat planten wat langer groeien, minder vaak gesnoeid kunnen worden, zodat trottoirs en wegen vaker onderhouden kunnen worden. We zijn benieuwd hoe het college hier tegen aankijkt. Dan als laatste nog een stukje inwonersparticipatie. Het voornemen is om inwoners nog meer te betrekken bij de eigen leefomgeving. Het college geeft verder aan: "We zetten in op de communicatie en de dialoog over en samenwerking met relevante partners om onze gemeente klimaatbestendig te maken en dan gaan daarbij nadrukkelijk op zoek naar maatschappelijke coalities". Dit hebben wij tot nu toe nog niet zo vernomen. Zou het college misschien wat nader kunnen omschrijven hoe ze deze maatschappelijke coalities voor zich ziet en wat ze hier in aankomend jaar van plan is te doen? Dank u wel, Voorzitter.

01:29:06

Voorzitter: Dank u wel. De heer Dijk namens de SP.

01:29:12

De heer Dijk: Dank u wel, Voorzitter. Dank ook aan de sprekers, mevrouw Schipper, meneer Hoekstra en meneer Biezeveld. Het ging voornamelijk over Diftar en wat mij bijgebleven is, is de tekst: neem het ons niet af. Neem het ons niet af, ik zou het u niet willen afnemen of ik zou u ook niet willen ontraden om uw afval goed te scheiden, of zelf producten te kopen die minder afval opleveren in uw eigen prullenbak, maar wat ik u wens is dat we minder afval gaan produceren. Mensen produceren niet minder afval dat doen producenten en ik zou u ook graag erop willen wijzen – en dat is niet, omdat ik betweterig wil zijn, maar ik ben nu gisteren 35 geworden en vroeger was er altijd een serie voor kinderen op televisie, dat heette Captain Planet en daar werden altijd tips gegeven over hoe je afval kon scheiden en zelf voor een beter milieu kan zorgen. Voorzitter, we zijn 30 jaar verder en er is meer afval dan ooit, dus waar wordt het afval geproduceerd? Zijn het de consumenten? Nee, zeker niet, maar we moeten niet omgaan met mensen alsof het consumenten zijn en daarom zou een financiële prikkel om alleen minder afval in te kopen doodzonde zijn. Het leidt ook af van het probleem en op die manier ben ik van de stellige overtuiging dat een beter milieu absoluut niet bij jezelf begint, maar bij collectieve actie en zouden we daartoe over moeten gaan. Wat ik u wel wil zeggen is dat voor die mensen die -

01:30:43

Voorzitter: De heer Dijk, u heeft een vraag van de heer Van der Glas, maar ik zou de heer

Van der Glas willen vragen om niet een discussie over Diftar te starten, omdat de heer Dijk richting de insprekers reageerde. Gaat uw gang.

01:30:54

De heer Dijk: Ja, omdat we toch in deze algemene vergadering zitten, voel ik toch de behoefte om even een vraag te stellen. Ik deel de analyse van de heer Dijk voor een groot deel dat een deel ligt bij de producenten, maar er zit nog veel meer achter en dat weet u ook. Kunt u toch aan de insprekers misschien uitleggen waarom zij daarvoor moeten boeten met een dubbel zo hoge afvalstoffenheffing?

01:31:15

Voorzitter: De heer Dijk.

01:31:15

De heer Dijk: Dat was mijn volgende punt. Als het gaat om bijvoorbeeld minima of mensen met een smalle beurs dan zijn wij voor het uitbreiden van de kwijtschelding. Ja, 'het boeten', meneer Van der Glas, 'het boeten', uw partij maakt met uw liberale prietpraatjes over consumenten die invloed hebben op hun afvalproductie, maakt het mogelijk dat het afleidt van de echte producenten en daar doet u al jaren aan mee. Uw dwaalspoor zou u misschien dus even moeten afleren. Voorzitter, dan ga ik even reageren op het CDA, want die maakt een goed punt als het gaat over de drafbaan, het Stadspark en de Suikerunie als één locatieprofiel. Dat vinden we een ontzettend goed idee. Over de evenementensector en ook de horeca zouden wij willen vragen aan het college om met een plan te komen om perspectief te geven aan deze sectoren zodra we weer, hopelijk is dat snel, uit de lockdown kunnen en het mogelijk is. Ontwikkelingen gaan snel, bijvoorbeeld het sneltesten dat gaat al vrij snel. Ik zou het college willen vragen. Ik zat maandag in een bijeenkomst met horecaondernemers. Ik zou het college willen vragen om daar een plan voor klaar te hebben voor als dat zo ver is en niet af te wachten totdat we uit de lockdown komen en het mogelijk is, maar dat het dan ook echt klaar is. Over het OV-netwerk, hoorde ik het CDA en ChristenUnie ook spreken. Ja, minder bussen door de wijk dat is ons een doorn in het oog. Ik kan me nog herinneren dat mijn eerste acties voor de SP waren: de buslijn vier door de Oosterparkwijk heen die weg is, buslijn vijf door de Plantsoenbuurt waar helemaal geen bus meer rijdt. Ja, wat moet je dan doen? Ja, ga maar kleinere busjes inzetten, zoals ook wel eens voor de Grote Markt is geopperd, want daar gaan we ook de bus verwijderen. Ik hoor graag voorstellen daar voor, want het is inderdaad, we kunnen dit niet overlaten aan de willekeur van vrijwilligers die nu ontzettend hun best doen om in buurten en wijken wel een vorm van openbaar vervoer in stand te houden, maar willekeur biedt geen oplossing. Dan heb ik in ieder geval gereageerd op de mensen die hebben gesproken. Dan nieuwbouwgrond zoeken en dat punt heeft de SP vaker gemaakt. We moeten niet afwachten totdat we de Stadshavens, Suikerunie en Meerstad hebben vol weten te bouwen, want dat duurt ook nog een tijd. De SP heeft vaker geopperd om ten noorden van Vinkhuizen en ten zuidwesten van het Reitdiep te kijken of daar nieuwe bouwgrond moet komen en dan sluiten wij ons volledig aan bij het CDA dat het zou moeten betekenen dat we naar 40 procent betaalbare koop gaan en 40 procent sociale huur. Daar mag echt de ambitie flink omhoog, want de wachtlijsten blijven groeien en dat zal ook de komende tijd niet afnemen. In de categorie Wonen heb ik inderdaad ook nog een aantal punten. De SP pleit er voor om de tarieven van WarmteStad te gaan verlagen. Twee lockdowns hebben het energieverbruik verhoogd en

bewoners zijn in sommige gevallen gewoon duurder uit. Zie bijvoorbeeld ook de vragen die de Partij van de Arbeid en D66 in februari hebben gesteld als het gaat om Warmtestad in de Grunobuurt, maar ook ondanks de acties van de SP met huurders aan de Iepenlaan en de Lijsterbeslaan. Het is echt een doodoener, maar in de politiek kan het toch niet zo zijn dat mensen worden overgezet op een gemeentelijke energievoorziening die schone energie moet produceren en dat ze duurder uit zijn. Aanvullend daarop, energiebesparingen moeten scherpere doelstellingen voorkomen, hoorde ik de heer Ubbens zeggen. Helemaal terecht. Wij geven al een jaar of drie, eigenlijk vanaf het begin van deze coalitieperiode, geven wij al aan: kom nu met concrete doelen over hoeveel woningen je gaat isoleren, wat het plan daarachter is, zodat wij dat ook kunnen controleren en dat we daarop kunnen sturen. Dat is onmogelijk. Ik kan me herinneren dat ik een discussie had met de wethouder over energiebesparende maatregelen en dat het echt niet veel verder ging dan wat aluminiumfolie achter de cv's. Ja, dat is het verhaal wat we al tien 20 jaar horen, een beetje in lijn met het hele Diftar liberale prietpraat, oftewel mensen moeten het zelf maar gaan regelen. Daar moeten we echt van af, we moeten over naar collectieve energie, die betaalbaar is voor iedereen en dat betekent ook het isoleren van huizen, want daar is behoefte aan. Nog steeds komen namelijk iedere week, bijna iedere dag, huurders zich bij mij en de SP melden dat zij in tochtige koude woningen leven en dat neemt alleen maar toe de komende jaren. Als we die mensen -

01:35:57

Voorzitter: Meneer Dijk, u heeft een vraag van de heer Rustebiel namens D66.

01:36:00

De heer Rustebiel: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ja, u haalde net WarmeStad aan en het aanleggen van collectieve energiesystemen, maar dan kiest u er ook voor dat het risico voor aanleg van de collectieve energiesystemen als het fout gaat, wel bij de inwoners terecht kan komen.

01:36:12

Voorzitter: De heer Dijk.

01:36:17

De heer Dijk: Voorzitter, nee, absoluut. Nee zeker, maar u noemt het de inwoners, ik noem het de samenleving als geheel. Ik ben ervan overtuigd dat als wij een goede gemeentelijke energievoorziening opzetten dat het kosten kan gaan besparen. Mocht het zo zijn dat we nu inderdaad zien dat op bepaalde plekken in de gemeente Groningen die kosten hoger uitkomen dan wij wensen, dan moet daar gemeentelijk geld bij.

01:36:44

Voorzitter: U heeft nog een vraag van de heer Van Kesteren namens de PVV.

01:36:47

De heer Van Kesteren: Ja, voorzitter, het doet mij deugd dat de SP nu het accent legt op isoleren van woningen, maar ik wil toch wel iets van de woordvoerder van de SP weten. De SP staat altijd te applaudisseren voor het klimaat- en duurzaamheidsbeleid, waarbij iedereen van het gas af moet, terwijl overal in Nederland is bewezen dat dat schimmilverhogend werkt, de energierekening wordt hoger. Bent u dat met mij eens of blijft u gewoon uw aanhang voor de gek houden door buiten te gaan demonstreren voor lagere huren, terwijl u

hier in de raad voor het klimaat en duurzaamheidsbeleid bent, wat gewoon de huren skyhigh opdrijft en ook die energierekening. Daar staat u voor te applaudisseren en dat snap ik dus niet. Kunt u dat eens uitleggen?

01:37:35

Voorzitter: De heer Dijk.

01:37:35

De heer Dijk: Och man, dat leg ik altijd aan u uit. Het zou tijd worden dat u een keer gaat luisteren, want volgens mij staan wij nooit te applaudisseren voor klimaatmaatregelen. Wij staan, met name ik persoonlijk ook nog, in al die buurten en wijken met die huurders te spreken. Wij maken al jaren lang het punt over het isoleren van woningen en wij waarschuwen al jarenlang voor het grote risico wat WarmteStad en collectieve energievoorziening in zich hebben, als die woningen niet geïsoleerd zijn.

01:38:01

Voorzitter: Zou u tot een afronding willen komen?

01:38:03

De heer Dijk: Ja, natuurlijk. Tot slot, nog twee zinnen: stop speculatie met vastgoed en voorkom leegstand. Voer zo snel mogelijk een leegstandsverordening in en stel die vast voor de hele gemeente Groningen. We zien een coronaleegstand toenemen, de halve Herenstraat staat zo ongeveer leeg. Daar moet iets aan gebeuren. Kom met specifieke en strengere anti-leegstandsregels voor de binnenstad, maar ook voor de hele stad. Tot slot, het vaker legen van de ondergrondse containers, het ophalen van grof vuil. Wij zien namelijk dat in een coronaperiode mensen meer thuis zijn, meer opruimen en daardoor inderdaad 'meer afval produceren' zoals GroenLinks dat zou zeggen. Ik zie dat niet als produceren, maar mensen moeten hun afval kwijt, omdat ze meer thuis zijn en daarom zou de gemeente daar ook moeten ingrijpen en niet moeten afwachten totdat het probleem van grof vuil langs de kant en langs de weg zal toenemen.

01:38:50

Voorzitter: Ik stel vast dat u ongeveer hetzelfde telsysteem heeft van de laatste zinnen als de heer Ubbens. De heer Rustebiel wil het woord hebben namens D66. Gaat uw gang.

01:39:00

De heer Rustebiel: Ja, dank u wel, Voorzitter, dank ook aan de insprekers. Ik denk dat u in het debat in september heeft kunnen zien hoe wij over de verschillende afvalstelsystemen denken en u kunt dat rustig terugkijken. U heeft er wel een hele zit aan kan ik alvast beloven, maar ik denk dat daar toen genoeg over is gezegd. D66 is enthousiast over het traject dat het college en de gemeenteraad hebben ingezet richting een nieuwe Mobiliteitsvisie, want wij denken dat zo'n Mobiliteitsvisie het raamwerk wordt waarlangs wij de stad in de toekomst moeten ontwikkelen. Wat wij steeds belangrijk vinden als het gaat om de Mobiliteitsvisie is dat het niet alleen maar een verkeerscirculatieplan wordt en dat we niet alleen maar nadenken hoe we auto's rondjes laten rijden, maar dat we ook na gaan denken welke transitie we daarmee willen bewerkstelligen. We moeten zeggen dat de eerste indrukken daarvan goed zijn. Met Verkeer ligt er natuurlijk nog heel veel op tafel, ook qua vraagstukken. De zuidelijke ringweg ligt open, de vragen over verantwoordelijkheden worden heen en weer geschoven. Hoe gaat de westelijke ringweg eruitzien? Hoe komen we uit met Rijkswaterstaat over al die

bruggen discussies en wat is de impact van de grote stadsuitbreidingen aan de westkant straks op ons verkeerssysteem? Er moet dus nog heel veel uitgezocht worden. Wel hopen wij dat wij, misschien eind volgend jaar, met een doorwrocht plan naar Den Haag kunnen, want voor die mobiliteitstransitie hebben wij als gemeente niet genoeg middelen en we hebben gezien dat de gemeente Utrecht daar succesvol fondsen heeft gevonden voor bijvoorbeeld de Uithoflijn en daar zou de gemeente Groningen ook naar moeten streven.

01:40:28

Voorzitter: De heer Ubbens heeft een vraag voor u.

01:40:32

De heer Ubbens: Ja, dank Voorzitter. Aan de ene kant ben ik het met u eens en hebben we daar heel veel geld voor nodig. Hoe denkt u dat het op het Rijk overkomt als duidelijk wordt dat wij bijvoorbeeld zelf niet goed genoeg sparen voor de westelijke ringweg en met de hoed in de hand naar Den Haag gaan?

01:40:46

Voorzitter: De heer Rustebiel.

01:40:48

De heer Rustebiel: Ja, ik weet op welke bezuiniging van vorig jaar u doelt. Volgens mij hebben wij als gemeente altijd veel geïnvesteerd in ons verkeerssysteem, verantwoordelijkheid genomen en ook geïnvesteerd in de plannen die we gaan maken. Het lijkt me dus sterk dat alleen maar aan de hand daarvan dat leidt tot afwijzing van onze plannen. We gaan er namelijk van uit dat die er straks gewoon goed uitzien. Corona is al genoemd. Wat is het effect daarvan op verkeer? Neemt verkeer straks af? Gaan mensen meer thuiswerken? Hebben we dan het Oosterhamriktracé nog nodig en is er al kennis van verkeerscijfers in de stad in relatie tot de Mobiliteitsvisie, want volgens ons moeten we die echt meenemen. Ja, Wonen, er zijn veel mooie plannen gepresenteerd aan de gemeenteraad, vaak nog wel in de kinderschoenen. Suikerzijde, Stadshavens en De Held is al wat verder. Ja, we hadden natuurlijk liefst gezien dat die plannen al veel verder waren in ontwikkeling, maar volgens mij doet het college wat het kan om dit te bespoedigen en wij blijven hun aanmoedigen om dat ook te doen. De wooncrisis is namelijk, denk ik, nog steeds één van de grootste maatschappelijke problemen in deze stad, die in alle segmenten voelbaar is. Ook in het middensegment, dus we hopen dat volgend jaar in de begroting de resultaten van onze motie in middensegment zijn meegenomen, want de betaalbaarheid voor middeninkomens is gewoon een heel groot maatschappelijk issue. Het spoor herwinnen van de openbare ruimte zijn wij wat teleurgesteld in. We hebben bij het debat over betaald parkeren ook aangegeven dat wij eigenlijk hadden verwacht dat het college eerst een plan had gemaakt voor het herwinnen van de openbare ruimte in plaats van direct met een plan voor betaald parkeren te komen, dus we blijven nog maar even op onze honger zitten. Tot slot wil ik nog wat woorden wijden aan de energie.

01:42:23

De heer Dijk: Voorzitter.

01:42:25

Voorzitter: Meneer Dijk.

01:42:26

De heer Dijk: Wat bedoelt de heer Rustebiel met: we blijven nog maar even op onze handen zitten?

01:42:29

De heer Rustebiel: Op onze honger zitten. Wij kijken uit naar de plannen die het college gaat voorleggen over het herwinnen van de openbare ruimte, wat meer zou moeten zijn dan alleen maar betaald parkeren invoeren. Energie, het laatste blokje in mijn woordvoering. We bespreken binnenkort de bronnenstrategie en daar kijken we erg naar uit, dat vinden wij heel erg belangrijk. Op dit moment trekken wij de stad open voor nieuwe energie-infrastructuur, maar we hebben eigenlijk nog geen definitieve politieke beslissing genomen over wat voor energie er door die leidingen moet gaan stromen. Hoe groen wordt die energie straks echt? We zijn in elk geval blij, mede dankzij de motie die wij hebben ingediend tegen biomassa, dat die centrale op Zernike nu echt wel definitief uit beeld lijkt en daar zouden we ons echt niet meer aan moeten wagen. Ja, net al even aan de heer Dijk met de interruptie aangegeven dat een publieke energievoorziening niet per se leidt tot lagere tarieven. Integendeel, en door de publieke energievoorziening werken we ook met een monopoliesysteem, waardoor inwoners geen keuzevrijheid hebben, dus ook niet zelf de regie hebben over hoe ze hun energie willen afnemen, dus wij voelen als D66 enerzijds de trots dat deze gemeente voorop wil lopen in energietransitie. Daar zijn ook echt hele mooie dingen aan het gebeuren en ook landelijke wordt dat gevolgd. Er zit echter ook spanning op, een financiële spanning met name, en die schoen die wringt wel een beetje.

01:43:55

Voorzitter: De heer Dijk.

01:43:56

De heer Dijk: Is de heer Rustebiel het met mij eens dat die financiële spanning er vooral opzit dat als je woningen niet isoleert dat zo'n collectieve energiebron of te weinig warmte produceert of veel duurder is? Of het nou een collectieve energiebron is of dat mensen bij Nuon, Essent, Vattenfal of welk ander groot staatsbedrijf hun energie vandaan halen?

01:44:19

Voorzitter: De heer Rustebiel.

01:44:19

De heer Rustebiel: Ja, eens met de heer Dijk. Ik heb het hier ook opgeschreven: je kunt beter minder energie verbruiken dan je hele energiesysteem vergroenen. Uiteindelijk zul je beide moeten doen, maar er altijd wel wat energie blijven weg lekken. Wel denk ik dat het lastig is voor een gemeente om fors te investeren in energiebesparing. Daar moet echt de Rijksoverheid het been bijtrekken om de gemeente daarbij te helpen, maar ik deel met u dat het spoor isolatie meer stevigheid verdient.

01:44:47

Voorzitter: De heer Ubbens.

01:44:47

De heer Ubbens: Ja, één van de problemen die wij ook hebben op het gebied van energie- en klimaatbeleid in de gemeente is dat onze doelstelling fors veel eerder in de toekomst liggen. In 2035 willen we energieneutraal zijn, terwijl het land pas in 2050 de volledige transitie

moet hebben doorgelopen. Ziet u daar niet ook een groot probleem in? Wij kunnen toch moeilijk nu met onze forse ambities naar het Rijk gaan, om te zeggen: ja, nu willen we het geld voor onze ambitie, die veel eerder in de tijd ligt dan de landelijk ambitie.

01:45:18

Voorzitter: De heer Rustenbiel.

01:45:18

De heer Rustebiel: Ja, zeker, hier zit ook een enorme spanning op. We merkten dat bij het aansluiten van het datacenter dat werd niet aangemerkt als duurzame bron. Toen heeft onze Tweede Kamerfractie een motie ingediend of de datacenter in Groningen alsnog aangemerkt konden worden als duurzame bron in Groningen. Hartstikke mooi, maar omdat wij voorop lopen, lopen wij wel steeds als eerste gemeente tegen dit soort issues aan, dus we zijn een beetje aan het pionieren voor anderen. Hartstikke mooi en ben ik ook wel trots op, maar het is niet zonder risico.

01:45:42

De heer Dijk: Voorzitter?

01:45:43

Voorzitter: De heer Dijk.

01:45:43

De heer Dijk: Als die risico's zich dan voordoen en mensen gaan uiteindelijk in enkele gevallen of in een aantal gevallen meer betalen voor die energie bij WarmteStad, bent u dan ook met mij van mening dat we ... Ik ben voor een generieke korting dan, maar bent u in ieder geval met mij van mening dat we op bepaalde plekken moeten gaan kijken, daar waar het risico zich voor heeft gedaan om mensen een verlaging op het energietarief bij WarmteStad aan te bieden?

01:46:06

Voorzitter: De Rustebiel.

01:46:07

De heer Rustebiel: Ik weet niet of dat wettelijk kan. Ik denk ook dat je moet kijken, want WarmteStad is natuurlijk een groot bedrijf, er zit een verschil in energietarieven tussen WKO's en het Warmtenet en de problematiek zit met name bij de WKO's. Als je daar dus gericht iets kunt doen zonder dat je overal je tarieven ook voor het Warmtenet moet verhogen, dan kunnen we daar naar kijken. Ik heb echter op dit moment dat overzicht niet en ik weet ook niet of dat wettelijk mogelijk is.

01:46:30

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik dan het woord geven? Mevrouw Jacobs-Setz, namens de VVD. Oh, nee mevrouw Jacobs wijst naar het scherm en op het scherm staat de heer Van der Pol namens de VVD. Gaat uw gang.

01:46:42

De heer Van der Pol: Dank u wel. Dank u wel, Voorzitter. Ik zal beginnen met het thema Wonen en Stedelijke Investeringsfondsen en vervolgens zal mijn fractiegenoot Jacobs-Setz verder gaan met Verkeer. Wat betreft evenementen sluiten we ons aan bij het CDA en zullen we verder niet meer op ingaan. Wat betreft Wonen allereerst een compliment voor het

college. In 2021 komen er veel woningen bij, ruim 2.000 nieuwe appartementen en 400 grondgebonden woningen in de bestaande stad en nog eens 250 nieuwe woningen in de nieuwe gebieden. Dat is hoognodig. Laten we hopen dat dit ook allemaal behaald wordt. Zeer hoopvol kijken we naar de ontwikkeling van Suikerzijde, De Held en Stadshavens. Hierbij heeft de VVD ook een zorg. Vooral in de bestaande stad gaat het om bijzonder weinig koopwoningen en nog geen 20 procent is grondgebonden. Groningen moet ook aantrekkelijk blijven voor mensen die zich hier langdurig willen vestigen, bijvoorbeeld een koophuis willen kopen en een gezin willen stichten. Het woningaanbod moeten ook hier op aansluiten. We moeten niet hebben dat al die mensen naar de omliggende gemeenten verhuizen omdat de woonlasten daar een stuk lager liggen. Immers is het juist deze groep die we nodig hebben om ons huishoudboekje op orde te hebben. De wereld ondergaat momenteel grote veranderingen. De gemeente moet daar flexibel in mee bewegen. Ook na de pandemie zullen mensen veel minder tijd op kantoor doorbrengen en dit geeft nu juist kansen voor een stad als Groningen. Mensen die de drukte van de Randstad zat zijn, hebben de kans om hier te gaan wonen. Het gebrek aan banen in sommige branches in deze regio zou voor de tienduizenden studenten die Groningen rijk is, niet direct meer een reden zijn om te vertrekken. Dit vraagt wel nieuwe investeringen in bijvoorbeeld glasvezel internet, waar wij als gemeente echt achterlopen. Welke kansen en uitdagingen ziet het college in de veranderingen die deze meer hybride vorm van wonen en werken met zich meebrengt? Dan wat betreft de wijkvernieuwing. De Wijert, Selwerd en Beijum en De Hoogte hebben veel aandacht in de begroting en zeker ook terecht gezien de problemen in die wijken die om oplossingen vragen. De VVD vraagt zich echter af of de andere wijken niet worden vergeten. Zo komt het woord Wijert 29 keer voor in de begroting, Beijum 26 keer, Selwerd 18 keer en hier tegenover staan wijken, zoals de Rivierenbuurt die vijf keer voorkomt, Piccardthof één keer, Noordlaren drie keer en Wittewierum twee keer. Het is goed leven in de gemeente Groningen, maar laten we ervoor zorgen dat de wijken en kernen waar we trots op zijn, dat ook blijven. Hoe ziet het college er op toe dat de wijken en dorpen die het goed doen niet verwaarloosd worden? Dan het Stedelijk Investeringsfonds. Het begon als zo'n mooi initiatief, waaruit fysieke investeringen gedaan konden worden om deze stad helemaal toekomstbestendig te maken. Nu wordt het meer en meer uitgebreid met zaken die er eigenlijk helemaal niet in passen, denk aan handhaving van fietsparkeren. Zeker belangrijk, maar een investering kun je niet echt noemen. Hetzelfde geldt ook voor het onderhoud van logistieke systemen in de binnenstad of het onderhouden van groen in het groenplan. Wat de VVD betreft moet het fonds gebruikt worden voor structurele investeringen in plaats van kosten. Waarom kiest het college ervoor om de duidelijke taak van het SIV verder te verdunnen en moeten we niet terug naar de intentie hiervan, zoals in 2018 door de raad goedgekeurd? Kunnen wij niet extra investeringen doen om sneller meer grondgebonden woningen in Meerstad te realiseren bijvoorbeeld? Ik kijk uit naar de beantwoording en geef dan nu het woord aan de fractievoorzitter -

01:50:13

Voorzitter: Van de VVD. Gaat uw gang.

01:50:15

Mevrouw Jacobs-Setz: Voorzitter, ik zou nog graag de sprekers willen bedanken en samen met de sprekers zijn wij ook echt teleurgesteld dat Haren Diftar kwijtraakt. We hebben

echter echt goede hoop dat Diftar voor Haren weer terugkomt en gaan er ook vanuit dat de wethouder werk maakt van de ingediende motie. We horen graag van de wethouder de bevestiging en wie weet kan ze een doorkijk geven wanneer ze ons deze informatie zal gaan verschaffen. Dan verder over het onderwerp Verkeer. Het zal u niet verbazen dat de VVD niet erg enthousiast is over het verkeersbeleid in deze gemeente. De basis is wat ons betreft nog steeds auto pesten 2.0 en de auto wordt wederom als melkkoe gezien. Iedereen is welkom in Groningen, behalve als je een auto hebt. Dat is wat ons betreft niet, zoals wij een inclusieve samenleving zien. Wat ons betreft is er in onze inclusieve gemeente, ook plek voor de automobilist en de autobezitter. Als we kijken naar een aantal doelstellingen, dan is de VVD het natuurlijk eens met de eerste drie doelstellingen: bereikbare gemeente, aangenamer en veiliger en een gezonde leefomgeving ook tijdens de uitvoering van grote infrastructurele projecten. Als vierde doelstelling zou de VVD graag zien dat de inwoner te voet, te fiets, met het openbaar vervoer of per auto reist, afhankelijk van datgene wat het beste bij hem past. Daarnaast gaat het college er in vele gevallen ook aan voorbij dat de inwoners en bezoekers en werkenden soms gewoon een auto nodig hebben. Het college zet in op meer fietsenstallingen in de binnenstad. De VVD heeft dat beleid over het algemeen altijd gesteund, maar wat de VVD betreft bestaat gratis geld nog steeds niet en deze fietsenstallingen kosten heel veel geld. Wat de VVD betreft, is het niet ondenkbaar dat we ook eens een keer gaan betalen voor fietsparkeren. Zoals wij vorig jaar betoogden, reken maar eens uit wat het kost. Tien cent betalen voor een uurtje fietsparkeren, kassa, daar kun je een hoop leuke dingen mee doen. Wat ons betreft zijn de meeste indicatoren van generlei waarde, omdat de VVD verwacht dat we in 2021 nog te maken hebben met de coronaeffecten en de oproep tot thuiswerken, wat een enorm groot effect heeft op alle vervoersbewegingen.

01:52:16

Voorzitter: Mevrouw Jacobs, u heeft nog een vraag van de heer Dijk.

01:52:19

De heer Dijk: Ja, Voorzitter, ik begrijp dit standpunt van de VVD echt oprecht niet. Het betaald fietsparkeren, want dan is het betaald parkeren voor auto's wel goed? Ik snap het punt niet. Ja, ik ben er oprecht in geïnteresseerd, dus wilt u dan wel betaald parkeren of iets minder betaald parkeren voor auto's en dan wel volledig betaald parkeren voor fietsen? Dan kan ik namelijk even uw eigen retoriek gebruiken: dat is gewoon fietsers pesten 2.0.

01:52:47

Voorzitter: Mevrouw Jacobs.

01:52:49

Mevrouw Jacobs-Setz: Dat is in ieder geval niet wat onze bedoeling is, want wat ons betreft gaan we niemand pesten, maar uiteindelijk is het een voorziening die we creëren die een hele hoop geld kost en die kosten worden afgewenteld. In dit geval kiezen we er voor om die kosten niet af te wentelen op de gebruiker, maar ze komen wel ten laste van het parkeerbedrijf en dat wordt volledig opgebracht door de automobilist. Wat ons betreft zou je dus ook een ... Waar sommige fracties hier het hebben over een eerlijke verdeling, zou je ook kunnen zeggen: gij die gebruikt kan ook gaan betalen. Dat is waarom wij zeggen dan zou de fietsparkeerder ook een deel kunnen betalen.

01:53:26

Voorzitter: De heer Dijk nog een keer.

01:53:27

De heer Dijk: Ja, dus de VVD heeft het echt over een deel, dus een deel fietsparkeren, waardoor je minder auto's hoeft te laten betalen.

01:53:33

Mevrouw Jacobs-Setz: Ik had het ook over een dubbeltje, dus volgens mij, als je kijkt op de vierkante meters, hoeveel fietsen er komen op een plek voor een auto, dan zou een fietser een fractie betalen van wat de automobilist per uur betaald. Dat is echter wat ons betreft nu niet aan de orde. Uiteindelijk als je ziet wat wij nu betalen voor de fietsenkelder, bijvoorbeeld in de oude V&D, is dat toch wel een heel groot bedrag en dan kom ik terug bij mijn eerste standpunt, of mijn eerdere stelling, gratis geld bestaat niet. Het zal ergens uit betaald moeten worden. Ik wilde eindigen met het feit dat wat ons betreft de indicatoren dus van weinig waarde zijn, want volgens mij heeft het corona-effect ook in 2021 een groot effect op alle vervoersbewegingen, zowel per fiets, per OV als per auto. Ik hoor graag van de wethouder hoe hij zelf die indicatoren ziet. Tot zover.

01:54:24

Voorzitter: Dank u wel. Dan heeft de Voorzitter behoefte aan een kleine schorsing.

01:56:45

Voorzitter: Dank u wel, dan hervatten we de vergadering weer. Wie zou graag het woord willen voeren? De heer Van Kesteren namens de PVV.

01:56:52

De heer Van Kesteren: Dank u wel, Voorzitter. Ja, Voorzitter, de inspreker de heer Biezeveld heeft goed onder woorden gebracht wat de Harenaars willen. Ja, ik vind ook wel, er is hier sprake van een dominant college die de schone, groene maagd Haren belaagt. U weet, Voorzitter, als een meisje nee zegt, dan is het ook nee, dus dat wil ik toch wel even genoemd zien. Dat is ook de reden waarom de PVV ingestemd heeft met het SP-voorstel om hierover een referendum te gaan houden, want dan kunnen inwoners zich uitspreken voor of tegen Diftar. Dan is niet zozeer de mening van een individueel raadslid van belang, maar juist van de inwoners. Hulde dus aan de heer Biezeveld, die nog steeds de belangen van Haren hoog houdt, in tegenstelling tot dit college. Tot zover de insprekers. Voorzitter, dan heb ik het ook nog even over de evenementen. Als je de ambitie van dit college ziet, waarin ze alles op mega-evenementen zetten, terwijl aan de rust en de ruimte en de groene en ecologische belangen van het Stadspark en van omwonenden en ook van de draverijen volledig voorbijgegaan wordt. Dat is dus niet in balans. Ik heb het ook in de commissie al uitvoerig gedeeld met de raad. Ik vind dat het college toch serieus moet gaan kijken om die evenementen ... De groene long van Groningen, waarin mensen rust en ruimte vinden, de draverijen om dat toch in een evenementenagenda op te nemen, zodat dat een beetje in balans is, want het college heeft de mond vol van draagvlak en burgerparticipatie. Nou, dan kunnen ze op deze manier toch de insprekers tegemoet komen. Dat zijn toch de mensen, de burgers, waarvoor we hier in de raad zitten. Het evenementenbeleid van dit college gaat daar volledig aan voorbij en dat is heel jammer, Voorzitter. Dan Verkeer. Er is ook al veel gezegd over het betaald parkeren. Het CDA heeft er ook wel zinnige dingen over gezegd, er

moet draagvlak voor zijn. Je moet niet, dat is ook met het bouwen zo, als je huizen bouwt, dan moet je daar ook rekening mee houden. De meeste inwoners willen gewoon parkeren bij de deur. Dat is bij een ideologisch verhaal van een aantal partijen hier in de raad natuurlijk niet aan de orde, want die hebben het over deelauto's en dat mensen meer met het openbaar vervoer moeten gaan. Iedereen, als je 18 bent en je hebt je rijbewijs dan wil je een auto. Er zijn maar heel weinig mensen die dat niet willen, dus een beetje realistisch beleid, ook voor wat betreft het bouwen. De gemeente heeft dan: de auto is belangrijk voor het sociaal-economisch functioneren -

02:00:00

De heer Van Kesteren : -maar ze willen toch een minder dominante positie van de auto. Dat noemen ze dan met een chique woord: "We willen de openbare ruimte wat herwinnen". Ja, de economie wordt alleen maar geweld aangedaan. VVD heeft er ook een heel goed verhaal over gehouden. Sta ik helemaal achter. Dus dat laat ik dan even voor wat het is, want dat had ik ook nog uit willen spreken. De auto wordt enorm weggezet, Voorzitter, met het beleid van de gemeente Groningen. Dat beleid gaat ten koste van sociaal en economisch perspectief voor onze inwoners en dat moeten we niet willen. Er is een betere bereikbaarheid nodig en een betere doorstroom van het verkeer. Ik heb dat ook al gedeeld in de Commissie over de zuidelijke ring. Die verdiepte ligging heeft helemaal niks te maken met die betere bereikbaarheid en betere doorstroming van het verkeer. Het zorgt alleen maar voor enorme kosten, enorme vertragingen en financiële overschrijdingen waardoor de inwoners van Groningen nog meer zullen moeten bloeden financieel. En de meeste gezinnen kunnen al zo moeilijk rondkomen. Wat ook nog boven komt drijven is dat wegvallen van de bussen naar de binnenstad. Ik vraag aan het College of ze al een oplossing hebben zoals het werkbezoek in Gent, waar er vervoer van gehandicapten is naar de binnenstad. Of daar al over nagedacht is. Of ze daar al een oplossing voor hebben gevonden. Dan de waterstofbussen, elektrische bussen, duur, Voorzitter, en ook nog contraproductief. Want als je de bedoeling hebt en zegt van: "Die bussen die door de stad rijden, produceren minder uitlaatgassen", dan is er daar iets over te zeggen natuurlijk. Want dat is prettig voor de bezoekers in de stad. Maar de achterliggende gedachte van dat je het klimaat wil verbeteren en dat soort dingen, dat is onzin. De elektriciteit moet opgewekt worden. De steenkoolcentrales draaien overuren als je alles elektrificeert. Maar ja, daar wordt niet bij stilgestaan. Verder nog iets over de deelauto. Nouja, ideologische luchtfietsen vind ik dat. En de meeste mensen willen gewoon hun eigen auto. Helemaal geen draagvlak voor. Maar ja, daar zitten we nu eenmaal mee met een aantal partijen die de meerderheid hebben, maar dat wordt in de toekomst hopelijk anders. Dan nog iets over het bouwen: het College wil betaalbare woningen. Maar Voorzitter, als je dan gasloos gaat bouwen - dat is ook al bewezen - dan worden huurwoningen vijftigduizend euro duurder. Koopwoningen worden duurder. Dus voor inwoners wordt dat gewoon een onhaalbare zaak om dat te willen. Waar ik wel voor ben, is dat je goed geïsoleerde woningen bouwt. Die leveren een lagere energierekening op, maar toch Gronings gas moet je niet hebben. Daar moeten we van af. Maar van gas hoeven we niet af, want dat is schoon, betrouwbaar, haalbaar en heel goed betaalbaar. Ja, dat duurzaamheidsbeleid leidt alleen maar tot enorme lastenverhogingen voor de inwoners van Groningen. Moeten we absoluut niet willen. Dan heb ik nog een laatste punt, Voorzitter, wat mij ook veel veel zorgen geeft. Dat zijn die

werkgelegenheidsprojecten. Dat heb ik ook vorige keer in de Commissie gezegd: daar ben ik heel erg tevreden over, want dat is ook waar we op in moeten zetten. Dat is ook waarvoor een gemeentebestuur hier zit. Waarvoor een raad hier zit. Werk en inkomen: heel belangrijk. Daar zijn ze heel goed mee bezig. Oprecht zijn ze daar goed mee bezig. Waar ik wel een lans voor wil breken is de stageplekken. Als je ziet dat heel veel mbo-leerlingen maar moeilijk een stageplek kunnen vinden, dan vind ik dat het College daar ook een voorzet toe moet geven. Dat ze structureel overleg moeten voeren met bedrijven, met onderwijsinstellingen en met de overheid, provincie en gemeente. Maar dan moeten ze ook het goede voorbeeld geven door gewoon een gecertificeerd stagebedrijf te zijn en daar ook heel veel stageplekken voor beschikbaar stellen. Dat is nu nog mondjesmaat. Daar zou ik mee af willen sluiten, Voorzitter. Want dat is wat mij bezighield. Dank u wel.

02:04:36

Voorzitter : Dank u wel. Dan heeft u nog een vraag van de heer Rustebiel.

02:04:41

De heer Rustebiel : Ja, collega Van Kesteren is nu al klaar dus het hoeft misschien niet meer per se. Maar ik was benieuwd waar in het hoofdstuk verkeer hij dan graag plannen had willen zien over arbeidsmarktenbeleid of in het hoofdstuk wonen? Ik vroeg me een beetje af waar hij dat graag terug had willen zien.

02:04:53

Voorzitter : De heer Van Kesteren.

02:04:54

De heer Van Kesteren : Ik begrijp de vraag niet helemaal, Voorzitter. Ik heb iets gezegd over verkeer. Ik heb iets gezegd over wonen. Ik heb iets gezegd over evenementen. Ja, dat zijn zaken die mij bezighouden. Wat bedoelt u precies?

02:05:05

Voorzitter : Ik denk dat de heer Rustebiel bedoelde dat het arbeidsmarktenbeleid en de stages - waar u het net over had - niet terugkomen in de programma's die we nu op de agenda hebben staan.

02:05:13

De heer Van Kesteren : Nee maar goed, ik denk ik neem even iets wat ik belangrijk vind. En alles heeft met alles te maken natuurlijk. Als je het over over stages hebt, dan kun je die overal op inzetten, ook op het gebied van wonen, op het gebied van verkeer. Daar zijn heel veel banen te creëren. Maar stageplekken, daar wil ik toch iedere keer weer een lans voor breken. Dus ik grijp elke mogelijkheid aan, Voorzitter, om het daarover te hebben.

02:05:40

Voorzitter : Waarvan akte. De heer Staijen uiteraard, namens de Stadspartij.

02:05:46

De heer Staijen: Dank u, Voorzitter. Ik ga heel kort allereerst nog eventjes de sprekers bedanken. Afval blijft op dit moment nog een hotte zaak in deze gemeente: zowel het verzamelen als het weer kwijtraken. Dan nog in het kort de evenementen. De Stadspartij heeft daar kortgeleden nog vragen over gesteld, dus dat hoef ik niet te herhalen. Er is nog steeds heel overlast daar. Maar ik sluit mij volledig aan bij het idee van het CDA om het

stadspark plus de drafbaan en liefst ook het Suikerterrein, samen als één locatie te gaan beschouwen en zo ook inplannen. Dan kom ik bij het verkeer. Het OV concentreert zich steeds meer op hoofdlijnen. Dus zijn er heel speciale oplossingen nodig naar en van de OV-haltes. Maar vooral ook in het buitengebied en in de grotere wijken is dat een probleem. Zeker nu er ook nog bevorderd wordt dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig moeten blijven wonen op de plek waar ze nu zitten. Hoe denkt het College al die voorzieningen te verbeteren naar en van die OV punten? En hoe kunnen we dat betalen? Voorzitter, de auto blijft een belangrijk vervoermiddel. De PVV had het er net ook al over. Zowel sociaal als economisch. Maar volgens de visie van het College zal die zich moet concentreren op een hoofdwegennet waar alle wijken en dorpen goed op zijn aangesloten. Dat begrijp ik. Dan in de visie van dit College zullen autoverbindingen tussen de dorpen onderling niet langer meer vanzelfsprekend zijn. Ik citeer uit de tekst op het scherm. Maar Voorzitter, het hele buitengebied bestaat uit heel veel kleine dorpjes. Moeten die dan allemaal onderling geïsoleerd worden? Voorzitter, het college wil parkeeroverlast van auto's en fietsen aanpakken. Goed, de straat teruggeven aan iedereen, daar staan wij ook achter. Maar het komt wel iedere keer neer op een kostenverhoging voor de burger die met een klein autootje rond moet komen. En nooit voor al die fietsers die ook een groot gebruik maken van de openbare ruimte. Het doel van al die parkeerheffingen is volgens de gemeente om te sturen en niet de steeds stijgende opbrengsten. Maar waarom worden die dan wel iedere keer als zodanig structureel begroot als inkomsten en grotendeels weer uitgeven aan bijvoorbeeld de fietser? Moet de ene vervoerstrook dan echt gaan betalen voor de andere? De VVD had het daarnet er ook over. Al heel veel geld gaat er steeds naar het bouwen en exploiteren van ondergrondse fietsenstallingen. De Stadspartij wil ook de overlast van gepaarde fietsen aanpakken, maar niet tegen de extreem hoge kosten die nu hier gemaakt worden. Dan de logistieke binnenstad: emissievrij maken. Daar staan wij ook achter, maar het beoogde tijdsparadeel is veel te krap. Zeker nu de ondernemers door corona geen enkele mogelijkheid hebben om in dat soort zaken te investeren. De duurzaamheid: het concept RES met het belachelijk hoge energiebod namens Groningen, is gelukkig nog steeds niet definitief. Maar nu al blijkt dat het onmogelijk is om de in dit bod gedane beloftes gestand te doen. Het is dus duidelijk te hoog gegrepen. Iets wat de Stadspartij al vanaf het begin heeft gezegd. Ook al omdat het eigenlijk alleen maar idealisme was en niet gedragen werd door ons inwoners. Maar zoals ik al zei: "Het is nog niet definitief", dus alsjeblieft keer terug naar een meer realistisch bod voordat het te laat is. Dan Voorzitter - dat werd ook al aangehaald door iemand anders - steeds meer panden moeten van het gas af. Maar schrijft het College: "Wet- en regelgeving maken het onmogelijk om grondgebonden woningen aan te sluiten op een warmtenet". De Stadspartij wil heel graag een uitleg over welke wetten en regels dit dan eigenlijk blokkeren. En wat het College eraan doet om deze blokkeringen op te heffen. Een oplossing [onhoorbaar] het College ook, dan maar veel meer groen gas voor deze gemeente. Voorzitter, waar moet al dat groene gas vandaan komen? Gaan we nog meer vuilnis produceren en vergisten? Gaan we gewoon nog meer bomen kappen? Dus waar komt dat op neer: je gaat dus echt groen opofferen voor idealistisch groen. De Stadspartij heeft hier hele grote vraagtekens bij. Het grondbeleid, ook nog eentje. Vanwege corona adviseert het bureau Buiten het bedrijventerrein Meerstad maar beperkt in de middelen mee te nemen. De Stadspartij vindt zelfs dat al veel te veel. Er is nog voldoende grond voor twaalf jaar uitgifte van industrieterrein. Dus nog tijd genoeg om

de ontwikkelingen af te wachten en nu geen riskante avonturen beginnen met gemeenschapsgeld. Dat kun je beter gebruiken voor sociale node of zet het in voor meer woningbouw. Ik sluit af met het Stedelijk Investeringsfonds. Stadspartij is echt geen voorstander om het tekort van zeveneneen halve ton in de plankosten voor Karding en de Oosterpoort uit het zicht te halen. Daar is dat fonds volgens ons niet voor bedoeld. En we [onhoorbaar] de heer Huitenga.

02:10:39

Voorzitter : De heer Huitenga, gaat uw gang.

02:10:48

De heer Huitenga : Ben ik te horen?

02:10:50

Voorzitter : Ja, u bent te horen.

02:10:51

De heer Huitenga : Fijn. De Stadspartij maakt zich zorgen over de ontwikkeling op het gebied van vrouw. Met lede ogen zien wij dat het wonen in de gemeente - in het bijzonder rondom de binnenstad - voor veel mensen onbetaalbaar dreigt te worden. De ontwikkeling die al duidelijk in gang is gezet in de plannen van het College, lijken dit eerder te stimuleren dan tegen te houden. Wij zien dat de gemeente veel ruimte biedt aan investeerders en projectontwikkelaars van jongerenhuisvesting. In de markt valt hier veel mee te verdienen. Er kan hoog gebouwd worden. De stad is bereid om open plekken beschikbaar te stellen voor nieuwbouw. De Stadspartij ziet liever dat er open plekken in en rondom het centrum en in de woonwijken beschikbaar blijven voor ontspanning en natuur. Met de verandering van klimaat en de groeiende bevolkingscijfers, zullen we die hard nodig hebben. De Stadspartij juicht aan de andere kant toe dat het College eindelijk het licht lijkt gezien te hebben en jongerenwoningen op de Zerniecampus wil realiseren. Het mag dan wel geen campus heten, maar het is een belangrijke stap in de goede richting. De Stadspartij roept het College dan ook op om uit te zoeken of er ruimte is voor meer kleinere campussen. Wij zien hiervoor ruimte op de terreinen van de Rijksuniversiteit en de hogescholen. Wat ons betreft zou dit best wel eens een win-win situatie kunnen zijn. In dat geval is er ook meer ruimte voor mensen met een kleinere beurs, en met name jongere gezinnen in de gemeente. Daar wordt volgens de Stadspartij te weinig voor gebouwd en zij moeten hun heil zoeken buiten de stad of in een andere gemeente. Ook wat de huisvesting voor ouderen betreft, zien wij dat er veel ambities zijn, maar weinig concrete plannen. Dit terwijl er steeds meer ouderen komen en de woningmarkt nog lang niet afgekoeld is. Wij maken ons zorgen dat het College bezig is stations te plannen, terwijl de markt al twee haltes verder is. Over de regelgeving: de Stadspartij vraagt zich af of het College wel alle ambities waar kan maken. Het verbeteren van de verblijfskwaliteit. Het planten van bomen en het aanleggen, staat in onze ogen onder druk door de plannen op de woningsmarkt waar openbare ruimte in een hoog tempo verdwijnt. plan op de woningmarkt, waar openbare ruimte en een hoog tempo verdwijnt. Goed dat er duizend bomen geplant worden. Graag zou ik willen weten hoeveel bomen er gekapt worden. Helaas moeten we ook constateren dat het College van plan is een manifestatie te organiseren om ideeën op te doen voor het verbeteren van de verblijfskwaliteit. En dan gaat het met name over de drukke winkelgebieden, waar bezoekers overigens over geparkeerde fietsen struikelen. We hebben een voorstel voor

bezuiniging: schaf de manifestatie af en ga eens praten met buurtbewoners en winkeliers, die de situatie door en door kennen en met goede voorstellen kunnen komen. Wat de Stadspartij betreft, zien wij heil in op maat gemaakte kleine oplossingen die niet al te veel hoeft te kosten. En tenslotte wat de sprekers betreft: de Stadspartij heeft zich altijd ingezet voor het behoud van Diftar in Haren. Als er een manier bestaat om Diftar in Haren te behouden, dan zullen we die zeker gaan steunen. Maar we realiseren ons ook dat Diftar in een dichtbevolkte wijk op dit moment lastig is. Maar we roepen het College op om er nog eens goed te kijken naar de situatie en wat ze op korte termijn voor de Harenaren kunnen doen. Dank u wel.

02:13:50

Voorzitter : Dank u wel, meneer Huitenga. De heer Bosch, namens Student en Stad.

02:13:55

De heer Bosch: Dank u wel, Voorzitter. Allereerst zou ik graag de sprekers willen bedanken die de moeite hebt genomen om hier in te spreken en ook alle ambtenaren die hebben meegewerkt aan deze enorme begroting weer. We bespreken een begroting waarin het College blijft investeren in 2021. Dat juichen we als fractie toe. Later kom ik hier natuurlijk op terug bij een andere bespreking. Ik ga de stukken één voor één doornemen, te beginnen met evenementen. Heel erg goed om te zien dat de eventensector wordt ondersteund in deze zware tijden. Met smart kijken wij en heel veel mensen uit naar het moment dat we weer een feestje kunnen vieren. Het kan nog even duren, maar ik wil graag de vraag van het CDA ondersteunen: wat het college gaat doen om zich hier op voor te bereiden, mocht er dus een bulk aan evenementen komen wanneer dat weer kan? Komt er dan ook extra geld vrij om dit mogelijk te maken? Vervolgens verkeer: mijn fractie en ik zijn blij dat we blijven inzetten op verkeer door middel van wandelen, fiets en het OV. Knelpunten worden aangepakt, zoals het ook zou moeten en hoogwaardig vervoer over snelfietspaden worden gerealiseerd. Het onhandig parkeren van fietsen is hier al vaak besproken en fietsen op verkeerde plekken zorgt voor moeilijkere bereikbaarheid, met name voor invaliden. Wat ons betreft is de oplossing hiervoor het genoeg faciliteren van fietsparkeerplekken. Roep niet waar ze niet moeten, maar laat zien waar ze wel moeten. Dat hier ook structureel in wordt geïnvesteerd, is ook goed. Wij zouden heel graag zien dat op lange termijn - na de opening van de Grote Markt - ook investeringen worden gedaan in fietsstallingen in het oosten van de binnenstad. En ook dat het College druk blijven uitoefenen op de Rijksuniversiteit dat er een stalling komt onder de universiteitsbibliotheek aan de Broerstraat. Ga ik door naar wonen: goed om te zien dat na jaren het College tot inzicht is gekomen. Eindelijk is de tekst over het ombouwen van kamers naar appartementen uit de begroting geschrapt. Terecht, want jongeren moeten niet opgehokt worden in appartementen met eigen voorzieningen. Die moeten samenwonen en samenleven. De eenzaamheid onder jongeren neemt namelijk helaas nog altijd toe. Dan zijn er een drietal korte punten die ik graag over wonen wil benoemen: allereerst kamerverhuur en het uitvoeren van vergunningstelsel. Dat moet echt beter en dat kan ook beter. We gaan per één januari 2021 op de controles inzetten. Denk hierbij aan onterechte servicekosten, intimidatie en gesjoemel met energielabels. Wat ons betreft is het hier op inzetten te laat, maar wel heel erg fijn dat dat nu gaat gebeuren. Daarnaast planning is dat het huurteam één januari er staat. Daarna moet de uitvoer opstarten. Ook dat kan, wat met ons betreft, niet snel genoeg. Gesteggel over de

bedrijfsvoering en et cetera, zorgt ervoor dat er op dit moment nog heel veel vragen onbeantwoord zijn. Vraag aan aan het College: kan het verzekerd worden dat per één januari dat huurteam er staat en dat die aan de slag kunnen? Dan ten derde: we hebben een half miljoen euro gekregen. Uitgekeerd als doelbijdrage van het gemeentefonds om handhaving van malafide verhuurders te optimaliseren. Deze pilot heeft onder meer tot doel om juridische en ICT ondersteuning te bieden en et cetera. Dit geld zien we nergens terug. Benieuwd naar de toelichting van de wethouder hierop: gaat dit bedrag in zijn volledigheid naar het nieuwe huurteam of is de wethouder voornemens hier ook andere invullingen aan te geven. Dan als laatste punt: het vergunningsstelsel is een absoluut minimum voor het verhuren van woningen. Je kan meerdere keren de fout in gaan, door je vergunningen ontzegd worden en zelfs dan is het maar de vraag of dat gebeurt, want er zijn geen scenario's uitgewerkt. We moeten verhuurders gaan uitdagen om te streven naar zo goed mogelijk verhuurderschap. Een stip op de horizon zetten waar ze naartoe kunnen werken en goed verhuurderschap in the picture zetten. Wij werken hierover aan een initiatiefvoorstel zodat we over de gehele breedte de woningmarkt te kunnen verbeteren.

02:18:13

De heer Dijk : Voorzitter.

02:18:15

Voorzitter : Meneer Dijk.

02:18:16

De heer Dijk : Voorzitter, ik ben heel erg voor initiatiefvoorstellen. Dat vind ik echt goed als de gemeenteraad initiatieven neemt, maar goed verhuurderschap is toch gewoon je woning goed onderhouden. En een beetje een normale huur vragen aan mensen. Daar hoeft je toch geen initiatiefvoorstel voor te schrijven. Dat is toch een beetje een onzinnig punt. Moeten we mensen stickers gaan geven als ze hun woning goed verhuren of goed onderhouden? Dat is toch de wereld op zijn kop.

02:18:40

De heer Bosch: Dan zie je dat totaal anders. Ik denk op het moment dat je juist verhuurders motiveert en dat ze aan de hele stad kunnen laten zien dat ze hele goeie verhuurders zijn - want die zijn er wel degelijk - dat je daarmee dat motiveert in plaats van alleen maar zeggen: "Dit mag niet, dit mag niet, dit mag niet". Je kan hier juist beter op de lange termijn [onhoorbaar] maar wordt vervolgd. We gaan hiermee komen en dan hebben we het er verder over.

02:19:02

De heer Dijk : Voorzitter, als het wordt vervolgd dan moet Student en Stad het niet hier noemen. U wilt dus echt een soort stickertje gaan uitdelen of zo? En daarmee hopen dat ze het dan beter gaan doen.

02:19:12

De heer Bosch: Het wordt vanzelf duidelijk wat het precies wordt, meneer Dijk. Ik wil graag doorgaan over wonen en dan specifiek genoeg over WIJS. Gek genoeg staat dat onder het programma wonen. Een fantastisch initiatief waar we direct zorgen voor een betere verbinding tussen stadgers en studenten. De gemeente is redelijk goed bezig. We zijn aan het uitbreiden, maar op dit moment zijn de onderwijsinstellingen aan zet om de organisatie te

vergroten. Alleen Voorzitter, tot onze verbazing is onze Motie bij de voorjaarsbrief niet uitgevoerd. De raad zou een update ontvangen over dit project en we hebben deze nog niet ontvangen. Dus ik zou graag opheldering willen vanuit het College. Dan ga ik naar duurzaamheid, Voorzitter. Als we het hebben over duurzaamheid is dit College goed bezig over het algemeen. Vooral die investering in de wijkverduurzamingsplannen, we kunnen dat heel erg ondersteunen. Maar dan als we inzoomen op de zonneënergie is mijn fractie minder optimistisch dan dat hier in de begroting wordt geschetst. De vlag gaat al bijna uit en er wordt geschetst dat we meer dan een jaar voorlopen op het schema. Maar Voorzitter, simpelweg komt dat door het schema. We zijn heel erg voorzichtig en conservatief in de eerste jaren en de grote druk leggen we neer in de jaren 2023 tot en met 2027. Daar verwachten we enorme groei, een soort wonder met meer dan honderd megawatt piekuur per jaar. En dat terwijl we - als je kijkt naar de cijfers van 2018-2019 - qua oplevering erop achteruit zijn gegaan. De klimaatcrisis is de grootste crisis van op z'n minst deze generatie. We hebben, denk ik, lang genoeg gewacht om in te grijpen. Dus hierin verwachten mijn fractie en ik dat dit schema op deze manier niet zo gehandhaafd wordt, maar dat we op dit moment echt gaan ingrijpen. En niet hopen dat dit schema gehaald gaat worden en dat het op dit moment een excuus is om niet te investeren. Daarmee wil ik graag afsluiten. Dat was het.

02:21:22

Voorzitter : Dank u wel. De heer Van der Glas, namens GroenLinks.

02:21:26

De heer Van der Glas : Dank u wel, Voorzitter. Ook dank aan de insprekers. Aan het eind van mijn betoog kom ik terug op het thema afval. Eerst verkeer. Veel thema's over het onderwerp verkeer zijn actueel. Onderwerpen als de mobiliteitsvisie, de emissievrije stadslogistiek en het weren van brom- en snorfietzen in de binnenstad zijn belangrijk en stemmen GroenLinks tevreden. GroenLinks is blij dat er stappen worden gezet om de openbare ruimte te herwinnen door de uitbreiding van het betaald parkeren. En dat er na een eerder aangenomen Motie ook meer gehandhaafd kan gaan worden op fout parkeren. Het terugdringen van parkeeroverlast gaat hand in hand met het creëren van ruimte voor groen, spelen en verblijven voor de fietser en de voetganger.

02:22:02

Voorzitter : De heer Ubbens heeft een vraag voor u.

02:22:05

De heer Ubbens : Ja, in welke zin gaat het hand in hand? Er is helemaal geen geld gereserveerd om die ruimte al opnieuw te gaan inrichten. Of moet ik deze opmerking zien als een pleidooi om dat te gaan doen in een begroting die overigens al heel krap is?

02:22:18

Voorzitter : De heer Van der Glas.

02:22:20

De heer Van der Glas : Voorzitter, die ruimte die nu op dit moment ingevuld wordt door parkeren wordt straks beschikbaar voor meer dingen waar we op dat moment ook naar een invulling voor moeten kijken. Veel inwoners hebben ook de wens om invloed te hebben op de openbare ruimte-

02:22:35

Voorzitter : De heer Rustebiel heeft een vraag voor u.

02:22:37

De heer Rustebiel : Ja dank u wel, Voorzitter. Op welke plekken in de stad is het College volgens GroenLinks succesvol bezig met het herwinnen van de openbare ruimte?

02:22:45

Voorzitter : De heer Van der Glas.

02:22:46

De heer Van der Glas : Ik noem een voorbeeld waar uw fractie zich ook hard voor gemaakt heeft: dat is het verminderen van het aantal parkeerplekken bij de Diepering, wat een hele belangrijke is. Ik was een alinea verder waar ik het wou hebben over vakantiestraten of leefstraten. We dienden daar eerder een Motie over in, maar bij ons weten hebben we nog geen reactie van het College op de Motie. Wanneer kunnen we die verwachten? Wij hadden graag in het kader van deze begroting willen kunnen beoordelen of daar al dan niet meer voor zou moeten worden gedaan. De laatste tijd heeft de raad zich ook al intensief met onderwerp van de Paddepoelsebrug en de Gerrit Krol brug bemoeit. We zijn tevreden dat het College daarin recent nog een heldere brief met duidelijke stellingname naar de Minister heeft gestuurd. Wonen: wonen is een basisbehoefte. Maar door het woningtekort en de exploderende prijzen wordt het lastiger om daaraan te voldoen. We zijn blij met de inzet van het College om flink bij te bouwen voor verschillende doelgroepen en dit aan de hand van middelen als de doelgroepenverordening toe te wijzen aan groepen die anders buiten de boot vallen, zoals bijvoorbeeld starters. Voor de bestaande voorraad bestaat echter het probleem dat dergelijke middelen niet toegepast kunnen worden en de huren de pan uitrijzen door de particuliere investeerders. Daarom zetten wij ons landelijk in om de middenhuur mee te nemen in het puntensysteem, zodat wonen eerlijk en betaalbaar wordt. Voor iedereen moet een plekje zijn in Groningen. Ook voor initiatiefnemers van CPO's en wooncorporaties. We krijgen veel positieve reacties van inwoners over de aangenomen Motie die GroenLinks samen met D66 en de ChristenUnie heeft ingediend en we wachten met enthousiasme op de uitvoering ervan. Het is momenteel-

02:24:29

Voorzitter : De heer Dijk heeft een vraag voor u, meneer Van der Glas.

02:24:31

De heer Dijk : Ik ken GroenLinks ook als een partij die zich inzet voor huurders, met name landelijk. Nu hebben de huurders afgelopen juli de hoogste huurverhoging van de afgelopen zes jaar voor de kiezen gekregen. Er komen verkiezingen aan, u weet hoe dat werkt, als er druk komt vanuit enkele grote steden als het gaat om huurders, steunt u het voorstel van de SP volgende week om het Kabinet op te roepen om de huren niet te verhogen in de vrije en in de coöperatieve sector en om de huurverhoging terug te draaien? Landelijk doet u dat namelijk wel altijd en lokaal houdt u hier weer zo een kletsverhaal waar mensen die hier huren in Groningen helemaal niets aan hebben.

02:25:07

Voorzitter : De heer Van der Glas.

02:25:09

De heer Van der Glas : Dan zal ik mijn verhaal nog één keer verduidelijken en we delen de mening met de SP dat de huren omhoog gaan en dat wij daar als gemeente niet bijster veel invloed op hebben. Maar dat ze tegelijkertijd zien dat bijvoorbeeld corporaties ook investeringen moeten doen. Ik noem een investering bijvoorbeeld: verduurzaming van de woningen, waardoor totale woonlasten omlaag gaan. Er zijn meer knoppen waaraan gedraaid kunnen worden dan aan de huur. We willen graag dat corporaties ook gaan investeren in verduurzaming, waarbij je twee vliegen in één klap slaat. Simpelweg alles reduceren tot een lagere huur, is wat mijn fractie betreft te eenvoudig.

02:25:44

De heer Dijk : Voorzitter, dat weet ik. Dat is het ook. Dat is niet wat ik voorstel. Dat stellen wij ook nooit voor. Maar ik vraag wel het minimale te doen wat u en de gemeente Groningen kan doen. Dat is ervoor te zorgen dat in ieder geval de corporaties wat meer investeringsruimten hebben en dat de huurverhoging van afgelopen jaar teruggedraaid worden. Kan ik op uw steun rekenen, ja of nee?

02:26:02

Voorzitter : De heer Van der Glas.

02:26:02

De heer Van der Glas : Voorzitter, die steun zult u zien op het moment dat wij die Motie van u gaan behandelen in de raad.

02:26:09

De heer Dijk : Voorzitter, dan is het toch frappant dat het voor de grootste.-

02:26:12

Voorzitter : Meneer Dijk, had ik u het woord gegeven?

02:26:15

De heer Dijk : Voorzitter.

02:26:16

Voorzitter : U krijgt het woord ook niet omdat dit over die Motie gaat. Die heeft de heer Van der Glas nog niet gezien. Ik heb het idee dat die op zich er positief tegenover staat, maar dat die hem graag eerst zou willen zien voordat die een definitief antwoord kan geven. Dus ik zou graag dit debatje als afgerond beschouwen, zodat de heer Van der Glas verder kan met zijn woordvoering.

02:26:33

De heer Van der Glas : Dank, Voorzitter. Tot slot in het onderdeel wonen willen we het hebben over contractuele medehuur. De verplichting van het individuele huurcontract is opgenomen in de huisvestingsverordening. Jammer genoeg genoeg heeft dit alleen effect op nieuwe vergunningen voor kamerverhuur die hier niet meer uitgegeven worden. Het probleem rondom deze contracten blijft bestaan en lijkt steeds groter te worden. Wat GroenLinks betreft, moet er landelijk een inspanning geleverd worden om de positie van huurders te helpen versterken. Het thema energie. Voorzitter, op dit gebied is het College goed bezig. Er zijn veel dingen in werking gezet de afgelopen tijd. We kijken uit naar de uitvoering komend jaar. Ik noem het windplatform, energietransitie als motor van de wijk vernieuwing in Paddepoel, energiecoaches en het energieloket. We verwachten dat dit helpt

om Groningen dichterbij haar doelen op het gebied van duurzame energie te brengen. Een aandachtspunt zijn de scholen. Recent is er een Rekenkamerrapport uitgekomen waarin staat dat zowel schoolbesturen als gemeenten de ambitie hebben om schoolgebouwen te verduurzamen. Echter beide partijen hebben daar geen middelen voor gereserveerd. Kan de wethouder schoolbesturen helpen te verduurzamen door te zoeken naar financieringsmogelijkheden? Ik denk dan aan het inrichten van een fonds of een koppeling met GRESO. Mijn fractie is ook benieuwd naar de wettelijke energiebesparing bij drieduizend Groningse bedrijven. Welke verbeterplannen hebben deze bedrijven en heeft dit tot verbeteringen geleid?

02:27:57

Voorzitter : U heeft een vraag van de heer Ubbens.

02:28:01

De heer Ubbens : Ja bedankt, Voorzitter. Het invoeren van een fonds, waar moet dat fonds mee worden gevuld?

02:28:06

Voorzitter : De heer Van der Glas.

02:28:08

De heer Van der Glas : Voorzitter, ik stel een vraag aan het College. Dat fonds zouden we kunnen vullen door bijvoorbeeld goedkope leningen af te sluiten tegen een enorm lage rente of een andere vormen. We hebben allemaal de ambitie om te verduurzamen. Financiering: mijn inschatting is dat ook vanuit het Rijk de komende jaren heel veel financieringsmogelijkheden gaan komen. Thema groen, Voorzitter.

02:28:30

Voorzitter : De heer Dijk heeft nog een vraag.

02:28:32

De heer Dijk : Voorzitter, ik heb nu een aantal keer in de woordvoering van GroenLinks terecht gehoord dat wijkvernieuwing en de energietransitie - zoals u dat noemt - hand in hand moeten gaan met lagere kosten, woonlasten. Ik heb een aantal voorbeelden genoemd in mijn bijdrage. In februari hebben D66 en de Partij van de Arbeid vragen gesteld over de Grunobuurt. Het gaat niet van uw tijd af. Ik zou graag van u willen weten of u ook het voorstel van de SP zou willen steunen om op die plekken waar het duurder uitpakt, de energierekeningen van mensen via WarmteStad te gaan verlagen

02:29:08

Voorzitter : De heer Van der Glas.

02:29:09

De heer Van der Glas : Voorzitter, ik kan daar nu geen antwoord op geven want ik heb geen inzicht in die cijfers. Ik weet dat niet. Net als D66 weet ik ook niet of dat überhaupt wettelijk mogelijk is. Dat wil ik eerst graag zien voordat ik daar een uitspraak over ga doen.

02:29:21

De heer Dijk : Voorzitter, dan is het toch gek. Dat is één van de belangrijkste punten, misschien wel in het bestaan van deze partij GroenLin in deze coalitie. Dan heeft u de antwoorden op de schriftelijke vragen van D66 en PvdA niet gelezen en heeft u blijkbaar ook

niet door dat er in Selwerd portiekflats staan waar mensen gewoon hogere huren hebben gekregen en hoger energielasten. Ik kan u vertellen dat zijn niet de meest draagkrachtige personen in deze samenleving. Die maken zich druk over hoe ze de kerst gaan halen en een cadeautje kunnen kopen voor hun kinderen. Dan vind ik het echt getuige van een soort nonchalance - als dit uw hoofdpunt is en dat u zich daar niet in verdiept heeft - met zo een lullig antwoord.

02:29:57

Voorzitter : De heer Van der Glas.

02:30:00

De heer Van der Glas : Ik hoor geen vraag van de SP, dus ik ga liever door met mijn betoog als u dat goed vindt.

02:30:04

Voorzitter : Wat u wilt.

02:30:05

De heer Van der Glas : Mijn fractie ziet een stevige inzet op een groener leefklimaat. Dat is mooi. De creatieve inzet van middelen uit diverse bronnen daarvoor juichen wij toe. Het gaat er immers vooral om dat we anders omgaan met deze omgeving. Bevorderen van biodiversiteit, bestrijden van hittestress en wateroverlast, het groener inrichten van schoolpleinen en het vergroenen van de hotspots - het Amstelplein en de Grote Markt - zijn daar mooie voorbeelden van. Mijn fractie is blij dat het College ook met de klimaatadaptatieweek zorgt voor zowel de internationale uitstraling van Groningen op dit gebied, als ook voor concrete acties om inwoners te activeren om hun eigen buurt te vergroenen en klimaatadaptief te maken. Dat voor deze maatregel ook structureel aanvullende middelen zijn gevonden, is een goeie zaak. We zijn verheugd dat het gemeentelijke ecologische structuur eraan zit te komen. Ook het doorzetten van ecologisch beheer en groenonderhoud juichen wij toe. Een belangrijke uitdaging blijft het behoud van groen dat op allerlei plekken in ons gemeente al groeit en bloeit. Ook als wij andere plannen hebben met een bepaald gebied, vindt GroenLinks het van belang dat het aanwezige groen zoveel mogelijk wordt gespaard. Het is mooi dat hiervoor een het instrument Natuur Inclusief Bouwen wordt ontwikkeld. Om die ontwikkeling verder te stimuleren, zal GroenLinks in de komende weken een initiatiefvoorstel indienen, met in elk geval de Partij voor de Dieren die een interruptie heeft.

02:31:20

Voorzitter : Dat zie ik. Mevrouw de Wrede.

02:31:31

Mevrouw De Wrede: Dank u wel, Voorzitter. U vindt dat er voldoende wordt gedaan voor de biodiversiteit en zo. Ik haal het er persoonlijk niet zo uit, maar goed ik zal daar zo meteen wel op komen in mijn woordvoering. Maar in ieder geval u pleit voor het behoud van groen en dat er wel eens wat spanning is met de andere activiteiten. Wat vindt u van de afweging die dit College maakt inzake het het stadspark en om het stadspark op te offeren aan het organiseren van grote evenementen?

02:32:04

De heer Dijk : Meneer Van der Glas. En als u op deze vraag antwoord heeft gegeven, dan geef ik u nog ruimte voor één slotzin.

02:32:10

Mevrouw De Wrede: Ja dank u wel, Voorzitter. Wat betreft uw vraag: wij vinden ook dat het evenemententerrein in balans moet zijn met ecologie en meer dan alleen maar ecologie. Stadspark is een park waar geleverd wordt. Dus daarom moeten we ook de koppeling zoeken met stadsparkvisie. Moeten we in gesprek gaan met omwonenden. Moeten we kijken wat er mogelijk is en wat er niet mogelijk is. Neemt niet weg dat het ook een terrein is wat geschikt is voor duurzame evenementen. Met name dat woordje duurzaam is wel van belang in deze. Mijn laatste-

02:32:48

Voorzitter : Ja, mevrouw de Wrede, ik snap dat u nog een vraag wilt stellen.

02:32:51

Mevrouw De Wrede: Ja dank u wel, Voorzitter. Eén ding of twee vragen nog aan u. Het stadspark zegt u: "Dat is een park waar geleefd wordt". Ja, dat is met name ook een park waar er geleefd wordt door dieren die in de rest van de stad ook wel een beetje hun plek hebben, maar natuurlijk toch in het stadspark met name echt een leefgebiedje kunnen hebben waar ze zich thuisvoelen. En dan zegt u: "Ja, daar wordt geleefd". Ik neem aan dat u door mensen bedoeld, maar bent u het met ons eens dat het stadspark toch ook echt een functie heeft voor dieren en voor flora in deze gemeente? Dan het tweede, u zegt: "Ja, er is ruimte voor duurzame evenementen". Dan denk ik dat u uitlegt als natuurlijk niets dat daadwerkelijk te maken heeft met dieren of met natuur, maar in de trand van duurzame biobrandstoffen en niet diesel? Zou u daar op in willen gaan?

02:33:49

Voorzitter : Lekker kort, mevrouw de Wrede. De heer Van der Glas.

02:33:51

De heer Van der Glas : Ik ga ervanuit dat dit in ieder geval niet van mijn spreektijd afgaat.

02:33:56

Voorzitter : Ik wil u die klok zo laten zien, maar daar bent u al lang overheen.

02:33:58

De heer Van der Glas : Dat komt niet door mij, dat komt door de interrupties.

02:34:01

Voorzitter : Dat komt door mij. Gaat uw gang.

02:34:04

De heer Van der Glas : De vraag over levend: met levend bedoel ik niet alleen maar leven van mensen, daar bedoel ik uiteraard ook leven met dieren voor. Het stadspark heeft een belangrijke functie ecologisch gezien. We hebben met name gesonneerd in het stadspark om de gebieden aan te wijzen die prioriteit ecologie hebben. Dat is het evenemententerrein niet. Daar kan meer dan alleen maar ecologisch beheer. Het dient meerdere doelen. We moeten daar uiteraard zorgvuldig mee omgaan. Ik zou nog even terugkomen op het thema afval, waar de insprekers het ook over hadden. Dat we in de woordenstrijd van september,

de inwoners van de voormalige gemeente Haren in de kou lieten staan, siert ons bepaald niet. De vraag voor GroenLinks blijft: hoe deze raad voor zich ziet dat het scheidingspercentage ooit de beoogde vijfenzeventig procent zal benaderen als ons doel voor volgend jaar nog slechts op zestig procent ligt? Daarvoor zullen alle inspanningen gericht moeten zijn op een oplossing die op een goed draagvlak in deze raad kan rekenen. Dank u wel.

02:35:03

Voorzitter : Dank u wel. Ik zie de heer Van Kesteren nog zwaaien, maar dat is niet voor een vraag van de heer Van der Glas, toch? Die is al meer dan dertien minuten aan het woord. Dat is mijn schuld. De heer Moerkerk namens 100% Groningen.

02:35:15

De heer Van Kesteren : Ik had nog een vraag.

02:35:17

Voorzitter : Daar krijgt u vast nog wel een keer de kans voor. De heer Moerkerk, 100% Groningen.

02:35:23

De heer Moerkerk: Dank u wel, Voorzitter. 100% Groningen is tevreden met het ambitieuze streven dat de investeringsagenda overeind blijft. Dat grote bezuinigingen vermeden worden, net als lastenverhogingen. Die ambitie spreekt ons aan die het Dollege neerlegt in de stukken. Maar het zal u niet verbazen dat we ook grote zorgen hebben en enkele aandachtspunten naar voor willen brengen. Het lijkt niet te vermijden dat er bezuinigd zal moeten worden in de komende jaren, wellicht meerdere jaren achter elkaar. Het weerstandsvermogen is laag en alleen de rechtstreekse kosten en inkomstendalingen door corona, kosten de gemeente nu al miljoenen. De vertraging van de economie, het groeiende aantal bijstandsuitkeringen enzovoorts, komen er nog bij. Iets over de algemene financiële positie van de gemeente. Voor 100% Groningen is dit alles reden genoeg om alvast in de begroting 2021 voor te sorteren richting bezuinigen. We geloven ook in anticyclisch handelen, net als het College dat doet. Maar de schaal waarop de gemeente Groningen bestedingen kan verschuiven tussen jaren is minimaal en grote schulden aangaan zoals het Rijk nu doet, zijn gezien de financiële positie van de gemeente geen verstandige optie. Efficiëntie: daar komt dan de optie waar het geld vandaan moet komen. De gemeente Groningen voert haar taken uit met relatief veel medewerkers. Dit roept vragen op over efficiëntie en bureaucratie.

02:37:00

Voorzitter : De heer Moerkerk, we bespreken programma's zeven tot en met negen. Vanavond hebben we het specifiek over het financiële gedeelte. Daar bent u zich van bewust?

02:37:08

De heer Moerkerk: Daar ben ik me van bewust. Ik kan wel zeggen dat er bezuinigd moet worden. Maar ik kan op het gebied van deze programma's die er nu zijn, een paar punten aanwijzen. Staat u mij dat toe?

02:37:17

Voorzitter : Uitstekend. Gaat uw gang.

02:37:23

De heer Moerkerk: Ik zal dus iets korter op het vlak van anticyclisch. Wij geloven niet dat het College er verstandig aan doet verstandig aan doet. Zeer anticyclisch investeren, is een kostbare hobby. De gemeente kan niet heel veel geld bij lenen. Dus we willen graag dat er snel wordt geschakeld naar leren van corona en dat vinden we niet zo terug in de ambitie van het College in deze begroting. We verliezen tijd, dat is de boodschap. Evenementen, dan kom ik aan bij het programma. Het liefst zien we dat de gemeente niet investeert in het stadspark. Laat het aan de markt over als de markt daar iets wil. Wees kritisch op geluidsoverlast en andere randvoorwaarden, maar steek daar niet een groter budget in.

02:38:12

Voorzitter : Mevrouw de Wrede heeft een vraag voor u meneer Moerkerk.

02:38:16

Mevrouw De Wrede: Ja, dank u wel. U zegt dat private partijen misschien beter zouden kunnen investeren in het stadspark dan de gemeente. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat het stadspark één van de weinige plekken is waar het nog rustig is voor inwoners en dat het stadspark een belangrijke plek is voor natuur gewoon? Dieren? Bloemen? Bomen?

02:38:43

Voorzitter : De heer Moerkerk.

02:38:44

De heer Moerkerk: Dat ben ik met de Partij voor de Dieren eens. Ik denk dat de meeste Groningers nog niet eens helemaal achterin zijn wezen dwalen, waar je kan verdwalen. Ik denk dat de drafbaan geschikt is om grootschalige dingen te doen, maar als er geen partijen komen die daar willen huren, zit de gemeente met investeringen die niet efficiënt zijn. Dus we denken dat een marktpartij die belangstelling heeft dingen te gaan doen, dingen moet vragen om te gaan doen. Ik ben het met de Partij voor de Dieren eens dat we voorzichtig moeten zijn met de grootste delen van het park. We stellen ons ook vragen over het aantal geluidsdagen die er nu zouden moeten komen: twaalf plus twaalf, of dat dat een verstandige lijn zou zijn. Misschien is twaalf voldoende voor alleen het drafbaan deel.

02:39:30

De heer Dijk : Voorzitter.

02:39:31

Voorzitter : Meneer Dijk.

02:39:32

De heer Dijk : Ik ben even aan het luisteren, maar stelt 100% Groningen nu echt voor om de drafbaan en het stadspark te gaan privatiseren?

02:39:41

De heer Moerkerk: Daar komt het misschien wel op neer. Vergeet u niet: de drafbaan was wel heel lang verpacht in de horecasfeer aan een bedrijf die daar niet zo heel erg veel voor elkaar gekregen heeft. Het contract is beëindigd, maar misschien moeten we een nieuwe poging doen. Die drafbaan moet verbouwd worden om vervolgens daar twintig-dertigduizend mensen een paar keer per jaar heen te trekken. Dat moet dan een Mojo doen of een soortgelijk bedrijf. Praat met Mojo, betrek ze erbij en geef ze een contract voor tien

jaar. Maar er zijn ook Duitse promotors die iets willen, heb ik me laten vertellen door Oosterpoort.

02:40:12

De heer Dijk : Voorzitter, dat is ook een antwoord op mijn vraag. Maar dat is wat u wilt? U wilt daadwerkelijk Mojo dat terrein gewoon zo geven en dan zeggen: "Voor de komende twintig jaar, regel daar even ongelofelijk veel mensen en zorg ook ervoor dat het niet voor te veel overlast zorgt".

02:40:31

Voorzitter : De heer Moerkerk.

02:40:32

De heer Moerkerk: Het lijkt me niet verstandig om het weg te geven. Het lijkt me niet verstandig om het heel lang te doen. Dat lijkt me heel verstandig om hele goede randvoorwaarden af te spreken. Wil die partij dat niet, dan gebeurt het niet en zijn er zijn er ook geen grote evenementen. Alleen nu dreigt dat de gemeente grote evenementen mogelijk maakt en het is dan de vraag of het grote evenement er ook komt. Het geld is uitgegeven en daarom denken we dat we die risico's moeten beperken en daar niet te veel investeren. Zeker niet gezien de huidige financiële situatie van de gemeente. Kan ik verder gaan? Ja. Hetzelfde geldt eigenlijk voor het muziekcentrum. We denken dat het een ambitieus mooi plan is, maar we geloven dat het een iets te grote keuze om daar nu in te investeren in deze jaren. We willen liever wachten totdat het stof wat gedaald is van de coronacrisis en dat we dan verder kijken of het verstandig is om daarin te investeren.

02:41:25

Voorzitter : De heer Ubbens.

02:41:28

De heer Ubbens : Maar dan wordt u toch op hun wenken bediend, want die investeringsbeslissing zou pas over een een paar jaar worden genomen. Ze hebben nu alleen maar besloten om verder onderzoek te doen.

02:41:37

Voorzitter : De heer Moerkerk.

02:41:37

De heer Moerkerk: Met elkaar een nota opstellen kost vierenhalve ton. We vinden dat al een bedrag waarvan je moet denken: misschien moeten we dat even twee-drie jaar voor ons uitschuiven. Alle kleine beetjes helpen. Nogmaals, we steunen de ambitie om het te bouwen, maar we vinden het een nogal riskante kwestie om nu te varen op wat er over tien jaar moet staan. Verkeer: er lijken lastenverzwaringen te ontstaan voor burgers als het gaat om parkeervergunningen en zeker daar waar parkeervergunningen worden ingevoerd. 100% Groningen wil graag dat bewoners de parkeervergunningen kostendekkend krijgen en dat het geen verdienmodel is in de begroting van de gemeente. We willen graag de fietsverbinding op het Starkenborghkantaal terug. We zien daar een grote rol voor provincie en Rijk. Ten slotte op gebied van verkeer: we zien veel positieve effecten door de inzet van fietsstewards in de binnenstad. We willen graag dat het geïntensiveerd wordt op andere locaties waar knelpunten ontstaan, vooral 's nachts en zeker als het nachtleven weer

opengaat. Misschien is het een goed alternatief voor nog meer dure fietsparkeergarages. Dat was mijn laatste punt. Dank u wel.

02:42:59

Voorzitter : Dank u wel. De heer Van der Laan, namens de Partij van de Arbeid.

02:43:02

De heer Van der Laan : Ja dank u wel, Voorzitter. Ik zal beginnen bij het thema wonen. Wij willen het College ook complimenten geven voor de grote aantallen woningen die in 2021 gerealiseerd gaan worden: tweeduizend appartementen, vierhonderd grondgebonden woningen en vierhonderd grondgebonden woningen in de uitleggebieden, zoals de heer Van der Pol al zei. Zoals we het vaker zeggen: "Bouwen, bouwen bouwen", moet nu echt het motto zijn. We hebben bij de woonvisie ook een Motie ingediend met het verzoek aan het College om te onderzoeken hoe we het bouwtempo nog verder kunnen versnellen. Vraag van aan het College om hierop te reageren hoe zij uitvoering geeft aan deze Motie op dit moment. We zagen verder ook dat BZK onlangs de tweede tranche van de woningbouwimpuls heeft uitgezet. Gemeenten kunnen dan een aanvraag doen aan het fonds om geld te ontvangen om de woningbouw te versnellen. Ik wil het College vragen hoe zij hier aanvraag aan doet en uiteraard op het hart drukken om hierbij ambitieus te zijn. In lijn met deze ambities begrijp ik ook de vraag van mijn mede-raadsleden over het CIF. Ik heb hier zelf ook een beetje mijn vraagtekens bij. Zou het niet zo moeten zijn dat het fonds echt alleen maar bestemd zou moeten worden voor het versnellen van de woningbouw. Daarom wil ik de wethouder hierover vragen: waarom is deze keuze gemaakt en is het hoofdzakelijk om het zo te doen? Verder nog het verhaal uit Leuvenborgh. Ons is het signaal overgekomen van een man die daar in een appartement woont. Zijn buurman is overleden. Het appartement naast hem stond daarom enige tijd. Hij vertelde mij dat daarop zijn buurman een briefje door de bus kreeg van een investeerder van: "Wij willen graag uw huis kopen voor twee ton". Nu ja, de wat macabere en agressieve verkooptechniek, is natuurlijk niet voor verantwoording van het College, maar dat laat wel zien hoe benauwd op dit moment de situatie op de woningmarkt is dat zelfs beleggers ook echt deur aan deur gaan om te kijken hoe ze nog meer panden kunnen opkopen. We weten dat het College bezig is met een onderzoek naar de woonplicht. Er is op dit moment al een beperkte woonplicht in uitleggebieden. We willen het College daarom graag vragen naar de voortgang van dit onderzoek en wanneer we de uitkomsten kunnen verwachten. Idem dito eigenlijk als het gaat om het steunpunt huren. Met deze benauwde situatie op de woningmarkt staat vooral de huurder heel erg kwetsbaar. Mochten huurders stemmen met z'n voet en vertrekken, dan hoeft de huisbaas maar aan het raam te schreeuwen dat er een woning te huur is en dan staat er alweer een nieuwe in. Wij zien daarom graag dat het huurpunt er snel komt. We hebben ook al positieve geluiden gehoord vanuit de GS dat er al een projectleider is opgezet. Ik wil daarom graag het College vragen: wanneer verwachten we de opening? En ook erop aandringen dat het wel graag binnen deze raadsperiode gerealiseerd zou moeten worden. Lof ook aan het College voor de vele sociale huurwoning die zijn gerealiseerd. We halen de dertig procent. Ik vraag me wel af hoe het zit met de verhoudingen. Ik zag bijvoorbeeld dat in 2019 nul procent van de gezinswoningen sociale huur waren - misschien dat het vertekende cijfers zijn - maar heeft het College het gevoel dat die proporties ook goed verdeeld zijn? En als ik het goed heb, was er de afgelopen tijd juist aan gezinswoningen een

grote behoefte. Ik snap ook wel dat je misschien makkelijker meters maakt met grote woontorens, maar ik wil het College toch vragen: is hier over nagedacht? Vast wel. Dus dat hoor ik graag. We willen ook het College vragen naar de handhaving van woonoverlast en de plannen hiervoor. Mij hebben signalen bereikt van mogelijk illegale kamerverhuur in Vinkhuizen. Een bewoner ziet om hem heen dat er allemaal nieuwe kamerverhuur panden oppoppen. Dat is natuurlijk een beetje vreemd, want wij geven die vergunningen helemaal niet meer af, waarvoor hulde. Vraag aan het College: wat is op dit moment het handhavingsbeleid? Is er voldoende capaciteit om te handhaven zowel op structurele woonoverlast als illegale kamerverhuur? Het beeld is ook dat de woonoverlast nu toeneemt, omdat mensen meer thuis zijn. En omdat de horeca nu dicht is, willen de mensen nog wel eens thuis een feestje gaan vieren. Dat mag niet ten koste gaan van de burens. Verder ook compliment aan het College voor de stappen die worden gezet op het gebied van sociale wijkvernieuwing en dorpsvernieuwing. Dat ziet er positief uit. Investerings in openbare ruimte en participatie. Samen met veel partijen in de raad hebben wij ook de motie over VSD ingediend met mijn collega mevrouw Boogaard. Vorige raadsperiode heb ik nog het genot gehad om hier met de heer Boter aan te werken. Ik wil het College vragen of zij ook kans ziet om de uitvoering van deze Motie te betrekken bij de sociale wijkvernieuwing en hoe hij dat ziet. Dan ga ik nu naar verkeer. Wat ons betreft biedt de begroting 2021 een goede invulling aan een mix van voetgangers, fietsers en autoverkeer. We willen alleen wel de aandacht wederom vragen voor de fiets. We zien dat veel van de toegangswegen - bekende fietsaders waarmee fietsers van en naar het centrum gaan- eigenlijk te smal zijn om de grote fietserstroom te borgen. Dan heb ik het hier bijvoorbeeld over de Hereweg, de Damsterdiep en de [onhoorbaar] weg. We vragen ons af: hoe ziet het College dit? Ziet het College hierbij ook een knelpunt en biedt de mobiliteitsvisie in de begroting van 2022 manieren om hierin te investeren en deze verkeersaders te verbeteren voor de fiets? Tot slot een vraag over de W.A. Scholtenstraat. Daar wordt het busstation gebouwd. Dat zijn volgens mij de plannen, maar in de praktijk zie ik de bouw nog stilzitten. We willen daarom het College vragen wanneer wij kunnen verwachten dat het busstation aldaar gereed is, want de weg ligt al langere tijd open. Ga ik door naar het volgende programma: duurzaamheid. We willen de wethouder vragen hoe uitvoering wordt gegeven aan onze Motie over de maximering van huurprijzen in relatie tot de duurzaamheid van het pand. Daar hebben we nog niks over gehoord, dus we zijn benieuwd. Verder, ja, excuus het kost even tijd om mijn eigen handschrift goed te lezen. We willen het College ook vragen hoe zij omgaat met energiearmoede. Dit is een prangend probleem. Mensen met een krappe beurs hebben steeds meer moeite om de energierekening te betalen. We hebben tegelijkertijd ook het gevoel dat het College op dit moment vooral gericht is op het laaghangend fruit, daar waar het gaat om het ondersteunen van mensen in de energietransitie. Dus vooral mensen die genoeg geld en kennis hebben, maken hier gebruik van. Hebben hier profijt van. We vragen ons af of de minder gefortuneerde klasse mensen wel voldoende bediend wordt op dit moment.

02:50:12

Voorzitter : Er komt een hele goede vraag van de heer Van Kesteren.

02:50:15

De heer Van Kesteren : Ja Voorzitter, de zorg van de Partij van de Arbeid voor minder

financieel draagkrachtige inwoners van Groningen die gewoon geconfronteerd worden met een steeds hogere energierekening, vindt de Partij van de Arbeid dan ook dat zij een pleidooi moeten houden om wel te 'bouwen bouwen, bouwen'? Wat de Partij van de Arbeid ook zegt. Maar dan het liefst niet bouwen van het gas af. Zou dat niet een oplossing zijn om te voorkomen dat uw achterban, die zich steeds verder vervreemd voelt van uw partij door een steeds hogere energierekening? Want door van het gas af te bouwen, wordt die energierekening alleen maar steeds hoger. Vindt u niet dat u daar vanaf moet stappen als partij? Van dat beleid?

02:51:01

Voorzitter : De heer Van der Laan.

02:51:03

De heer Van der Laan : Nee. Ik deel dat pleidooi van de heer Van Kesteren geenszins en zal nu ook een ander pleidooi houden. Want wij zien graag dat die mensen met krappe beurzen en minder kennis, meer ondersteund zullen worden door het College. We willen ook vragen hoe het College dat zelf ziet? Wij denken zelf bijvoorbeeld een reïntegrerend fonds waar mensen gebruik van kunnen maken, om die hobbel van de investering te kunnen nemen. We willen de wethouder vragen hoe hij daarover denkt. Dat zal die mensen ook helpen om vervolgens prettig te kunnen wonen in een huis met lagere energielasten. Kom ik gelukkig richting het einde van mijn betoog.

02:51:37

Voorzitter : De heer Van Kesteren nog eenmaal.

02:51:39

De heer Van Kesteren : Dan zou ik de woordvoerder van de Partij van de Arbeid willen vragen, als die mensen dat nu gewoon niet willen, zegt u dan "Nee, de Partij van de Arbeid weet wel wat goed voor u is. Luistert u nu maar naar ons", maar ze willen het gewoon niet. Gaat u dan ondanks dat toch door met dit beleid?

02:51:55

Voorzitter : De heer Van der Laan.

02:51:57

De heer Van der Laan : Nee, we kunnen woningeigenaren nergens toe verplichten. Alleen de heer Van Kesteren deelt dat volgens mij niet: wij zien de energietransitie wel echt als een noodzaak en een stap die we moeten zetten in de toekomst. Kijk, gas en zo kunt u allemaal mooi vinden. Dat kan uw persoonlijke mening zijn, maar het zijn fossiele brandstoffen dus die raken gewoon op. Dus ik vind eerlijk gezegd dat wat de heer Van Kesteren hier maar blijft verkondigen, wat betreft, flauwekul is.

02:52:26

Voorzitter : De heer Dijk nog.

02:52:27

De heer Dijk : Ik zou ook graag willen vragen aan de heer Van der Glas om even goed op te letten bij dit punt, omdat ik de woordvoerder van de PvdA duidelijk wil maken wat er hier gebeurt. Achter mij zit inderdaad iemand en die zit klaar om te zeggen en te benadrukken dat uw energietransitie faliekant aan het mislukken is. Mijn vraag is dan ook: als het gaat om

initiatieven als WarmteStad, bent u dan bereid om te zeggen "Dan gaan we energierekening van WarmteStad ook echt, op die plekken waar het duurder uitpakt, verlagen". Simpele vraag om ervoor te zorgen dat mensen zich niet op die plek waar het duurder uitpakt, zich tegen WarmteStad en tegen collectieve energievoorzieningen gaan keren.

02:53:06

Voorzitter : De heer Van der Laan.

02:53:11

De heer Van der Laan : Dank u wel, meneer Dijk, voor de vraag. Ik ben het zeker met u eens. We moeten ervoor zorgen dat die energienota betaalbaar is. Ik heb zo niet direct zicht op wat hier de mogelijkheden voor zijn voor de gemeente om daarin de helpende hand te bieden. We kunnen niet zomaar gewoon de rekeningen van WarmteStad doormidden knippen, maar ik ben zeker met u eens dat bewoners er absoluut niet op achteruit mogen gaan als het gaat om verduurzaming.

02:53:37

De heer Dijk : Voorzitter, als u dat zo hard zegt, u zeg het net zo hard: "Ze mogen er absoluut niet op achteruit gaan", dan moet u daar toch consequent gevolg aan gaan geven. Meneer Van der Glas zei het net ook en er volgt dan niks. Er volgt alleen maar een opmerking van: "Nee, het mag absoluut niet. Dat kunnen we echt niet toestaan". En u handelt niet. Er gebeurt niks.

02:53:57

Voorzitter : De heer Van der Laan.

02:53:58

De heer Van der Laan : Ik ben het met u eens en ik wil graag die vraag ook doorspelen aan het College. Volgens mij is ook vaak de inzet dat de energierekening omlaag gaat. Dat is ook hoe wij dit soort maatregelen stimuleren. Ik zou graag de wethouder willen vragen van één: hoe komt het dat in sommige gevallen de energierekening toch hoger uitvalt? En twee: wat kunnen wij eraan doen? Dan zou ik nu graag dat gewilde laatste punt willen maken, namelijk een vraag van mijn collega de heer Loopstra over de openbare ruimte. We zien dat veel mensen klagen over het gebrek aan afvalbakken. Dan heb ik het zo wel over hondenpoepbakjes als regulere afvalbakken. Het democratische initiatief, de CWR, Collectieve Wijkraad Oosterpark. Zeg ik het juist zo? Ja, niet mijn gebied. Het heeft al een succesvol experiment gehad, waarbij bewoners hebben gezegd: "We willen graag meer afvalbakken". Daar is ook in geïnvesteerd. Gelet op het succes van het experiment willen wij het College vragen of de mogelijkheid bestaat om dit experiment ook voort te zetten in andere wijken? Dus bijvoorbeeld bij een Leuwenborgh, Picardhof, wat u maar wilt. Dank u wel.

02:55:06

Voorzitter : Dat zijn wel uw gebieden, neem ik aan dan. Mevrouw de Wrede, namens de Partij voor de Dieren.

02:56:02

Mevrouw De Wrede: Het had wat hakken in de aarde. Voorzitter, dank u wel. Ja, in deze begroting - toch geloof ik een dik vijfhonderd bladzijden - staat bij mekaar bijna één bladzijde over ecologie. En dat in een tijd waarin de alarmerende rapporten over de afname

van de biodiversiteit zowel in Nederland als wereldwijd, ons om de oren vliegen. Dat vindt de Partij voor de Dieren nogal tegenvallen, zeker van een College dat een coalitieakkoord produceerde met de naam "Groen Gezond Gelukkig", als ik het me nog goed herinner. Ik vind dat tegenvallen en niet recht doen aan de verhoudingen die er zouden moeten zijn binnen deze raad. Nu die ene bladzijde ecologie, komen we dan tegen in het programma leefkwaliteit. Ja anti-percentischer kan het eigenlijk niet. Het gaat ook daar weer over, ja, hoe leuk groen is voor mensen. Wij vinden dat jammer. Natuurbehoud: er is heel veel aandacht voor de energietransitie in deze begroting. Dat is ook wel weer terecht, maar er is wel een erg groot verschil tussen beiden. Natuurbehoud lijkt hier toch synoniem aan CO2-reductie, zoals dat eigenlijk voor de wereldwijde milieubeweging geldt. Dat zijn twee verschillende dingen en die moeten we van elkaar onderscheiden. Daarbij moeten wij ook ons realiseren dat die hele energietransitie ook vooral dient om onze huidige levensstijl voor te kunnen zetten en weinig tot niets te maken heeft met, nu ja, ook weer, met natuurbehoud. Het schijnt dat er drie hectare aan ecologie jaarlijks ontwikkeld zou worden. Ja, dat is niet helemaal niks natuurlijk. Het is ongeveer zes voetbalvelden. Wat houdt dat ontwikkelen in? Wij zouden dat graag wat meer concreet willen. We lezen in de begroting dat de biodiversiteit en de overgangen tussen stad en Ommelang vergroot en versterkt zullen worden. Maar als we kijken naar de prestatieindicator die daarbij hoort, dan staat er dat bij de onderzochte gebieden in 2021 de mate van biodiversiteit gelijk moet blijven. Ja, dat zijn toch geen ambities op het gebied van biodiversiteit? We hebben nog vijftien procent over van onze biodiversiteit hier in Nederland, vergeleken met de originele situatie of laten we zeggen honderdvijftig jaar geleden. Als je dan als groen College zegt: "We moeten niet verder achteruit gaan". Je zou toch juist weer wat dingen terug willen pakken. Dat was dat. Wij willen daarom voorstellen om in ieder geval in concrete zin - wat het College ook zelf is begonnen, dat wil ik ook nageven - dat ecologische lint dat er staat bij de Prinsessenstraat uit te strekken tot de hele Groningse ecologische structuur. En een heel groen lint aanleggen in de gemeente Groningen. Bomen: er worden er jaarlijks duizend geplant. Er worden er jaarlijks ongeveer dertienhonderd vijftig gekapt, in ieder geval in het afgelopen jaar. Dat is dus niet genoeg om het aantal bomen te vervangen en ik zie de heer-

03:00:00

Mevrouw de Wrede: -Van der Glas het hoofd schudden. Als u denkt dat u het beter weet, dan hoor ik het graag. Mag nu, mag ook in een later stadium. Ik heb de vraag ook elders neergelegd, maar in ieder geval zijn dit de cijfers waar ik op dit moment over beschik. Dan de drafbaan: dit College wil dan hier en daar wel wat ecologie ontwikkelen, maar wil tegelijkertijd ook de drafbaan in het stadspark ontwikkelen. Ja, als je nog verder wilt gaan met de afbouw van alles wat groen en natuur is in dit land natuurlijk, dan moet je vooral doorgaan met het economisch ontwikkelen van een stadspark. Wat er in de begroting staat over het verkeer, daar kunnen we ons wel in vinden. Dat plan voor dertig kilometer, daar kunnen wij ons ook goed in vinden. Zuidelijke ringweg, het blijft natuurlijk geen fraai dossier. Ik kom er straks nog even terug of nee, laat ik het nu gelijk maar zeggen: de luchtkwaliteit rondom de zuidelijke ringweg knapt er niet door op, ondanks de drie tunnels die geen tunnels mogen heten die er worden aangelegd. Want de vervuilde lucht wordt niet afgezuigd, wordt niet gefilterd maar gaat gewoon tussen die tunnels omhoog en zal daar dan ook plaatselijk voor een grote uitstoot zorgen. We zouden graag willen dat daar iets aan

gebeurt. Mochten we ooit geld hebben, dat we doortastend kunnen optreden dat daar toch iets van filters worden geplaatst. Ergens in de begroting staat het groenplan en het uitvoeringsplan wat daarbij hoort is op dit moment vastgesteld. Nu ja, dan vraag je je weer af: wanneer is die begrotingsparagraaf geschreven? Want dat is nog helemaal niet vastgesteld. Een beetje jammer. De milieuthema's geluid en lucht, ik citeer: "Bepaalt in sterke mate de lokale leefomgevingskwaliteit en kunnen bij langdurige blootstelling van invloed zijn op de gezondheid". Ja, dat klopt helemaal. Van toepassing bij de ringweg, maar natuurlijk ook nu met corona weer heel erg actueel. Over het algeheel genomen is de luchtkwaliteit in het Noorden vrij goed, maar in Brabant is in veedichte gebieden wel gebleken dat er meer mensen besmet worden door corona en dat het ziekteproces zich ook op een heftige manier voltrekt. Dit in combinatie met het feit dat we ook recentelijk weer horen dat er nog steeds sprake is van schaalvergroting in de vee-industrie. Als we dan nadenken dat er in de voormalige gemeente Ten Boer zo'n tachtig melkveehouderijen zijn - die dus ook nog steeds groter worden - en in combinatie met het feit dat het bekend is dat daardoor ook in de voormalige gemeente Ten Boer er heel veel stikstof is, dan maken wij ons toch zorgen om waar dat lokaal misschien, maar toch, naar zou toe kunnen leiden. En corona zal hopelijk wel - maar misschien ook niet - de laatste zoönose zijn waar wij door getroffen worden. Dus een vraag aan het College: wordt hier over nagedacht? Graag zouden wij daar een reactie op hebben. Corona, ik noemde het al even. Ja, het leidt tot veel ellende voor mensen, maar natuurlijk ook tot ellende voor dieren. Er zijn misschien wel heel veel baasjes die nu afhankelijk zijn van de Voedselbank voor het voeden van hun dieren. We zouden daar graag een reactie op willen hebben van het College en iets instellen als een dierenvoedselbank. Dan nog even over het herwinnen van de openbare ruimte. Die discussie hebben we dan vooral hier in de stad. Dan slaat het erop om het autoverkeer terug te dringen. Kunnen we ons als Partij voor de Dieren helemaal in vinden. Maar laten we ook eens kijken naar het platteland waar die openbare ruimte vooral agrarisch wordt gebruikt en er steeds minder ruimte is voor dieren en voor natuur. Wat vindt het College daarvan? Is het van plan om daar ook eens kritisch naar te kijken? Dank u wel.

03:04:36

Voorzitter : Dank u wel, mevrouw de Wrede. Dan zouden we nu gaan schorsen, maar niet voordat ik het College op het hart gedrukt heb om geen vragen te beantwoorden zoals: wanneer zijn die bushaltes klaar? Hoe zit het met de voortgang van die of die Motie? Hoeveel bomen zijn er nu gekapt? Waar wordt het geld van een doeluitkering aan uitgegeven? Dat zijn echt allemaal technische vragen die vooraf gesteld hadden kunnen worden. Dat is nu hier gedaan. Daar heeft u uw tijd voor gebruikt. Dat moet u zelf weten. Maar het is niet de bedoeling dat vervolgens de wethouders en ambtenaren zich nu een slag in het rond gaan werken om deze technische vragen - die eerder gesteld hadden kunnen worden - te beantwoorden. Dus graag vooral een reactie op de politieke vragen die gesteld zijn. Ik schors de vergadering voor tien minuten.

03:17:37

Voorzitter : We vervolgen de vergadering en we beginnen de beantwoordingen. Ik geloof dat er vier wethouders komen. We beginnen met de heer Van der Schaaf.

03:17:46

De heer van der Schaaf : Ja dank u wel, Voorzitter. Ik begin even met het thema ruimtelijke

ordering in zijn algemene zin. Ik hoop dan al een paar antwoorden te geven op thema's die naar voren zijn gekomen. We hebben natuurlijk onze omgevingsvisie The Next City. We hebben ook in het coalitieakkoord het thema leefkwaliteit een stevige plek gegeven. We hebben met de woonvisie, het groenplan en de mobiliteitsstrategie - die door de heer Rustebiel ook al werden genoemd - die in ontwikkeling is, een aantal bouwstenen die bij elkaar een bouwwerk vormen hoe in ieder geval dit College naar die stedelijke ontwikkeling in de regio kijkt. Het idee van een compacte waarin met name - in de volgorde - op wandelen, fietsen en OV wordt gestimuleerd ten koste van de auto. Dat wil niet zeggen dat je niet meer met de auto mag rijden, maar wel in die volgorde. Er zullen op korte afstand voorzieningen zijn. We zullen aan duurzame stedelijke ontwikkeling doen en ook aan een inclusieve en ongedeelde stad ruimte geven. Het verbindende element wat we daarin hebben is het herwinnen van de openbare ruimte. Daar hoort ook een leidraad openbare ruimte bij en die hopen we begin volgend jaar te presenteren. En daarmee ook invulling geven aan de suggesties die her en der gedaan zijn. Wat doet het College? De heer Rustebiel vroeg het letterlijk. Dat het College wat dat betreft nog wat meer zou moeten doen. Die leidraad zal daar in ieder geval antwoord op geven. Maar ik wijs er ook op dat we de facto nu al in de binnenstad, maar ook met de plannen voor Serweld, wel degelijk bezig zijn met dat hervinden van die openbare ruimte.

03:19:24

Voorzitter : De heer Ubbens.

03:19:27

De heer Ubbens : Ja bedankt, Voorzitter. Dus daar komt een leidraad uit die lijkt op wat we nu in de binnenstad gaan doen met dito budget? Met een budget dat daarbij past voor de hele stad?

03:19:37

Voorzitter : De heer Van der Schaaf.

03:19:40

De heer van der Schaaf : Een leidraad is een manier waarop je kijkt naar hoe je je openbare ruimte wilt inrichten. Dat is een leidraad die nooit van de ene op de andere dag gerealiseerd zal worden. Het zal jaren duren voordat die gerealiseerd is. Dat zal inderdaad ertoe leiden dat bij herinrichtingen - of het nu een wijkvernieuwing is of een binnenstad of een nieuwbouwproject of een verkeerskundige herinrichting - er volgens bepaalde principes wordt gewerkt. Dat zal in de praktijk kunnen leiden tot meer kosten. Maar het is wel een beetje in de lijn - zoals ook de heer Van der Glas zei - dat we op dat moment elke keer zullen moeten gaan kijken van hoe we dat kunnen betalen en uit welke budgetten dat moet komen. Zo een leidraad is een idee van ons. Iets wat voor een langere tijd de koers zou moeten vastleggen voor de gemeente. Dat betekent ook dat je langzaam maar zeker het budget bij elkaar zou moeten moeten krijgen. We proberen natuurlijk ook op een slimme manier gebruik te maken van bestaande middelen.

03:20:29

De heer Ubbens : Ja, maar ik concludeer ook dat één van de voorstellen is om nu in een groot gebied betaald parkeren in te voeren, om daar de openbare ruimte te herwinnen. Maar in dat gebied gaat dat voorlopig dan niet gebeuren. Gaan we die openbare ruimte niet

opnieuw inrichten. Dus die kunnen daar dan heel lang op wachten. Totdat die straat een keer opnieuw ingericht moet worden, dan zal waarschijnlijk die leidraad tot een mooier ingerichte straat leiden.

03:20:53

De heer van der Schaaf : Het idee is dat die parkeervisie, net als de mobiliteitsstrategie, het groenplan en de woonvisie allemaal bouwstenen zijn die samen leiden tot een ander gebruik, onder andere van die openbare ruimte maar ook tot een bepaalde vorm van stadsontwikkeling waar wij voor staan. Daar hoort ook bij dat je dat niet van de één op de andere moment kan doen. Dus dat klopt: verandering van openbare ruimte en de nieuwe inrichting zal een proces van jaren zijn. We kunnen ook wel degelijk kijken naar tijdelijke maatregelen. Maar zo een stedelijke ontwikkeling leidt ook tot de noodzaak om flink te bouwen, omdat veel mensen hier natuurlijk graag willen wonen. Ook om die compactheid te bewaren, hebben wij er ook structureel voor gekozen om juist bestaande bedrijventerreinen te herontwikkelen tot woningbouw. Natuurlijk ook om de stad uit te breiden. Natuurlijk ook om ruimte te geven aan nieuwbouw in de dorpen. Maar de grote aantallen zullen vooral in die bestaande stad moeten worden gemaakt. Dat is een bewuste keuze. Daar zitten risico's aan. Risico's als het gaat om overlast.. Risico's als het gaat om hoogte. Maar ook dat die toenemende populariteit en afhankelijkheid van mensen om in die steden te wonen - dus niet alleen in Groningen maar ook in andere steden - ook zeker in de huidige slecht functionerende woningmarkt leidt tot stijgende prijzen, zoals door een aantal van u ook al benoemd. En het antwoord daarop is aan de ene kant inderdaad veel bouwen, zoals de heer Van der Laan ook stelt. Maar niet alleen veel, ook met kwaliteit en betaalbaarheid die door een aantal van u ook naar voren is gebracht. Dat zit in de ene kant in de sociale huur en aan de andere kant ook in het betaalbaar kopen. Laten we eerlijk zijn: op dit moment halen we de percentages wel, maar het is verrekt moeilijk om dat voor elkaar te krijgen in een tijd van stijgende bouwkosten en aan de andere kant ook de hoge kwaliteitseisen die we zelf natuurlijk ook weer hierover stellen. Het allerbelangrijkste is om die toegankelijkheid van de stad voor lange tijd te borgen - op het gebied van de woningmarkt dan - en dat is door een betere controle te krijgen op de bestaande voorraad. Er zijn verschillende voorbeelden hiervan ook gepasseerd. Maar het gemak waarmee op dit moment nog steeds ook particuliere beleggers - kleine beleggers soms ook grotere beleggers - koopwoningen voor de neus van starters wegkapen en vervolgens voor veel hogere huren dat in de markt zetten, moeten we willen stoppen. Daarvoor is een set aan maatregelen nodig waarvan wij een deel lokaal kunnen nemen en ook hebben genomen - met name met betrekking tot kamerverhuur - maar een aantal daarvan zijn ook echt afhankelijk van het landelijke beleid. Dat betekent een opkoopverbod of een woonplicht. De heer Van der Laan vroeg naar een onderzoek. Als dat aan ons ligt, dan voeren we dat morgen in. Daar hoeven we niet eens zoveel onderzoek voor nodig te hebben. De Minister heeft beloofd dat ze die mogelijkheid zou bieden. Dus we verwachten een wetsvoorstel zodat we dat ook hier kunnen doen. Maar ook de regulering van de vrije huursector - ook door de heer Van de Glas genoemd - is echt essentieel. Een uitbreiding van het puntenstelsel bijvoorbeeld. Daar kan ook bijhoren de beperking van contractuele medehuur, ook al hebben we daar al eerder van meegegeven dat het daar wettelijk gezien lastig is om daar iets aan te doen. Maar ook een nieuwe vormen zoals bijvoorbeeld wooncorporaties - waar veel burgers ideeën voor hebben in de

stad - horen daarbij. We zullen dus ook in lijn met de Motie die daarvoor is ingediend, initiatieven op dat gebied ondersteunen. Verder ingaand op een aantal meer specifieke vragen. De VVD die aandacht vroeg voor het belang van gezinswoningen, niet alleen in de koop maar ook in de sociale huur. Ik denk dat de VVD daar een terecht punt aanwijst. Als we kijken naar de percentages, dan loopt het in de stad niet zo hard. Als je puur kijkt naar de absolute aantallen, denk ik dat we de afgelopen tijd wel aardig wat aan het produceren zijn. Kijk je meer naar de bestaande stad en ook naar het Binnenkwartier, naar de Meeuwen, naar de Westerwal en Oosterpark, dan komen er daar ook dingen aan. Maar het is wel een aandachtspunt en met name de Zuiderzijde om daar snel te beginnen met daar grote aantallen grondgeboden woningen te maken voor juist die gezinnen die graag in de stad willen blijven wonen. Dat is van essentieel belang, zowel in de koop als in de sociale huur. De aantrekkelijkheid van Groningen ook in nationaal perspectief - ook door de heer Van der Pol aangegeven - is natuurlijk een kans. Je hoort veel over de trek van de stad naar het platteland, maar op landelijk niveau zou je best een trek van de randstad naar het noorden kunnen krijgen. Tegelijkertijd zou corona ons op gebied van mobiliteit kunnen leren dat je op veel slimmere manier van huis naar werk kan reizen en vice versa. Niet allemaal tegelijk en niet allemaal vijf keer per week. Dat zou kunnen leiden tot een enorme vermindering van de verkeersdruk, juist ook in stedelijke gebieden. Dat is een belangrijke basis, ook voor onze mobiliteitsstrategie, maar zou ook de leefkwaliteit in steden juist flink kunnen verbeteren. Een belangrijk instrument voor die stedelijke ontwikkeling is het Stedelijk Investeringsfonds. Er zijn een aantal vragen en opmerkingen over gemaakt. Een paar kritische opmerkingen heren der of wij het Stedelijke Investeringsfonds wel op de juiste manier gebruiken. Als wethouder verantwoordelijk voor stedelijke investeringen, ben ik blij dat u dus samen met mij als een soort bok op de haverkist op dit budget zit. Aan de andere kant wijs ik er wel op dat de kosten die wij hier uit dekken - waar de opmerkingen over gingen zoals de plankosten voor Karding en voor de Oosterpoort - wel degelijk bijdragen aan een bredere stedelijke ontwikkeling. Dat is meer dan alleen maar woningen bouwen. Ook de kosten die we nu dekken vanuit het CIF voor het fietsparkeren, is misschien een wat vreemde eend in de bijt. Maar aan de andere kant, in een totale begroting is het altijd een kwestie van: hoe zorgen we ervoor dat vanuit verschillende programma's een bijdrage wordt geleverd ook aan urgente problematiek? Daar maken we een bepaalde keuze in en ik vind die keuze in de context van nu, te verdedigen. Even kijken, een paar andere punten. De wijkvernieuwing. Een vraag van de VVD: hoe zorgen we ervoor dat we niet alleen voor die wijken aandacht hebben maar ook voor andere? We hebben dus het gebiedsgericht werken maar we ook veel breder kijken dan alleen de vernieuwingswijken. Al is het wel een politieke bewuste keuze van dit College om in deze wijken wat meer aandacht te geven dan aan andere. In wijkvernieuwing gaat het zeker niet alleen maar om stenen. Het gaat ook om onderwijs. Een vraag van de heer Van der Laan hierover. Het gaat ook over die verlengde schooldag, die ook integraal onderdeel uitmaakt van de wijkvernieuwingplannen. Ook vanuit de regiodeal en de plannen vanuit het MPG voor Beijum en Leuwenborg, is daar aandacht voor. Dan hebben nog een aantal partijen gevraagd naar de voortgang van het Steunpunt Huren, het Huurteam. Het voorstel daarover is bijna naar u onderweg. Wanneer het team precies operationeel is, ja, dat is rond één januari of vlak daarna. Maar dat zal niet niet veel schelen. Er zijn ook een aantal vragen - de heer Bolle wees er al op - over de voortgang van een aantal Moties die zijn ingesteld. Ik kan u toezeggen dat voor alle antwoorden geldt dat er op

het meerjarenprogramma wonen terug gekomen wordt. En anders ziet u dat al eerder, bijvoorbeeld door bewijs waarover ook de heer Van der Laan een aantal vragen op dat gebied over heeft gesteld. Handhaving, daar is ook naar gevraagd door de heer Van der Laan. Ook Student en Stad heeft daar aandacht voor gevraagd. Wij kiezen ervoor om in deze begroting om ook op extra middelen voor handhaving - onder andere op het gebied van wonen en overlast - in te zetten. Ondanks het matige financiële tijd zou je kunnen zeggen, hebben we die keuze als College breed gemaakt. Dus hoewel ik denk dat daar altijd nog wel meer voor nodig zou kunnen zijn, dat we daar een belangrijke stap vooruit zetten. Ik heb het idee dat ik de meeste vragen dan wel thema's, heb aangeraakt. Mocht dat niet zo zijn, dan hoor ik dat graag.

03:28:17

Voorzitter : En anders zien we dat volgende week terug. en dan zien we dat volgende week terug. De heer Dijk.

03:28:23

De heer Dijk : Ja Voorzitter, ik ben toch even benieuwd - het is geen expliciete vraag - naar leegstandsverordening. De SP fractie is bezig met een initiatiefvoorstel te maken daarvoor. Ik ben wel benieuwd hoe de wethouder in ieder geval ertegenaan kijkt.

03:28:38

De heer van der Schaaf : Terecht dat u dat even opmerkt. Leegstandsverordening is natuurlijk wel een wapen wat zich vooral richt tegen leegstand als gevolg van speculatie. Wij hebben dat ook gebiedsgericht ingezet in het A-kwartier, zoals u weet. Onze ervaringen daarmee zijn wel wat wisselend De hoeveelheid handhaving en capaciteit die het vraagt van de gemeente, is enorm. Dus ik vraag me wel of het voor het probleem dat u wilt aanpakken - namelijk dreigende leegstand in met name winkelgebieden die meer een gevolg is van economische neergang - wel een effectief instrument is. Maar ik ga graag met u, ook in overleg misschien met de ambtelijke ondersteuning, kijken hoe we daar een mouw aan kunnen passen.

03:29:16

Voorzitter : Dank u wel. Dan ben ik heel erg benieuwd welk lid van het College nu naar binnenkomt. Het is mijn vrouw Jongman.

03:29:51

Mevrouw Jongman : Dank u wel, Voorzitter. Er zijn wat vragen gesteld over ecologie en de ambities daarin van het College. Eén van de ambities is ook geformuleerd in het groenplan, onder andere om dertig hectare ecologie te gaan ontwikkelen. Dat is extra groen door te ontstenen. En dat is niet alleen ecologie, maar toch ook breder - wil ik toch wel even benoemen - het gaat ook om hittestress en wateroverlast. Maar de wijze van inrichting en beheer daarbij is uiteraard ecologisch ingestoken en überhaupt met alle groen dat we aanleggen bevorderen we de biodiversiteit. De Partij van de Dieren noemde de ecologische linten: die zijn op meerdere plekken aangebracht, ook veelal op verzoek van bewoners. Bijvoorbeeld aan de Zonnelaan, het Buitenhof en op meerdere plekken. Processenweg volgens mij ook. Die leggen we nog niet structureel aan, maar in het beheer gaan we steeds meer naar ecologisch beheerde bermen, zoals u dat de afgelopen zomer ook heel goed hebt kunnen zien hoe dat steeds meer vorm en inhoud krijgt. Daarbij monitoren we al die

ecologische gebieden met een indicator biodiversiteit in de begroting van 2021. Ik had daar nog een hele mooie toevoeging op. Uiteraard ook de uitbreiding naar de grensgebieden, daar zijn we ook mee bezig. Daar krijgt u in de loop van volgend jaar het inzicht in, hoe we die gebieden vorm en inhoud geven. Dat was ook een wens uit uw raad. Een ander punt wat is genoemd is over landbouw. Kijk, over een deel gaan we het als gemeente natuurlijk niet over hebben. Dat hebben we ook al eerder aan u gecommuniceerd. Stikstof is ook zo'n thema waarin natuurlijk andere normen naar ons toekomen. Wat wij wel doen: in zijn algemeenheid is het zo dat wij met de sector verkennen hoe natuur en landbouw zoveel mogelijk samen kunnen gaan. Daar hebben we gesprekken over. Ook met de LTO. Zij hebben het een beetje lastig om in deze tijd echt op verkenning te gaan. Maar ik zie daar best heel veel welwillende boeren die daar wel toe bereid zijn om bijvoorbeeld de randen in te zaaien op een bepaalde manier. Of om op een andere manier de doelstellingen die we met z'n allen hebben, vorm te geven. Als laatste: er was een vraag over de dierenvoedselbank. Ik weet op dit moment dat de Voedselbank zelf al enorm veel moeite heeft om überhaupt het voedsel aan sich voor elkaar te krijgen. Ook doordat de supermarkten - niet om die wat te verwijten - hun voedselstromen effectiever ingericht hebben. Voor dit moment zou ik het daar eerst bij willen laten om te kijken hoe dat gaat. Ik weet dat mijn collega Diks morgen er een afspraak over heeft en vooralsnog niet een nog bredere opgave aan hen op te leggen, want het was sowieso een pittige opgave om het voor deze periode in te vullen.

03:32:35

Voorzitter : Mevrouw de Wrede.

03:32:37

Mevrouw de Wrede: Ja dank u wel, Voorzitter. De wethouder zei: "We richten jaarlijks nu dertig hectare in", volgens mij is het drie hectare. Wethouder Diks heeft dus morgen een overleg over de voedselbank voor mensen. Misschien dat ze dan toch gelijk even ook een balletje kan opwerpen over de behoefte van veel eigenaren natuurlijk en hun huisdieren die er vast is en of de supermarkten daar toch iets in zouden kunnen betekenen. Het is niet gelijk met stromend kokend water dat de supermarkten daar nu in moeten gaan voorzien, maar wij zouden daar toch graag wat over horen of de wethouder daar morgen toch eventjes iets over kan vragen. Want de huisdieren -

03:33:33

Voorzitter : Dank u wel, mevrouw de Wrede, want had u al gevraagd.

03:33:34

Mevrouw de Wrede: Ja prima. Dank u wel.

03:33:36

De heer van der Schaaf : Dat punt is, denk ik, overgekomen bij het College en de beantwoording is ook geweest. Dan kijk ik vol spanning naar wie er nu binnenkomt. Dan volgt nu de beantwoording van, ik meen, de verkeersonderwerpen en de onderwerpen aangaande de energietransitie door de heer Broeksma.

03:34:39

De heer Broeksma : Dank u wel Voorzitter, ik begin met verkeer en daarna energie. Veel van de onderwerpen waarover u heeft gevraagd heeft, komen in feite aan de orde in de mobiliteitsvisie. We hebben daar vorige week een brief over gestuurd. Er werden veel

positieve opmerkingen over gemaakt, ook vast kritische opmerkingen. Een aantal andere onderwerpen heeft ook te maken met bijvoorbeeld parkeren. Met een discussie die we eerder gehad hebben. Ik zal proberen om die discussie niet weer te herhalen. Het CDA vraagt: hoeveel meer mogen we nog verwachten van de investeringen in de fiets? Het klopt dat de Mobile Split in de binnenstad al erg hoog ligt. We investeren ook in een uitstad. Zoals u weet, gaan er elke dag tweehonderdduizend mensen de stad in en uit. Dat verdubbelt in feite elke dag als het gaat over mobiliteit. Dat betekent dat we er belang bij hebben om ook via doorfietsroutes bijvoorbeeld het fietsgebruik - omdat die nu eenmaal minder een plek inneemt - te stimuleren zodat de infrastructuur die wij hebben beter gebruikt wordt door minder ruimte in te nemen. Ook in de stad werken we aan goeie en comfortabele routes zodat het fietsgebruik toeneemt ten opzichte van het autogebruik. En dat is nog steeds te halen. U noemt een ander punt: lopend van en naar de stad. Twee procent staat daar. Nu, het was één komma drie procent. We vonden het niet fijn om daar één procent van te maken, dus afrondingsgewijs hebben we daar twee procent van gemaakt. In de mobiliteitsvisie zult u ook zien - dat heeft u in de brief ook gezien - dat we belang hechten aan lopen als transportmiddel, als vervoermiddel naast de fiets, het openbaar vervoer en de auto. Een aantal partijen hebben gevraagd naar het openbaar vervoernetwerk. Ook in de brief geven we aan dat we werken aan een soort een hoogwaardig snelnetwerk, maar tegelijkertijd ook aan een fijnmazig netwerk. De wijkinitiatieven, daarvan werden er een aantal voorbeelden genoemd. Daar zijn wij volledig van op de hoogte en die betrekken we bij het geheel. De ChristenUnie en ook een aantal partijen, hebben gevraagd naar die first thing last mile en de oplossing voor de mindervaliden. Ook daar werken we aan. De vraag van de PVV ging dan over de pendelbusjes - zo heb ik die dan maar even genoemd - die verdwenen zijn. Daar komen in 2021 mee hoe we dat zien aanvullend op het WMO-vervoer. Dat heeft dan te maken met het vertrek van de bussen van de Grote Markt en die zouden dan over het oostertraject van de Diepering gaan. Dus daar komen we volgend jaar mee terug. Er wordt aandacht gevraagd voor het fietsparkeren. We hebben natuurlijk die fietsstallingen onder de oude VMD. Die gaan we maken. U heeft daar middelen voor beschikbaar gesteld. Dat is dus een belangrijk punt als het gaat over het fietsparkeren. In andere delen van de binnenstad, met name in West, spreken we in 2021 graag met u over een onderzoek naar stallingen in de binnenstad die in het komende jaar daar zullen verschijnen. Daarover gaan we graag met u in gesprek over hoe er dat in het andere deel van de binnenstad - de Vismarkt en verder westelijk - zou moeten uitzien. Opmerkingen worden gemaakt over deelmobiliteit en deelscooters. Ik zal er nu niet al te veel op ingaan. Het ene staat in de brief en over het andere hebben we u vanmorgen een brief gestuurd. Het is beter om de discussie nu niet hier te voeren. D66 vraagt nog even naar de cijfers van de mobiliteitsvisie. We hebben u ook gezegd - in de brief die we u vorige week hebben gestuurd - dat we graag willen uitgaan van het actueel goed model. Dat heeft helaas wat meer tijd gevegd dan we voorzien hebben. Maar dat model met de goede cijfers dient als basis voor de keuzes die we kunnen maken in de mobiliteitsvisie. Dus we gaan daar graag over met u in gesprek. De VVD: de auto is soms nodig. Het College is zich daar volledig van bewust. Dus met de auto kun je nog steeds overal komen. De suggestie die u doet is het betalen voor fietsparkeren. Dat is een nieuwe gedachte die hier nog niet op tafel is geweest en ook een andere partij sluit zich daarbij aan. Ik verwacht dat het moeilijk uitvoerbaar zal zijn. Fietstekens hebben geen kenteken bijvoorbeeld. De handhaving zal duur zijn. Dus het

zal meer kosten dan het wat gaat opleveren. Inhoudelijk is dat niet zoals het College ernaar kijkt: we willen juist het gebruik van die fiets stimuleren voor verschillende redenen onder andere gezondheid, maar ook vanwege minder ruimtegebruik. Welke waarden hebben indicatoren nu corona zich manifesteert? In de brief of in de tekst geven wij ook aan dat we dat exclusief corona doen. De toekomst van corona is ongewis. We verwachten dat het niet eeuwig zal duren. Mocht dat blijken, dan wordt het een ander verhaal. Maar we denken dat dat op enig moment uitgewerkt zal zijn. We kijken ook op langere tijd in de mobiliteitsvisie naar hoe het zich ontwikkelt. Stadspartij, u had het nog even over de parkeertarieven: het is een melkkoe. Ja, we weten gewoon dat we met de parkeertarieven mee sturen. We weten ook dat het opbrengsten oplevert. Dat ramen we in de begroting. Het zou raar zijn - als je weet dat er een opbrengst is van serieuze bedragen - om dat niet op te nemen in de begroting. Dan zou je ergens anders moeten bezuinigen en aan het eind van het jaar houd je misschien meer geld over dan nodig was geweest. De heer Staijen vraagt ook naar de emissievrije logistiek: gaat dat niet allemaal te snel omdat de bedrijven nu natuurlijk ook last hebben van corona? Ook daar geldt: die emissievrije logistiek in de binnenstad zou in 2025 ingaan. We zijn in gesprek samen met die ondernemers, maar ook met de bewoners van de binnenstad, op welke goede manier dat ingevoerd kan worden. We denken - en dat moet je ook doen - dat je dat tijdig moet aankondigen zodat ondernemers, bewoners maar ook anderen die een effect van gaan zien, tijd hebben om zich voor te bereiden op die nieuwe regels. We hebben u al een eerste versie gestuurd. In de loop van komend jaar zullen wij met de plannen op tafel komen. Dan de opmerking van Student & Stad: we zijn met de Rijksuniversiteit in gesprek over de fietstallingen onder de UB. We zoeken doorlopend naar plekken waar we de vele fietsen van de studenten - de RUG herkent daar ook zijn eigen verantwoordelijkheid in - op een goede manier kunnen stallen zonder dat het ten koste gaat van de openbare ruimte. 100% vraagt nog even naar de fietsstewards. Een compliment zit erin over dat die fietsstewards op een goede manier werken. Dank u wel. Wij kiezen er ook voor om dat fietsparkeren op veel meer plekken mogelijk te maken. Onder de nieuwe markt is er een prachtige fietsengarage. Onder de Grote Markt en onder de oude VND zal en eentje komen. Het blijft natuurlijk steeds een afweging tussen de hoeveelheid middelen die je hebt, waar je ze voor inzet en welk effect je dan verwacht. Maar fietsstewards, dat werkt goed. Die blijven er ook. Niet per se om mensen te bekeuren, maar om te zeggen van: "Niet hier, maar daar wel". Dus dat werkt goed. Dank u daarvoor. Partij van de Arbeid vraagt aandacht voor de grotere en bredere fietsstroom: de bakfietsen, de speed pedelecs en die fietsen dan samen met jonge kinderen die naar school fietsen. Of met de beginnende fietsgebruikers. We herkennen dat. Ook de Fietzersbond wijst ons daarop. Dus dat heeft zeker onze aandacht om dat goed te blijven regelen en daarnaar te kijken. De fietsstraat Korreweg is daar een voorbeeld van waarin we ruimte nemen voor die fietsers, voor die grote fietsstromen. U kent dat, dat is één van de drukste fietsstraten van de stad. Om dat daar op een goede manier aan te pakken. Maar niet overal tegelijk. Die middelen ontbreken ons. Over het busstation [onhoorbaar] Scholtenstraat, mocht ik geen antwoord geven. Dat is een technische vraag. Tot zover heb ik alles over verkeer gezegd, Voorzitter.

03:43:19

Voorzitter : Dat idee heb ik ook.

03:43:25

De heer Broeksma : Energie. CDA vraagt naar de tussendoelstellingen van 2023. Want 2035 is erg ambitieus vergeleken met de andere 2050 koersen. We hebben die tussendoelstellingen van 2023 in onze routekaart van 2035 opgenomen. Wij komen daar in het eerste kwartaal van 2021 op terug in de brief die wij u sturen over de CO2 monitor. Energiearmoede: u en andere partijen vragen ernaar. Dat thema is van groot belang voor het College. We hebben daar een recent onderzoek laten doen door de Rijksuniversiteit: wat betekent de hoeveelheid energiearmoede voor bepaalde groepen? Er zijn mensen met huurwoningen, particuliere woningen, huren van eigenaren van woningen, enzovoort. Hoe ziet dat eruit? Welk perspectief is er daar? Het is een onderwerp wat vooraan op het netvlies staat bij dit College. Dat is ook niet voor niks. We kiezen ervoor om de wijkvernieuwing hand in hand te laten gaan met de energietransitie. We kiezen voor wijken waar die energiearmoede meer voorkomt dan gemiddeld. Onlangs heeft u gehoord dat we ook voor de WEI middelen ter beschikking hebben gekregen van het Rijk om daar die wijkvernieuwing hand in hand te laten gaan met de energietransitie. Dat zijn de wijken waar wij voor kiezen. We kiezen ook voor WarmteStad die het systeem uitlegt in de wijken van die veel minder gefortuneerden, zoals dat ook genoemd wordt. Dat doen we niet alleen voor huurwoningen van corporaties, maar dat doen we ook voor de koopwoningen en de grondgebonden woningen. Dat staat ook in de brief die wij u hebben gestuurd. Hoe wij proberen wij om van die grondgebonden woningen in Paddepoel een valide business case te maken zodat we die ook kunnen kopiëren naar andere wijken. De vierhondervijftig woningen van Paddepoel blijken te weinig zijn en we breiden dat uit naar een grotere groep van drieduizend. We hopen daar een business case voor elkaar te krijgen zodat je die kunt kopiëren naar andere wijken zodat ook daar die energiearmoede gericht bestreden kan worden. We zijn bezig om een Energietransitiefonds op te richten. Het Rijk is met een Warmtetransitiefonds bezig. Wij willen met de gemeente ook een Energietransitiefonds oprichten. We weten nog niet precies hoe dat eruit gaat zien. Dat zou dus een revolverend fonds kunnen zijn waar de Partij van de Arbeid een suggestie voor doet. Wij zijn daarmee bezig en wij komen daar bij u mee terug. Een manier om dat te kunnen vullen. Een wijk die energie opwekt die we als gemeente kunnen realiseren. We hebben daar een aantal hectares voor in gedachten. U hebt ook eerder de zoekgebieden in deze raad benoemd. Als het gaat over die energiearmoede, vraagt de SP ook speciale aandacht voor het isoleren van van huizen. Helemaal mee eens dat daar de energietransitie begint. Dat zijn de euros die het snelste terug verdiend zijn. We zijn daarover met woningcorporaties in gesprek. We hebben dat e-loket, dat energieloket wat goed loopt. Ook in de brief hebben we dat hier beschreven. WarmteStad leverde de variabele tarieven, vijftien procent onder de gasprijs. WarmteStad is in gesprek met corporaties om het vaste deel van het tarief nog te verlagen, zodat dus het variabele deel - waar die korting van vijftien procent op zit - nog belangrijker is en waardoor bezuinigen op energie nog meer oplevert voor die individuele bewoner. Die koppeling aan de aardgasprijs, wat nu het tarief is, gaat losgelaten worden. De ACM-tarieven worden anders. We hebben u daar vorig jaar een brief over gestuurd en ook vandaag nog.

03:47:26

Voorzitter : De heer Dijk.

03:47:28

De heer Dijk : Ja Voorzitter, dat is in woord heel mooi en dat is het ideaal. Dat is goed. Dat moeten we doen. Dat moeten we nastreven. Maar mijn partij heeft in het verleden vaker een motie ingediend, ook bij wijkvernieuwingen bijvoorbeeld in Selwerd. Dan zien we nu toch dat daar de woonlasten voor mensen in totaal gestegen zijn. Mijn vraag was niet: is WarmteStad een goed idee? Moet de mensen hun woning worden geïsoleerd? Allemaal goed. Moet allemaal gebeuren. Maar als de overheid niet zijn afspraak nakomt dat de woonlasten lager zijn, dan vindt de SP fractie dat we de woonlasten van WarmteStad moeten verlagen. Bent u het er met mij over eens dat we dat moeten doen op die plekken waar mensen duurder uitkomen omdat mensen zich anders gaan keren tegen dit soort goede initiatieven?

03:48:18

Voorzitter : De wethouder.

03:48:20

De heer Broeksma : We hebben u vorig jaar een brief gestuurd over de tariefstructuur van WarmteStad. Vijftien procent onder de normale prijs. In Selwerd heeft u twee voorbeelden genoemd: De Populierenlaan en de Ypenlaan. Vorige week ook op OOG TV. Sinds 2019 worden die verwarmd door WarmteStad. In 2019 zijn ze honderd euro in prijs omlaag gegaan. Afgelopen jaar is dat weer vijftig euro gestegen. Dus netto is dat nog een vijftig euro goedkoper dan eerder. WarmteStad was er overigens niet over geïnformeerd dat dit speelde. Dat was misschien chique geweest. Maar we doen er dus alles aan om via WarmteStad - een publiek bedrijf - die tarieven hanteerbaar en goedkoper te houden dan dat het anders geweest zou zijn. Als we met de woningcorporatie in gesprek zijn om te isoleren en een huis met schimmel, ja, het is volkomen terecht dat u dat zegt. Niemand zou daarin moeten wonen. Dat is ook aan die woningcorporaties om daar actie op te ondernemen. Dat betekent dat de totale woonlasten niet omhoog zouden moeten gaan. Dus het huis wordt beter, de energielasten gaan naar beneden en dat zou niet duurder moeten zijn. Dat zijn de afspraken zoals we die hebben met de woningcorporaties. Mijn collega Van der Schaaf ziet daar op toe. Stadspartij vraagt concreet: welke wetten blokkeren dat die grondgebonden woningen op het warmtenet worden aangesloten? U hebt het ook in de kranten kunnen lezen over die grondgebonden woningen in Paddepoel, die wij op een warmtenet willen aansluiten. [onhoorbaar] power in de buurt, met vijftig zijn we nog in gesprek. Eén van de problemen daarbij is de financiering van de grondgebonden woningen: dat het dus niet gekoppeld aan het inkomen of het vermogen van de bewoner, maar gekoppeld aan de woning. Dus op het moment dat die woning verkocht wordt, gaat dat deel van de hypotheek over naar de volgende bewoner die dan een geïsoleerde en energiezuinige woning heeft en betaalt dus dat deel verder af. Dat is wettelijk nog niet mogelijk. Samen met Hengelo, de VNG en anderen, hebben wij het initiatief genomen als gemeente Groningen om bij de wetgever en bij het VNG aan te dringen om dit mogelijk te maken, al was het maar als pilot in de gemeente Groningen. Gemeente Hengelo doet daar dan ook aan mee. Een tweede thema is de aansluitplicht. Die is er op dit moment nog niet. Op het momentje dat in zo een rijtje koopwoningen, grondgebonden woningen [onhoorbaar]-

03:50:56

Voorzitter : Meneer Broeksma.

03:50:57

De heer Broeksma : -het andere huis niet. [onhoorbaar]

03:50:58

Voorzitter : Meneer Broeksma, ik heb het idee dat het heel uitvoerig uitlegt, maar ook dit is een technische uitleg van hoe iets in mekaar zit. Die vragen zijn wel gesteld, maar die kunnen wij niet meer beantwoorden gezien de tijd. U bent al een tijdje aan het beantwoorden en mevrouw Chakor zit ook nog vol spanning te wachten.

03:51:16

De heer Broeksma : Nog een halve pagina.

03:51:18

Voorzitter : Ik zou u dan toch willen vragen om dat zo kort mogelijk te doen.

03:51:22

De heer Broeksma : De Stadspartij noemt nog het gebrek aan het groengas. Dat is inderdaad een thema. Het gaat ook in de RES erom, om dat goed te verdelen. In de stad hebben we nu de suikerbieten en het afvalstation enzovoort. Die RES zelf, is een optelsom van bestaande plannen. Student en Stad vraagt om in te grijpen op zonnepanelen. Dank voor uw stimulans om dat te blijven doen. Dat doen we ook. We investeren ook in de zonneparken. Fase twee van het zonbeleidskader, zullen wij in het eerste kwartaal van het komend jaar met u bespreken. Groenlinks vraagt naar de scholen: energiezuinig maken van scholen. We zijn bezig met een gezamenlijke aanpak met de schoolbesturen. Eind november bespreekt u en de raad het Rekenkamerrapport en het lijkt me goed om in dat kader ook deze kwestie te bespreken. Bedrijven: wat doen die aan de energieverduurzaming? We adviseren die. We merken dat bedrijven soms verder gaan dan de adviezen die wij geven. Het bespaart ook geld en ze zien de voordelen voor het bedrijf. Ruim twee derde van de bedrijven doet dit. En we gaan verplichtend optreden naar de overige bedrijven. Tot zover Voorzitter.

03:52:42

Voorzitter : Dank u wel. Dan kom ik bij mevrouw Chakor. U mag het ook vanaf daar doen, dat maakt op zich niet uit. Ook prima.

03:53:09

Mevrouw Chakor : Dank u, Voorzitter. Dank ook de sprekers uit de raad die in het begin van de avond hebben ingesproken over afval. We begrijpen uw zorgen. Het heeft ons als college gepuzzeld en het puzzelt ons ook nog steeds. Er is een vraag gesteld over uitstellen: hoe zit dat? Zou dat nu kunnen? We hebben dit voorjaar al contact gehad over uitstel. BZK kent geen uitstel. Dat heeft te maken met de ingewikkelde procedures die er zijn met de wetgevingsprojecten. Dat hebben ze dus helaas niet toegekend. We hebben u dit via het Presidium ook laten weten. Er was een vraag vanuit de VVD: hoe zit het nu met de Motie die is aangenomen? Ik kan u vertellen dat we op de achtergrond er hard mee aan het werk zijn. We hopen u in Q1 daar meer over te kunnen vertellen. PvdA stelde de vraag over de coöperatieve wijkraad en extra afvalbakken. Als bewoners wensen hebben hierover en ze zouden dat heel graag willen, dan kijken we uiteraard naar wat er nodig is en dan kunnen ze een afvalbak adopteren. De ChristenUnie stelde een vraag over maatschappelijke coalities.

Een veelomvattende vraag. Ik maak hem iets breder. Ik zeg: "Onze ambitie is om klimaatbestendig te zijn in 2050". We halen dit niet alleen. We moeten hierin gaan samenwerken. We moeten het echt met z'n allen gaan doen. Ook als je beseft dat wij invloed hebben op de openbare ruimte, maar over particuliere grond is dat ontzettend lastig. Het afgelopen jaar sloten we ook samen een maatschappelijke coalitie. U vroeg ook: hoe zit het dan met de afgesloten maatschappelijke coalities met alle groene organisaties die actief zijn binnen onze eigen gemeentegrenzen? ne organisaties die actief zijn binnen onze eigen gemeentegrenzen dan? We zijn nu in gesprek met de corporaties om ook daar de samenwerking aan te gaan. We hebben een nulmeting gedaan afgelopen zomer en we moeten dit uiteraard verder gaan uitwerken. Zodra dat klaar is, dan krijgt u dat ook te horen. Het is u misschien ook alvast opgevallen dat we ook die samenwerking met de basisscholen doen. Dus we zijn steeds meer de basisscholen aan het vergroenen: schoolpleinen worden aangepakt. Dus die samenwerking speelt ook. U stelde ook een vraag over slimmer beheer en hoe ga je nu differentiëren? Wij voeren het beheer van onze gemeente Groningen uit volgens het borgniveau. Maar we zijn ook steeds op zoek naar de balans tussen aan de ene kant wat de mensen willen qua beheer? Verwacht die dan toch een strak gemaaid gazonnetje waarvan wij zeggen: "Dat zouden we graag anders willen doen", en dat doen we ook. En aan de andere kant hebben we natuurlijk ook de veiligheid waar we rekening mee moeten houden. Maar we passen het wel toe in ons maaibeleid en we staan uiteraard open voor ideeën hierin. Er was ook een vraag over aantallen bomen, maar volgens is dat een technische vraag die hier gesteld is. Ik wilde wel nog even zeggen dat wij met het College de komende jaren twee punt drie miljoen vrij gemaakt hebben voor vervanging van groen. En dit is naast het groenplan. Dus naast meer, beter en bereikbaarder groen. Duizend werd hier gevallen, maar het gaat om dertigduizend vierkante meter groen en natuurlijk onze driehonderd vijftenzestig dagen uitdelen van bomen. Binnenkort spreken we ook over de beleidsregels: het herplantbeleid. We willen het groen op plein hebben. Het is u niet ontgaan dat we ook willen gaan kijken naar ruimtelijke ontwikkeling en herplant naar boomkroonvolume. Cijfers hebben we uiteraard, maar die zullen we u dan technisch versturen: kijkend naar komend jaar, wat gaan we nu kappen in verband met onderhoud en hoeveel gaan we herplanten? Ik heb ze hier voor me, maar ik zal ze u nazenden. GroenLinks stelde een vraag over de leefstraten. Dat zit volgens mij gewoon in uw dagmail. Het kan zijn dat het iets later naar u is toe gekomen. Dan Voorzitter, sluit ik af met evenementen. Daar zijn een heleboel vragen over gesteld. De heer Ubbens verwoordde het ook heel mooi. Die gaf aan dat evenementen grote klappen te verwerken hebben naar aanleiding van corona. Helaas voorzie ik niet dat 2021 er anders uit gaat zien. Het blijft gewoon onzeker en we blijven uiteraard in gesprek. Zoals de heer Dijk aangeeft, moeten we anticiperen op de normale situatie die er hopelijk ook aan gaat komen. Dus ik ben in contact met organisatoren en ik vind het ook goed om na te denken over een post-coronaplan. Maar verwacht niet een groot document van ons. Ik wil dat gewoon compact houden. Dan was er nog een vraag over locatieprofielen en ook zelfs over wat er in een gezinspolis stond. Echt heel breed, is daar volgens mij iets over gezegd. Stadspark - wil ik wel even erbij zeggen - is natuurlijk meer dan alleen maar evenementen en we zijn natuurlijk ook bezig met de visie Stadspark. Ik wil inhoudelijk even heel kort erover zeggen dat - anders dan de drafbaan - is er voor stadspark geen bestemmingsplan dat nadrukkelijk evenementen toestaat. Voor het stadspark is er dus geen locatieprofiel, wel voor de drafbaan. Dit leidt soms ook tot

onduidelijkheid. Begin volgende week hopen we ook een brief naar onze inwoners te sturen waarin we ook verduidelijking geven. Waarin we ook hopen - ik zie het hier kritisch - inwoners ook uit te nodigen om met ons mee te denken. Ook breder te kijken dan naar de voetafdrukken en de impact wat evenementen hebben. Het is natuurlijk nu ook gewoon een evenemententerrein. Dat zeg ik er ook even bij. Dank, Voorzitter.

03:59:14

Voorzitter : Dank u wel, dan zijn we aan het einde gekomen van deze bespreking van de programma's en de paragrafen. Bied ik u mijn excuses dat ik u zoveel tijd heb gegund vandaag. Daardoor zijn we nu uit de tijd gelopen. Probeer ik ook een note to self te maken dat ik toch ook eerder de technische vraag ga afkappen. Ik merk dat het toch wel moeilijk is, ook voor de wethouders, om die niet te beantwoorden. Ik wens u verder een fijne avond.

Voorzitter: H.E.H. van Niejenhuis (PvdA)

Aanwezig: de dames I. Jacobs-Setz (VVD), K.A. Blauw (PVV), M. Wijnja (GroenLinks) en de heren R. Bolle (CDA), L.E.J. van der Laan (Stadsparij), I. Venhuizen (D66), E. Heemstra (ChristenUnie), T.J. Bushoff (PvdA), T. van Zoelen (PvdD), J. Been (GroenLinks), M.J.H. Duit (Student & Stad), J.P. Dijk (SP), D. Mellies (100% Groningen)

College: de heren K.F. Schuiling (VVD), P.S. de Rook (D66),

Namens de griffie: W.H. Bierman

Begroting programma's 10 t/m 14, paragrafen (excl. 2 en 7)

04:28:28

Voorzitter: Mensen, het is één minuut voor acht. Als jullie óf de zaal verlaten óf willen gaan zitten dan kunnen wij op tijd beginnen. Goedenavond allemaal. De raad is toch altijd een soort schoolplein. Zo'n gezellig geroezemoes. Heeft iedereen zijn plek gevonden? Het is precies acht uur en wij gaan beginnen met deze vergadering, terwijl de heer Venhuizen van D66 ook binnenkomt met zijn naambordje. Hartstikke goed. Rechts van mij zit de burgemeester. Die zal er tijdens het eerste deel van de avond bij zijn. Daar ga ik zometeen nog iets meer over vertellen. We bespreken vanavond de begroting en het onderwerp Veiligheid in twee delen. We gaan eerst naar het onderdeel Veiligheid. Dat is programma 10 in de begroting en ook de Veiligheidsmonitor waar de raad in oktober een collegebrief over ontvangen heeft. Daarna gaan we door naar andere delen van de begroting die wat meer financieel van aard zijn. Daarvoor is wethouder De Rook aanwezig.

04:30:06

Voorzitter: Er zijn hier een aantal mensen in de zaal. Voor de mensen thuis, de heer De Rook wuift naar het publiek. Er zijn een aantal mensen in de zaal en er zijn ook een aantal mensen digitaal aanwezig. Dat zijn raadsleden en ook een spreker die ik zometeen het woord gaan geven. De heer Sijbolts van de Stadsparij is er als het goed is? Mag ik uw stem even horen? Die volgt alleen. Ik zie op het scherm dat er iets tegen mij wordt gezegd? Dat is de bevestiging, heel goed. De heer Mellies van 100% zie ik inderdaad op mijn scherm. Mevrouw Blauw van de PVV en mevrouw Wijnja van GroenLinks zijn ook aanwezig. Hartstikke goed. Wij hebben een spreker en dat is mevrouw Zuurmeijer. Mag ik u het woord geven?

04:30:53

Mevrouw Suurmeijer: Jazeker, dat mag u. Kunt u mij verstaan?

04:30:56

Voorzitter: Wij kunnen u heel goed verstaan en ook goed zien. Gaat uw gang.

04:31:03

Mevrouw Suurmeijer: Geachte raad en geacht college. Vanaf één januari 2021 vormen Loppersum, Delfzijl en Appingedam samen de gemeente Eemsdelta. In Loppersum en Delfzijl wordt nu nog hondenbelasting geheven. In Appingedam hoeven hondeneigenaren niets te betalen voor hun viervoeters. In aanloop naar de herindeling hebben de raden alvast een besluit genomen over hoe verder met de hondenbelasting na de herindeling. De colleges pleiten ervoor, onder andere vanwege de landelijke tendens van afschaffen, om de hondenbelasting in de nieuwe gemeente Eemsdelta niet meer te heffen en de raden zijn daarin meegegaan. Hoe anders gaat het in Groningen. In de aanloop naar de herindeling zijn door het stadsbestuur allerlei beloftes gedaan. Haren en Ten Boer zouden geen aanhangsel van de stad worden. De praktijk wijkt nogal af. In Groningen wordt hondenbelasting geheven

en dus moeten de hondeneigenaren in Haren en Ten Boer ook bloeden. Terwijl die twee gemeenten al heel lang geen hondenbelasting meer kenden. Het woord bloeden is niet willekeurig gekozen.

04:32:23

Mevrouw Suurmeijer: We zien en horen wat het betekent dat hondenbelasting, de hoogste in heel Nederland, ook plotseling door hondenbezitters van de voormalige gemeenten Haren en Ten Boer opgebracht moet worden. We kennen die alleenstaande oudere heer in Haren die dankzij zijn drie hondjes enkele keren per dag wandelt en zo met mensen in contact komt. Deze meneer moet vanaf volgend jaar €600,60 voor zijn honden betalen en door de afschaffing van diftar is hij ook nog eens €100 extra kwijt aan afvalstoffenheffing. Hij heeft er buikpijn van, want hij weet werkelijk niet hoe hij met zijn bescheiden inkomen die extra lasten van €700 per jaar op moet brengen. We kennen ook het echtpaar op leeftijd in Ten Boer dat heel gelukkig is met hun vier honden. Maar ze hebben zo langzamerhand slapeloze nachten, want waar moeten zij volgend jaar de €868,80 voor de hondenbelasting vandaan halen?

04:33:34

Mevrouw Suurmeijer: In de hoop dat er geen controle aan huis komt hebben ze uit zichzelf twee honden aangegeven, maar ze leven constant in angst dat de andere twee ontdekt worden. De houding van het gemeentebestuur van Groningen is schaamteloos. Om de begroting rond te krijgen worden hondeneigenaren in Haren en Ten Boer uitermate zwaar getroffen. Wij roepen het gemeentebestuur op om een voorbeeld te nemen aan Loppersum, Delfzijl en Appingedam. Kijk naar de respectvolle manier waarop ze met elkaar en hun burgers omgaan en schaf ook in de gemeente Groningen de hondenbelasting af. Dat is de enige fatsoenlijke oplossing. Ik dank voor uw aandacht.

04:34:23

Voorzitter: Wij danken u voor uw bijdrage, mevrouw Suurmeijer. Fijn dat u de moeite heeft genomen om vanavond digitaal bij ons te zijn en dit met ons te delen. Wij gaan door naar het eerste deel van de avond. Programma 10 Veiligheid en ook de Veiligheidsmonitor 2020. De spreektijden per fractie zijn drie minuten. Het college heeft tien à vijftien minuten staat hier. Dat is dan weer reukelijk. We zouden eventueel na de vragen en opmerkingen vanuit de Raadscommissie even kunnen schorsen voordat het college overgaat tot beantwoording. Ik zou jullie allemaal willen vragen om vragen over gaswinning, bevingen en versterkingen in dit deel van de vergadering te stellen, want de burgemeester gaat ons hierna verlaten. Wie mag ik als eerste het woord geven? De heer Heemstra van de ChristenUnie.

04:35:18

De heer Heemstra: Dank u wel, Voorzitter. De paragraaf Veiligheid. Veiligheid is de aanwezigheid van zorg, steun en echt gezien worden. Woorden die wij hier al vaker in deze commissie hebben uitgesproken. Deze aspecten zien we gelukkig terug in, onder andere, het programma Veiligheid. Het programma sorteert voor op de nieuwe kadernota Integrale Veiligheid en sluit aan bij de voorgenomen strategische veiligheidsthema's. Goed om te lezen dat na eerdere bezuinigingen in de afgelopen jaren nu structureel extra middelen worden ingezet. Kijkend naar het programma Veiligheid en de Veiligheidsmonitor wil onze fractie graag een aantal punten gaan benoemen. We zien dat de cijfers van de structurele overlastmeldingen in de afgelopen periode zijn toegenomen, onder andere vanwege corona

en de coronamaatregelen. Hierop is geacteerd en we hebben inmiddels van de eerste bewoners begrepen dat de extra handhavingsmaatregelen lijken te helpen bij het terugbrengen van deze overlast. Hiervoor een compliment.

04:36:16

De heer Heemstra: Ook de overlast van de problematische jeugdgroepen blijft veel aandacht vragen binnen onze gemeente. Positief is dat de aanpak van deze problematische jeugdgroepen verder geïntensiveerd gaat worden. Een aanpak waaruit zowel vanuit veiligheid, maar ook vanuit zorg en preventie gekeken wordt naar deze complexe problematiek. Dan het landelijk experiment gesloten coffeeshopketen. We willen nogmaals benadrukken dat het Rijk de inzet en de kosten van de uitvoering, wat ons betreft, voor haar rekening moet nemen. Verder zijn we ook benieuwd of de overlast met betrekking tot lachgas het komend jaar gaat afnemen door de mogelijkheden om gebruik in de openbare ruimte bij overlast te verbieden. Dan de bestrijding van de ondermijnende criminaliteit, waaronder mensenhandel. Het blijft de vraag of we voldoende doen. De nationaal rapporteur mensenhandel rapporteerde onlangs een verdubbeling van het aantal meldingen mensenhandel en ook blijkt dat bepaalde kwetsbare slachtoffergroepen, waaronder minderjarige slachtoffers, slecht in beeld zijn. Proactiviteit van de gemeente is volgens hem gewenst. Wordt dit beeld herkend in onze gemeente en welke rol speelt de gemeente? Graag een reactie.

04:37:20

De heer Heemstra: In het komend jaar zullen wij de voorstellen met betrekking tot de verlenging en/of de uitbreiding van het cameratoezicht in de binnenstad kritisch blijven volgen en blijft ons standpunt om hier terughoudend in te zijn. We zien en beseffen ook dat er, ondanks extra inzet op handhaving, steeds meer vragen met betrekking tot handhaving zijn en dat deze onder druk komt te staan. De capaciteit kun je maar één keer inzetten en dat werd ons wel duidelijk gemaakt tijdens de raadsessie van twee september in het kader van het integraal veiligheidsbeleid.

04:37:53

Voorzitter: Meneer Heemstra, u heeft reeds tweeënhalve minuut spreektijd gebruikt.

04:37:57

De heer Heemstra: Klopt, ik ga richting afronding. De huidige toenemende maatschappelijke onrust en polarisatie zijn zorgwekkend en vragen steeds meer van de capaciteit op het gebied van veiligheid en handhaving. Gelukkig heb ik terug kunnen lezen in de septembercirculaire dat het Rijk tegemoet is gekomen met een compensatie voor de extra toezicht- en handhavingskosten als gevolg van corona. Ook zien we dat terug bij de veiligheidsregio. Onze fractie vindt het belangrijk om te benadrukken dat we onveranderd in blijven zetten op de aanpak van illegale prostitutie en mensenhandel. Juist voor deze kwetsbare mensen moet de overheid een schild zijn die verdere uitbuiting probeert te voorkomen. Dank u wel, Voorzitter.

04:38:35

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het antwoord geven? De heer Bushoff.

04:38:45

De heer Bushoff: Dank u wel, Voorzitter. Deze coronacrisis maakt de problemen die er al

waren nog zichtbaarder en groter, met name op het gebied van bestaanszekerheid. Daarom diende de PvdA, gesteund door een ruime meerderheid van deze raad, een motie in om als Groningen niet te bezuinigen als gevolg van corona, maar juist nu te blijven investeren in de noden van de samenleving om deze het hoofd te bieden. Groningen is wel klaar met bezuinigen en dat doen we dan ook niet. Top! Maar wat doen we dan wel? Daarover zo dadelijk meer. Eerst nog even een paar vragen voor de burgemeester over veiligheid. Voorzitter, deze crisis vraagt om een andere inzet van de handhavers. Waar ze eerst veel meer bezig waren met in goede banen leiden van festivals en voetbalwedstrijden, zullen ze er nu vooral op gericht zijn dit te voorkomen en illegale feestjes plat te leggen. Onze vraag is dan ook of en hoe de burgemeester voldoende capaciteit borgt om juist dit soort nieuwe fenomenen die zich voordoen aan te vliegen.

04:39:37

De heer Bushoff: In het verlengde daarvan zien we ook dat de woonoverlast toeneemt. Zeker nu men meer thuis feest in plaats van in de kroeg. Dat is voor de mensen die nu thuiswerken en nog meer thuis zijn ontzettend vervelend. Onze vraag is of het huidige escalatiemodel nog wel voldoet en wat in bredere zin de visie van de burgemeester is op het aanpakken van deze woonoverlast? Tot zover mijn vragen voor de burgemeester en de rest van de dingen komen dan later aan bod.

04:40:04

Voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Laan van de Stadspartij.

04:40:13

De heer Van der Laan: Dank u wel, Voorzitter. De coronacrisis zet de hele veiligheid in een heel ander daglicht. We zijn op dit punt mild en wensen de burgemeester als voorzitter van de veiligheidsregio veel succes en wijsheid toe. Wel maken we ons natuurlijk grote zorgen over de positie van de rijkelijk aanwezige horeca, met name in de stad Groningen. Met het experiment 'gesloten coffeeshops' zijn we wat minder mild en blij. Wat niet duidelijk is, is of de coffeeshops zelf inmiddels al wat enthousiaster zijn over het opgelegde experiment. Ook kregen we van twee burgemeesters oorspronkelijk de toezegging dat het Rijk alle kosten voor hun rekening zou nemen. Uiteindelijk ligt er een begroting, maar wellicht, zoals wel vaker, liggen daar nog open eindjes en wellicht weer kostenoverschrijdingen. Daar zit een stukje angst. De kans bestaat dat door het wietexperiment meer illegale drugspanden ontstaan. Toch is niet de verwachting dat er meer drugspanden worden gesloten en is er zelfs sprake van een stabilisatie van het aantal te sluiten drugspanden. Hoe kijkt de burgemeester naar het aantal te sluiten drugspanden in de toekomst met het oog op het wietexperiment?

04:41:27

De heer Van der Laan: Een ander punt dat in 2021 gaat spelen is het cameratoezicht. Het huidige besluit loopt af op één juli 2021. Wat is het standpunt van dit college voor wat betreft het cameratoezicht? Komt er nog een verdere uitbreiding van het cameratoezicht? Iets wat wij als Stadspartij graag zouden willen zien. Die discussie gaan wij in ieder geval graag aan in 2021. Kan de burgemeester toezeggen dat hier, in de aanloop naar deze discussie, een specifiek evaluatieadvies voor de toekomst wordt aangeboden? Mede omdat de politie daar al een aantal jaren over vraagt. Dan iets over toezicht en handhaving in de openbare ruimte. De Stadspartij blijft zorgen hebben over de minimale capaciteit die

beschikbaar is voor handhaving, zeker in deze tijden van corona. Voor een grote gemeente als Groningen is dat verre van wenselijk. Is de burgemeester dat met ons eens? Is er voldoende handhavingcapaciteit? Tot zover, Voorzitter.

04:42:29

Voorzitter: Dank u wel, meneer Van der Laan. Meneer Dijk schraapt zijn keel. U bent er klaar voor? Gaat uw gang.

04:42:36

De heer Dijk: Dank u wel, Voorzitter. Ik wil eigenlijk maar één punt belichten en dat is nog vrij actueel. Maar ik weet het niet, misschien is het een verrassing voor enkelen. Dat is het vuurwerkverbod. De SP-fractie heeft er afgelopen maandag lang overleg over gehad. Nee, dat is niet waar, wij waren het eigenlijk heel snel met elkaar eens dat we dit jaar voor een vuurwerkverbod zijn. Dat is wel nieuw, want in het verleden zijn we altijd tegen een algeheel vuurwerkverbod geweest. Wij waren voor het afschaffen van het zwaardere vuurwerk en het toestaan van lichter vuurwerk. En waarom zijn we voor het vuurwerkverbod? Eigenlijk de simpele reden die de burgemeester zelf ook terecht geeft, wij kunnen niet toestaan dat er meer druk op de zorg en op de ziekenhuizen komt te liggen en daarom zullen wij ook voor een algeheel vuurwerkverbod zijn.

04:43:31

Voorzitter: De heer Bolle wil u daar een vraag over stellen.

04:43:34

De heer Bolle: Ik vroeg me af of de SP dat, los van of het kabinet dat beslist, sowieso in zou willen stellen in Groningen? Dus als het kabinet zegt dat we het landelijk niet doen we het wel in Groningen doen.

04:43:47

De heer Dijk: Ja. Daar hebben we wel een paar haken en ogen bij en daar gaan mijn volgende vragen over. Want hoe zit het dan bijvoorbeeld met de handhaving? Wij horen uit de buurten, waar wij op allerlei verschillende manieren actief zijn, bijvoorbeeld met de huurwoningen, mensen weer zeggen dat het met oud en nieuw losgaat alsof het als vanouds oud en nieuw is. Daar komt mijn volgende vraag aan de burgemeester bij als u mij toestaat, want dat is iets langer dan twee regels. Wat wij vernemen, vanuit de pers en de media, is dat de start wel heel repressief is over oud en nieuw. Er lijkt weinig begrip en inzicht in het sentiment te leven wat er speelt in de samenleving, terwijl het een onzekere tijd is voor heel veel mensen. Dat doet nogal wat met grote groepen mensen in onze samenleving. Terwijl mensen de afgelopen maanden het belang van de samenleving en de volksgezondheid voorop hebben gezet en centraal hebben gesteld, duurt het heel erg lang. Daar kunnen weinig mensen op dit moment iets aan doen, maar dat stelt wel steeds mensen voor de uitdaging om zich aan de regels te houden.

04:44:57

De heer Dijk: Als dat alleen maar repressie is loopt dat op als een soort snelkookpan die kan barsten. Oud en nieuw is daar een moment voor wat dat gevaar in zich heeft. Daarom is de vraag van de SP-fractie of de burgemeester dit ook ziet? Ik zou graag willen dat u daar op reageert. Maar ook, hoe gaan we dan wel oud en nieuw vieren? Want het blijft natuurlijk zo dat mensen daar behoefte aan hebben. En dan kunnen we zeggen dat je dat moet doen in

een klein gezelschap in je eigen huis, maar kunnen we bijvoorbeeld, om de veiligheid in buurten en wijken te vergroten, toch met een programma komen voor jongerenactiviteiten - ik noem maar even even iets- zodat je in ieder geval de druk van die snelkookpan haalt?

04:45:38

Voorzitter: Dank u wel, meneer Dijk. U heeft een vraag of voor de woordvoering? De heer Duit van Student en Stad.

04:45:44

De heer Duit: Al wil ik wel beginnen om tegen de heer Dijk te zeggen: "Chapeau, dank u wel, heel goed!" Voorzitter, wat betreft veiligheid, er gebeurt veel. We hebben te maken met toenemende ondermijning. Kinderen lopen massaal met messen op straat en het lukt maar niet om problematische jeugdgroepen volledig uit te bannen. Dat laatste is misschien een beetje alsof we een potje whack-a-mole spelen. Zodra de ene kop is ingedrukt komt de ander wel weer boven. We willen ook onze steun uitspreken voor de oproep van vele burgemeesters, waaronder de onze, om messen en andere mogelijke steekwapens volledig uit te bannen en te verbieden. Voorzitter, met betrekking tot veiligheid missen we echter wel één belangrijk onderwerp. Dat is veiligheid in de binnenstad en daarmee specifiek veiligheid in het uitgaansleven. De laatste jaren is er veel te doen geweest rondom veiligheid in de binnenstad. Vooral 's nachts en vooral voor vrouwen. Veel fracties hebben hier al aandacht voor gevraagd. Wat ons betreft zou hier ook binnen de begroting aandacht voor mogen en moeten zijn.

04:46:40

De heer Duit: Hoe gaan we ervoor zorgen dat iedereen zich, zodra het nachtleven weer goed op gang is, veilig kan bewegen in de binnenstad? We zien wel wat opties en die zullen u inmiddels niet meer onbekend in de oren klinken. Één van die opties is het nachstadhuis. Een plek die op vele manieren bij kan dragen aan een veiliger, vriendelijker en leuker nachtleven. Onder integraal gebiedsgericht werken moeten we zeggen - paragraaf één - wordt veiligheid in de binnenstad genoemd en dat zelfs als speerpunt. Het blijft echter bij die ene zin. Waarom is de keuze gemaakt dit niet mee te nemen als onderwerp in het programma Veiligheid, juist als het een speerpunt betreft? Waarom wordt niet specifiek benoemd wat men van plan is te gaan doen aan het veiliger maken van de binnenstad als het een speerpunt betreft? Is het college voornemens dit volgend jaar wel op te nemen in de begroting en kunnen wij vooruitzien naar een plan van aanpak omtrent de veiligheid in de binnenstad? En zo ja, wanneer kunnen wij die verwachten?

04:47:33

De heer Duit: Voorzitter, dan wil ik nog kort ingaan op de dienstverlening. Ik weet niet precies onder welk onderwerp dat valt, maar we zijn blij met de toezegging van de gemeentesecretaris dat zij het aantal kanalen waarop de gemeente communiceert terug wil brengen. Dat is hard nodig zo bleek ook vanmiddag weer in een gesprek met een inwoner, want nog altijd lopen zij aan tegen meldingen en contactverzoeken waar weinig tot geen reactie op komt. Dus nogmaals de oproep vanuit ons: Maak het overzichtelijker en verminder het aantal kanalen, zodat we duidelijker en overzichtelijker kunnen communiceren.

04:48:03

Voorzitter: Dank u wel, meneer Duit. We blijven nog even bij u, want u heeft twee vragen van mensen die digitaal aanwezig zijn. Mevrouw Blauw, gaat uw gang.

04:48:13

Mevrouw Blauw: Ben ik te verstaan?

04:48:15

Voorzitter: Jahoor, uitstekend.

04:48:17

Mevrouw Blauw: Is Student en Stad voor de veiligheid en de openbare orde in de stad ook voor meer cameratoezicht? Vinden jullie dat een goed idee?

04:48:29

De heer Duit: Absoluut, Voorzitter. Als we daar gesprekken met toezicht en handhaving en politie over voeren blijkt dat het voor hun een heel goed middel is om meer toezicht te houden in de nacht en het voor henzelf ook een stuk veiliger te maken. Dat lijkt mij een heel goed uitgangspunt.

04:48:42

Voorzitter: Dan gaan we naar mevrouw Wijnja van GroenLinks.

04:48:46

Mevrouw Wijnja: Dank u wel, Voorzitter. Ik wil vooral iets vragen over de veiligheid in het uitgaansleven, want de heer Duit weet dat waarschijnlijk niet en daarom ga ik het nu vertellen. Een aantal vrouwelijke raadsleden van verschillende partijen, samen met de gemeente en een aantal maatschappelijke organisaties zijn bezig met een initiatief om juist dit te verbeteren. Dus ik zou vooral de heer Duit willen oproepen zich bij ons aan te sluiten en samen met ons en al die verschillende partijen te werken aan een voorstel om de veiligheid, vooral van vrouwen op straat, te verbeteren.

04:49:20

De heer Duit: Ja, Voorzitter, van harte. Ik ben net naar de kapper geweest, dus qua haarlengte is het jammer, maar voor de rest top!

04:49:31

Voorzitter: Goed, dat is een hele hartelijke uitnodiging die is aangenomen door Student en Stad. Gezien de tijd gaan we voor de woordvoering naar de VVD, mevrouw Jacobs.

04:49:41

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. De VVD kan zich vinden in de doelstellingen rondom veiligheid. Uiteraard waarderen wij de inzet rondom de veel voorkomende criminaliteiten: woninginbraak, fietsendiefstal en cybercriminaliteit. Juist deze vormen van criminaliteit raken de mensen en hebben impact op de veiligheidsbeleving van de burgers. Nu lijkt de covidpandemie ook invloed te hebben op de veiligheid. Zo lag de horeca in 2020 voor een groot deel op zijn gat, gingen evenementen niet door en lag het betaald voetbal stil of ging door zonder toeschouwers. Dit heeft, volgens ons, invloed op de inzet van toezicht en handhaving in de openbare ruimte. Weliswaar is die misschien enigszins ingevuld door handhavers die juist op de anderhalve meter moeten controleren, maar we horen graag van de burgemeester welke impact u verwacht in 2021 rondom de inzet van handhaving en

toezicht en hoe zien we dat terug? Heeft dit effect - de extra inzet die we moeten doen - op de bijdrage aan bijvoorbeeld de veiligheidsregio? We zien ook door de covidpandemie jongeren vaker in de openbare ruimte afspreken, omdat ze nu eenmaal niet meer in hun eigen huis mogen afspreken. Verwacht u dat dit doorzet in 2021 en verwacht u ook dat er een toename van onwenselijk gedrag zou kunnen zijn door bijvoorbeeld jeugdgroepen?

04:50:54

Voorzitter: Mevrouw Jacobs, de heer Dijk heeft een vraag voor u.

04:50:56

De heer Dijk: Voorzitter, volgens mij is een belangrijk punt hierbij toch dat als jongeren - of mensen überhaupt - meer in de wijken en buurten op straat te vinden zijn we dan ook meer wijkagenten moeten inzetten en dat daar al jaren echt een chronisch tekort aan is. Zou dit dan niet een reden voor de VVD moeten zijn om daar een groots pleidooi voor te gaan houden?

04:51:18

Mevrouw Jacobs: Ja, dat zou denk ik wat zijn, maar ik zou willen weten of ze wat anders doen dan pim-pam-petten? Want dan zou het inderdaad zo zijn dat er een toename aan overlast is. Dat is nou juist wat ik wil weten. Ik denk dat we dan, als er een toename van overlast is, inderdaad moeten kijken hoe we kunnen zorgen dat het niet tot erge overlast leidt.

04:51:33

De heer Dijk: Voorzitter, dit gaat weer alleen maar zo ontzettend repressief, terwijl ik echt denk dat je juist heel erg veel overlast en criminaliteit kan voorkomen als je daar een wijkagent neerzet die wel met mensen gaat pim-pam-petten, bij wijze van spreken.

04:51:48

Mevrouw Jacobs: Dat kan ook, maar mijn vraag was in ieder geval een ander en misschien ben ik het wel met u eens. Ten aanzien van het experiment van een gesloten coffeeshopketen constateert mijn fractie dat nu in de begroting staat dat de kosten die daarmee gemoeid gaan worden gedekt worden door een vergoeding vanuit het Rijk. Deze bewoording is aanmerkelijk stelliger dan de bewoording van vorig jaar. Betekent dit dat alle kosten, dus zowel de voorbereidings- als de uitvoeringskosten, worden vergoed?

04:52:13

Voorzitter: Mevrouw Jacobs, u heeft een vraag van de heer Bolle.

04:52:16

De heer Bolle: Ik vroeg me of mevrouw Jacobs heeft gelezen dat die andere formulering er ook in staat? Dat hij grotendeels gecompenseerd wordt door het Rijk. Want ook dat staat in de begroting.

04:52:28

Mevrouw Jacobs: Ja, maar dan had ik ook kunnen vragen: "Er staan twee bewoordingen, welke kiest u?" Ik heb voor deze vraagstelling gekozen, met uw goedvinden.

04:52:35

De heer Bolle: Mijn vraag was eigenlijk: "Wat kiest u?"

04:52:38

Mevrouw Jacobs: Ik zou kiezen voor een volledige vergoeding, maar dat heb ik vorig jaar ook in mijn woordvoering gezegd.

04:52:42

Voorzitter: Dan zou ik nu willen voorstellen dat u de woordvoering afrondt.

04:52:47

Mevrouw Jacobs: De VVD is trots op onze brandweer, zowel de beroepsbrandweer als de vrijwillige brandweer. Zoals u ongetwijfeld weet heeft de vrijwillige brandweer van Haren een kazerne die reeds jaren geleden is afgekeurd, omdat hij niet voldoet aan de arbo-eisen en andere veiligheidseisen. Nu is wederom het besluit voor een nieuwe kazerne uitgesteld door de Veiligheidsregio. Wij prijzen ons gelukkig dat we de voorzitter van de Veiligheidsregio hier aan tafel hebben zitten, dus wij horen graag van de portefeuillehouder of hij zich hard wil maken voor een beslissing in dit jarenlang slepende dossier. Juist ook omdat dit de werving van vrijwilligers waarschijnlijk ten goede komt - die op dit moment onder druk staat-en dat heeft ook weer impact op de veiligheid. Tot zover.

04:53:24

Voorzitter: Dank u wel voor deze bijdrage. Aan wie mag ik het woord geven? De heer Van Zoelen van de Partij voor de Dieren.

04:53:29

De heer Van Zoelen: Dank, Voorzitter. En ook dank, de heer Dijk, voor het mooie betoog over het vuurwerk. Daar hadden wij vanmiddag bij het vragenuur iets over willen stellen, maar de vraag is duidelijk: "Wat is plan B, als het Rijk nu zegt over twee weken met een antwoord te komen, om de zorg te ontlasten hier in de regio? Ik hoop natuurlijk dat de SP ook in de toekomst voor een algeheel vuurwerkverbod blijft. Dan vervolgens, 2019 was een extreem jaar als het gaat om supportersgeweld, lezen we. We weten dat in 2019 het supportersproject is wegbezuinigd en we vragen ons af of deze berichtgeving wel zo verstandig is geweest? Het college zegt specifiek aandacht te hebben voor een veilig verloop van de wedstrijden van FC Groningen door met veiligheidspartners een veilig verloop te bespreken en hierbij wordt persoonsgerichte aanpak toegepast. Wij vragen ons af of dat op dezelfde manier - die persoonlijke aanpak - net zo effectief gebeurt als het supportersproject deed?

04:54:28

De heer Van Zoelen: Het college stelde- o nee, het vuurwerk hebben we gehad. Dan bij het kopje 'radicaliseren extremisme' zijn we nu blij dat dit in algemene termen verwoord is. De inzet van jeugdcriminaliteit en de persoonlijke aanpak omarmen wij ten zeerste, maar moeten we ook niet meer gaan inzetten op wapenbezit wat andere gemeenten ook doen? Stel bijvoorbeeld in het Westerkwartier de bewoners in de gelegenheid straffeloos wapens in te leveren. Kunnen wij als gemeente niet iets soortgelijks ook aanpakken? Wij omarmen de inzet van cybercriminaliteit. We vragen ons wel af of we op dit vlak niet een inhaalslag moeten maken door nog meer middelen in te zetten dan de €86000? Want bijvoorbeeld ook opruiing, belediging en discriminatie op internetfora verdienen aandacht. Ik wil me aansluiten bij de VVD met opmerkingen over de coffeeshop. Wij zijn ook benieuwd of dat kostendekkend is.

04:55:22

De heer Van Zoelen: Het valt op dat geweld in het programma zich nu heel veel richt op het uitgaansgebied en huiselijk geweld, waarbij een primaire focus op de horeca. We missen hier andersoortige indicatoren, zoals bijvoorbeeld geweld op dieren. Tot slot willen we aandacht vragen voor bijtincidenten van honden in de openbare ruimte, want zulke incidenten kunnen ook een indicatie zijn voor onderliggende menselijke problematiek. Op welke wijze wordt de communicatie tussen wijkagent, gemeente en andere instanties hier beter op elkaar afgestemd? Wij krijgen vaak te horen dat wijkagenten in dergelijke situaties alleen direct doorverwijzen naar de gemeente in plaats van hier zelf melding van te maken. Dan tot slot over cameratoezicht. Er zijn wat dingen over gezegd. Wij zijn eigenlijk helemaal geen voorstander van cameratoezicht, maar wij gaan ervan uit dat die discussie hier in de raad nog gevoerd wordt. Dank u wel.

04:56:14

Voorzitter: Dank u wel. De heer Venhuizen van D66.

04:56:18

De heer Venhuizen: Dank u wel, Voorzitter. Groningen staat er gelukkig goed voor. Er zijn natuurlijk een aantal zorgelijke gebieden waarop de aanpak stevig doorgezet moet worden. De vaak genoemde ondermijning en de problematische jeugdgroepen. Er zijn al twee zichtbare wijzigingen in het veiligheidsbeleid waar we vanaf dit en natuurlijk komend jaar mee te maken hebben. Het genoemde lachgasverbod binnen de Diepenring en het landelijk verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen. Dit zijn ingrijpende wijzigingen, waarvan wij normaliter zouden zeggen dat we de effecten eerst maar eens moeten afwachten. Nu is het een bijzondere situatie. Persoonlijk denk ik dat, buiten in de eigen straat, coronaproof naar veilig siervuurwerk kijken mogelijk zou moeten zijn. Zoals de heer Duit zegt zijn er misschien mensen met een andere instelling is. Het is een lastige afweging en we moeten de landelijke discussie maar afwachten. Wij vinden in ieder geval niet dat we moeten afwijken van de landelijke lijn.

04:57:05

De heer Venhuizen: Er moet ook een nieuw camerabesluit komen in 2021. Wij gaan ook graag die discussie aan en wij denken dat we de huidige lijn van de camera's moeten voortzetten.

04:57:16

Voorzitter: De heer Van Zoelen wil u graag een vraag stellen.

04:57:19

De heer Van Zoelen: Ik ben wel benieuwd wat voor D66 de uitleg is over dat we weten dat zelfs vuurwerk tot vele brandwonden leidt. Wat is het verhaal? De reguliere zorg is niet op orde. Er zitten heel veel mensen thuis op een wachtlijst te wachten tot dat weer op orde komt. Wat voor verhaal houdt u naar de inwoners, dat wij toch niet het siervuurwerk ontmoedigen en dat we toch een druk gaan leggen op ziekenhuizen?

04:57:42

De heer Venhuizen: Er komt natuurlijk al een groot verbod aan. Het is een enorme wijziging het verbod op knalvuurwerk en die vuurpijlen. Ik weet niet wat voor effect dat heeft op letsel. Tot slot het experiment gesloten coffeeshopketen. Wij denken dat het echt heel fijn

zou zijn als dat succesvol doorgang kan vinden. Het zou fijn zijn als wij op termijn in de indicatoren kunnen lezen bij het aantal gesloten drugspanden dat we dan weten dat het in ieder geval niet meer om cannabis gaat. Dank u wel, Voorzitter.

04:58:13

De heer Venhuizen: Dank u wel. Mevrouw Blauw, u heeft ook uw hand opgestoken. Gaat uw gang.

04:58:21

Mevrouw Blauw: Dank u, Voorzitter. Wij willen er als PVV één kopje uitlichten en dat gaat over toezicht en handhaving in de openbare ruimte. Onder het kopje radicalisering, extremisme en polarisatie staat de volgende tekst: 'We gaan door met onze bestaande aanpak. Daarnaast bereiden we ons zo goed en kwaad als mogelijk voor op de gevolgen van de coronacrisis. Zo zien we dat er zich een toename begint af te tekenen van maatschappelijke onrust en polarisatie in de anderhalvemetersamenleving.' Ik heb dit eerder ook al genoemd – en het stoort de PVV echt mateloos - hoezo vallen boerenprotesten onder radicalisering, extremisme en polarisatie? Die mensen komen op voor hun bestaan. Radicalisering en extremisme is niet hetzelfde als demonstranten die tegen de anderhalvemetersamenleving zijn. Hoezo is de anderhalvemetersamenleving, iets wat tijdelijk is, radicaal? Die link zie ik niet.

04:59:11

Mevrouw Blauw: Dit zijn mensen die het niet eens zijn met de coronamaatregelen. Wij hebben zoiets van: "Wat het college niet zint zetten jullie onder het kopje radicalisering en wat jullie niet willen benoemen of over willen hebben onder een ander kopje of helemaal niet". Als we dan toch demonstranten benoemen, waarom zie ik de KOZP of de Black Lives Matter niet. Dit is willekeur. Radicaliseren en extremisme is iets heel anders. Bijvoorbeeld de Pathé-moord hier in Groningen en wat we nu zien in Frankrijk, de onthoofdingen. Afgelopen maandagavond in Wenen, moslimextremisme. Plaats het even in perspectief. Wij zien niet dat het hier benoemd wordt en wij willen wel graag dat hier aandacht voor gevraagd wordt. Dus graag benoemen en ook de vraag aan het college waarom het niet benoemd wordt? Dank u, Voorzitter.

04:59:53

Voorzitter: Dank u wel. De heer Van Zoelen heeft nog een vraag aan u.

04:59:56

De heer Van Zoelen: Ik vraag me af wat voor kopje de PVV heeft gelezen?

04:59:58

De heer Van Zoelen: Ik vraag me af welk kopje de PVV heeft gelezen, want zo'n soort pleidooi hadden we dus willen voorkomen door in algemene termen dat kopje radicalisering en extremisme te omschrijven. Zoals ik het zie, staat dit er allemaal niet in. Ik heb niets gelezen over boerenprotesten en alles wat mevrouw Blauw noemt, dus ik vraag mij af waar zij dit vandaan haalt. Dan vraag ik mij af van, hoe kunnen wij dat dan nog algemener formuleren, zodat wij zulk soort pleidooien in de toekomst kunnen voorkomen?

05:00:27

Voorzitter: Mevrouw Blauw, wilt er daar nog op reageren?

05:00:29

Mevrouw Blauw: Ja, zeker, ik snap niet helemaal waar de Partij voor de Dieren het over heeft, want er staat gewoon boerenprotesten, die staat onder het kopje radicalisering. Daar staat ook genoemd de anderhalvemetermaatschappij. Vindt de Partij voor de Dieren het niet normaal dat onder radicalisering, ook moslimextremisme en wat we allemaal zien wat er in Europa gebeurt, dat dit benoemd wordt. Waarom benoemd een gemeente Groningen dit niet? Dat kan toch gewoon.

05:00:52

Voorzitter: Misschien dat de burgemeester ons straks in zijn beantwoording hier helderheid over kan geven wat daar precies staat. Wie mag ik het woord geven voor de woordvoering? *Mevrouw Wijnja,* wil u nog? Ja, gaat uw gang.

05:01:06

Mevrouw Wijnja: Uiteraard wil ik dat. Dank u wel, Voorzitter. Allereerst zou ik graag willen aansluiten bij de laatste oproep van de heer Dijk. Kijk, wij zijn het normaalgesproken niet met de SP eens over hoe om te gaan met de jaarwisseling. Bij het laatste debat hierover heb ik echter een oproep gedaan om wel met een plan te komen over hoe je dan Oud en Nieuw gaat vieren. De ontwikkelingen die de heer Dijk schetst en hoe het met mensen gaat zie ik namelijk ook en de risico's die dat oplevert ook, maar los daarvan moet je ook met elkaar nadenken over wat is dan een alternatief? Volgens mij is het heel goed om op tijd te beginnen om met elkaar daarover te spreken. We hebben op vele momenten de kans om over het veiligheidsbeleid te praten, dus een aantal dingen gaat binnenkort ook nog terugkomen. Ik wil iets zeggen over hetzelfde onderdeel als waar mevrouw Blauw net iets over gezegd heeft. Het zal u misschien niet verbazen dat ik daar iets heel anders over ga zeggen, namelijk het volgende. Ik ga er gewoonte van maken om te citeren uit de begroting, maar ik wilde dat nu toch even doen. Er staat namelijk: "De bredere aanpak van rechts-extremisme, links-extremisme, klimaatactivisme en polariserende en anti-overheidsbewegingen staat nog in de kinderschoenen. Tegelijk zien we dat onzekerheid die onder meer gepaard gaat met de COVID-19 crisis polariserend werkt. We weten dat bepaalde groeperingen welvaren bij vormen van chaos en onzekerheid". Dan bij wat gaan we doen het komende jaar staat: "Het ontwikkelen van een handelingskader waarmee het vergroten van de weerbaarheid en veerkracht van individuen en de samenleving centraal staat". Daar hebben wij het een tijdje over gehad, omdat we zien dat er sprake is in onze samenleving van een heleboel dingen tegelijk hebben. We zien zowel in onze eigen omgeving, nationaal, maar ook op wereldschaal heel veel dingen in hele korte tijd gebeuren, polarisatie, heel veel onzekerheid voor mensen, ontwikkelingen rondom nepnieuws, nieuwsbubbels en een heel snel afnemend vertrouwen in instituties. Wij zien dat als een grote bedreiging voor ook de democratie, niet alleen de veiligheid. De vraag die dus bij ons speelde was: overstijgt dit niet het veiligheidsdomein? Dit wordt namelijk eigenlijk alleen maar genoemd in deze paragraaf en zien we verder nergens terug, maar is dit niet één van de grote vraagstukken die speelt de komende tijd. Een vraagstuk waar we ook met elkaar een antwoord op moeten formuleren om ervoor te zorgen dat we de samenleving een beetje bij elkaar houden. Onze vraag is dus samenvattend: vraagt dat niet om een veel uitgebreider antwoord van ons allemaal, maar ook van het college met voornemens en plannen? Dat is onze vraag aan de burgemeester.

05:03:43

Voorzitter: Dank u wel, dan geef ik als laatste het woord aan de heer Mellies van 100% Groningen.

05:03:47

De heer Mellies : Dank u wel, Voorzitter. De laatste alweer?

05:03:50

Voorzitter: Nee, sorry ik heb niet goed geteld. De heer Bolle van het CDA, wil straks ook nog iets zeggen, dus voorlaatste.

05:03:56

De heer Mellies : Wat gaan we snel. Dank u wel, Voorzitter. Voor 100% Groningen staat leefbaarheid voorop. Onze inwoners moeten kunnen opgroeien, studeren, werken en genieten in een woonwijk die aantrekkelijk, maar ook vooral veilig is. Dat is nog best een opgave, want vooral de omliggende wijken lijken regelmatig te kampen met problematische jeugdgroepen. Volgens de begroting zijn het er slechts vijf, meende ik, maar we denken dat daar sprake is een andere definitie dan op de kranten misschien gaan behouden. Daarin wordt echter juist het verschil gemaakt in deze gemeente en dat willen we niet anders dan toejuichen. Het Groninger model om problematische jeugdgroepen op te breken voordat het een kritische massa wordt en de vlam in de pan komt, lijkt ons bij uitstek een goede en ook een slimme inzet. We vragen ons wel af of dat alleen het onveiligheidsgevoel voldoende weg zal nemen. Dat 19 procent van de respondenten aangeeft zich vaak onveilig te voelen is nog altijd ontzettend veel te noemen. We zijn daarmee zeker niet de gemeente waar dit onveiligheidsgevoel het hoogst is, maar voor 100% Groningen is het wel een hele belangrijke maatstaf voor de zorgen die onze inwoners klaarblijkelijk hebben. Aan de burgemeester, ook de vraag: is het reëel om eens stil te staan bij de totstandkoming van zo'n onveiligheidsgevoel en of we meer kunnen doen om dat, ik benadruk het even, dat gevoel te verbeteren. Gaat het bijvoorbeeld om de *figuring* van het straatbeeld of is het een gebrek aan zichtbaarheid wat de politie allemaal doet? Verder, Voorzitter, het valt ons op dat er genoeg wordt gesproken over de aanpak en getallen rondom softdrugs, maar we lezen eigenlijk niets specifiek over de hardere middelen. Hoe staat het eigenlijk in de gemeente met het gebruik van en handel in harddrugs? Is de vondst van een drugslab redelijk in de buurt, in Lucaswolde, een reden tot zorg dat het noorden dan toch te maken gaat krijgen met drugsproductie? Waarom wordt er zo weinig over gemeld, terwijl we weten dat 'toen uitgaan nog heel gewoon was' je niet ver hoeft te kijken om iemand te vinden die onder invloed was. Volgens 100% Groningen blijft het van uiterst belang om in te zetten op voorkomen door goede voorlichting en te faciliteren dat als er drugs worden gebruikt dit anoniem en zonder poespas getest kan worden. Misschien blijkt het relevant om te kijken naar een initiatief als een safezone in het uitgaansgebied. De heer Duit haalde het al aan als een nachstadhuis, vergelijkbaar, omdat te huisvesten. Een reactie daarop wordt ook op prijs gesteld. Dank u wel.

05:06:19

Voorzitter: Dank u wel voor de bijdrage, meneer Mellies. Meneer Bolle, ik heb de luisteraars iets beloofd, u gaat ook iets vertellen.

05:06:26

De heer Bolle: Ja, dat gaat kort worden, Voorzitter. Wat betreft het coffeeshop experiment wil ik nogmaals benadrukken dat we niet meedoen als het Rijk niet volledig de kosten dekt. Het vuurwerkverbod landelijk lijkt mij ook een goede zaak, gezien de druk die er nu op de ziekenhuizen is. Het lijkt me wel een lastig verhaal, als dat landelijk niet ingevoerd wordt, dat we dan lokaal gaan afwijken. Ik zie niet in hoe we dat zouden moeten doen, qua handhaving. Voor de radicalisering wil ik me eigenlijk wel aansluiten bij mevrouw Wijnja. Volgens mij is dit stuk namelijk een heel erg afgewogen stuk, wat de heer Van Zoelen ook zei, waarin van links tot rechts juist al die extreme groepen worden benoemd en er wordt niemand uitgesloten of voorgetrokken in dit verhaal. Ik denk inderdaad dat het breder is dan een veiligheidsvraagstuk, alleen op zichzelf kan een veiligheidsvraagstuk ook zijn het ondermijnen van de democratie natuurlijk. Ja, verder nog complimenten voor de burgemeester, die ook voor de hele jonge inwoners van de stad een hele preventieve aanpak heeft voor jeugdcriminaliteit.

05:07:36

Voorzitter: Dank u wel. U heeft een vraag van mevrouw Blauw.

05:07:43

Mevrouw Blauw: Ja, ik ga er toch nog even op reageren dat had ik net ook eigenlijk bij mevrouw Wijnja willen doen. Moslim-extremisme dat speelt nu heel erg in europa en ik vind dat toch wel iets, het is niet een ver-van-ons-bed-show, dus ik vind dat toch eigenlijk wel belangrijk dat dat benoemd wordt. Dat is niet dat er een groep uitgesloten wordt of iets in die trant, maar het is gewoon belangrijk dat het genoemd worden, want het is best wel een gevaar voor onze veiligheid en democratie.

05:08:12

De heer Bolle: Nee, zeker, ik denk niet dat er veel mensen zijn in deze zaal die dat zullen ontkennen. Alleen in dit geval, mevrouw Blauw had het over de boerenprotesten, dat zie ik in dit stukje niet terug. Het kan best zijn dat dat in een ander stukje wel genoemd is.

05:08:23

Mevrouw Blauw: Het staat er wel.

05:08:26

De heer Bolle: Nou, dan kijken we naar een ander stukje tekst. Dat kan.

05:08:30

Voorzitter: Goed dan heeft u, als ik het goed heb allemaal het woord kunnen voeren. Dan kijk ik even naar de burgemeester, heeft u behoefte aan een schorsing voordat u over gaat tot de beantwoording? Nee. Dan vooraf, er is één vraag gesteld door de VVD ook aan de burgemeester in de hoedanigheid als chef van de veiligheidsregio. Ik zou willen voorstellen om dat even uit elkaar te trekken en die vraag voor het laatst te bewaren. Of als eerste doen, maar dat het niet door elkaar loopt. Precies. Goed, dan gaan we naar de burgemeester voor de beantwoording.

05:08:58

Burgemeester Schuiling: Het is niet helemaal mijn stijl, maar ik zal vanwege de tijd proberen zo staccato mogelijk op de afzonderlijke vragen in te gaan en niet in een wat uitvoeriger samenhangend betoog. Ik zal toch proberen wel samenhangende antwoorden te geven

overigens. De eerste vraag ging over mensenhandel. Mensenhandel heeft, denk ik, twee aspecten. In de eerste plaats de prostitutie en u heeft in de tekst kunnen lezen dat dat een omvangrijk onderdeel is van de mensenhandel. Één op de vier gevallen die ons bekend is, heeft daarmee te maken. Daar wordt op dadervolging ingezet, maar ook op slachtofferhulp. Binnen de gemeente hebben we een aandachtsfunctionaris mensenhandel en vier gemeentelijk toezichthouders voor mensenhandel en prostitutie. Er is dus een behoorlijke inzet op. De andere kant van mensenhandel is de arbeidsuitbuiting. Dat is ook al een lang fenomeen en ook vrij hardnekkig, wat zich niet beperkt tot de gemeente Groningen, maar ook in onze regio zit, zoals in de Eemshaven en in de kassen. Daar heeft onder andere Emile Roemer recent weer wat aandacht op gezet. Dat is wel een punt van de mensenhandel waar we de komende tijd extra aandacht aan zullen moeten geven. Dat is wat mij betreft dus nog niet goed belicht. Over de vraag of er voldoende capaciteit is op het punt van de handhaving is het antwoord, maar dat is de heer Bushoff bekend natuurlijk: nee. We hebben echter nog heel veel andere prioriteiten in de gemeente, waar ook aan moet worden voldaan. We proberen wel, zeker in de huidige tijd, de krachten te bundelen in onze regio door de toezichthouders en handhavers te bundelen in een poule en zo effectief mogelijk waar dan ook in onze regio in te zetten. Zodra er een incident is, zoals we deze tijd vrij veelvuldig inderdaad meemaken, dan vergt dat gelijk een enorme capaciteit. Het escalatiemodel voldoet. We waren er eerder mee dan in de aanwijzing van de minister en ik kan u zeggen dat het eigenlijk wel redelijk goed voldoet, maar er zijn wel momenten waarop we handjes tekortkomen. De. Er is een aantal vragen gesteld over het experiment met de coffeshops. Het uitgangspunt blijft dat dat een gesloten financiering is. Met andere woorden, het moet binnen de bedragen worden opgelost, die we daar daar vanuit het Rijk voor krijgen. Wat er gaat gebeuren met drugspannen kan ik niet voorspellen, maar is wel nadrukkelijk onderdeel van de bespreking. Over het cameratoezicht heb ik met de raad, althans een deel daarvan, afgesproken dat wij daar over nog een separaat gesprek voeren. Morgen heb ik daar de voorbereiding voor en dan kom ik naar u terug met een voorstel hoe we daarover van gedachten zouden kunnen wisselen. Met cameratoezicht, nogmaals, gaat het mij niet om de repressieve kant verder ernstig te versterken. Het gaat mij om het kunnen volgen van betogers of het kunnen volgen van een evenement. De veiligheid van mensen die bij een evenement of een demonstratie zijn betrokken goed te kunnen borgen, maar ook voor de mensen die daar bij betrokken zijn in de zin van toezicht. Het is dus een veel breder vraagstuk waar we het over hebben. Het gaat niet alleen over veiligheid, het gaat er gewoon om dat je grote stromen mensen kunt volgen en dat je daar crowd-management op kunt toepassen, op zodanige wijze dat de veiligheid zo goed mogelijk geborgd is. Dat doen wij in deze gemeente, met een oplopend aantal bijeenkomsten van evenementen tot demonstraties, eigenlijk op een manier die in 1990 nog verantwoord was, maar niet anno 2021. Ik kom daar dus op terug en dan kunnen we daar verder over praten wat wijsheid is in de huidige tijd. Over het vuurwerkverbod heb ik mijn uitspraken gedaan, ook afgelopen maandag in het veiligheidsberaad erop aangedrongen dat dat door alle burgemeesters werd omarmd. Dat is ook gebeurd, ook anderen hadden die oproep. Ik ben wel van oordeel dat op het moment dat de kamer het kabinet niet zou oproepen om dat vuurwerkverbod landelijk in te gaan voeren dat we dan een verplaatsing van het vraagstuk hebben. Dan blijf ik er nog steeds voor, maar dan moet ik wel met de politie heel goed gaan kijken van wat gebeurt er. Er vinden namelijk nu al veel grenscontacten plaats, zowel aan de

Belgische als aan de Duitse kant, om alvast maar flink wat vuurwerk in te slaan. Of het nu siervuurwerk is of anderszins, dus we krijgen daar gewoon met een handhavingsvraag te maken. Hoe zeer ik ook begrijp dat mensen zeggen, ik vind het eigenlijk wel leuk om paar vuurpijlen af te steken rond de jaarwisseling, we moeten het gewoon dit jaar dan maar eens een keer niet doen. Ik heb de oproep verstaan vanuit de raad om ook met een alternatief te komen. Dat is op dit moment in wording. Ik kom daar ook op terug. Vorig jaar hebben we met een delegatie uit de gemeenteraad gesproken over hoe gaan wij het Oud en Nieuw in. Daar hebben we goed over gesproken. Vervolgens kwam er een mist opzetten, waardoor al onze goede voornemens voor het nieuwe jaar gelijk al de bodem in werden geslagen. Ik wil dat echter wel herhalen en bij daarbij zal ik dus ook de oproep van de heer Dijk betrekken. Ik moet u wel zeggen dat elk leuk initiatief wat we op dat punt hebben om voor de jongeren wat te doen elke 14 dagen na de persconferentie weer bij de handen is afgebroken. Laten we gewoon deze maand gebruiken en wilt u ook uw creativiteit in de fracties aanwenden om met voorstellen te komen. Ik ben het namelijk helemaal eens met iedereen die zegt: jongens, het is niet alleen repressie, we moet ook kijken wat we aan de preventieve kant kunnen doen. Er is door een aantal van u gesproken over de veiligheid in de binnenstad. Op dat punt, met name ook als het gaat om het veilig uitgaan van vrouwen, is er een projectgroep. Het is natuurlijk allemaal nu zo anders dat dat niet de voortgang heeft. Bovendien moet we andere prioriteiten stellen, maar er is een projectgroep, er zijn opleidingen voor barpersoneel om daarop te letten en er wordt ook met studenten gesproken op dat vlak, dus ik denk dat het goed is om in het voorjaar dat initiatief weer op te pakken. Ik ben ook zeer benieuwd naar de initiatieven van uit de raad zelf, waar mevrouw Wijnja over sprak en ook de heer Duit graag bij zou willen aansluiten. Dat werd hem ook nog toegestaan. Het supportersproject dat had echt zijn langste tijd gehad, dat voegde weinig toe. We zitten nu natuurlijk in een hele rare tijd, waarin dat eigenlijk ook niet meer zo vreselijk actueel is. Er werd door FC Groningen een andere vorm gekozen. Die vorm die leek te voldoen, maar is eigenlijk niet goed uit de startblokken gekomen, vanwege het feit dat de hele voetbalcompetitie een andere wending heeft gekregen. Dan de vraag van de heer Van Zoelen over de cybercriminaliteit. We hebben daar in de bijeenkomst aan het begin van dit seizoen over gesproken. Morgen heb ik daar ook weer een video-conferentie over. We moeten daar echt extra op gaan inzetten. Het is een hele venijnige vorm van criminaliteit met grote maatschappelijke gevolgen. Het vertrouwen in het systeem wordt daarmee ondergraven en er worden hele jonge mensen geronseld om zich daarbij in te zetten. Daar heeft u het één en ander over gehoord bij die bijeenkomst en het wordt een nieuw punt van aandacht, althans er is al heel veel aandacht voor, maar het moet wel verder versterkt worden. U heeft de officier van justitie daarover gehoord en ook van de kant van de politie gehoord, hoe venijnig die vorm van criminaliteit is. We zien, wonderlijk genoeg, ook in deze tijd, een enorme afname van de high impact crimes, zoals we dat noemen, maar we zien tegelijkertijd een enorme opleving van de cybercriminaliteit. Eenzame jonge mensen zitten op een zolderkamertje, om dat beeld maar eventjes te gaan gebruiken, en die hebben daar makkelijk toegang tot deze vorm van criminaliteit en daar hebben we dus een opleving van op dit moment. Dan tot slot, denk ik, in deze rol, de opmerking van mevrouw Wijnja in combinatie met de opmerking van mevrouw Blauw en enkele anderen hier in de commissie. Dat gaat dan even over radicalisering, extremisme en polarisatie. Het heeft twee kanten. In de eerste plaats zien wij bij een aantal demonstraties en maatschappelijke uitingen, ook

rond de hele COVID momenteel dat er als het ware een soort blaasbalg in komt, niet alleen via social media, maar ook in andere vormen, waarbij je eigenlijk denkt: waar komt dat nou precies vandaan? Welke krachten zitten daarachter om de rechtstaat te ondermijnen en om daar een geweldsspectrum bij te kiezen wat gewoon eigenlijk ongekend is en ook bewoordingen te uiten of handelingen bij te verrichten waarvan je denkt, wat is hier eigenlijk aan de hand? Dat is de ene kant dat is echt puur repressief en dat is ook de kant van inlichtingen om erachter te komen welke krachten daar bezig zijn. Ik denk dat we onze naïviteit een klein beetje moeten opgeven op dat punt: het is allemaal niet zo onschuldig dat het alleen maar een paar mensen zijn die daar uitingen doen op social media, waar andere dan gevoelig voor blijken. Het wordt wel degelijk aangestuurd. Dat is de ene kant. De andere kant is, ik denk dat mevrouw Wijnja daar vooral op doelt: hoe kan het toch dat in onze samenleving heel veel mensen er in de afgelopen jaren fors op vooruit zijn gegaan, maar dat er een hele grote groep is die zich totaal niet gehoord voelt? Ik begrijp heel goed dat menig akkerbouwer, landbouwer, enzovoorts, zegt: moet je eens kijken waar ik allemaal mee geconfronteerd ben geweest in de afgelopen jaren en waar sta ik nu eigenlijk? Dat geldt niet alleen voor hen dat geldt voor heel veel andere groepen. Er is gewoon een hele grote groep in onze samenleving, die voelt zich gewoon miskend, die voelt zich helemaal niet begrepen. Het voert op dit moment te ver om daar een breedvoerige beschouwing aan te wijden, maar ik vind wel dat er reden is om toch nog eens even goed in te zoomen op de vraag of wij dit soort groepen in onze samenleving ook hebben. Ik ken het antwoord wel. Het antwoord is: ja. Er zijn gewoon hele groepen aan wie een groot deel van de welvaartsvooruitgang totaal is voorbijgegaan. Die voelen zich niet gehoord, voelen zich miskend en daar, denk ik, moeten wij ons ook iets van aantrekken en beter naar luisteren. Dan de vraag van de heer Mellies, dat is de laatste vraag die ik wil beantwoorden en dat gaat over het veiligheidsgevoel -

05:22:00

Voorzitter: Voordat u dat gaat doen, heeft mevrouw Wijnja nog een vraag aan u. Of een reactie.

05:22:04

Mevrouw Wijnja: Ja, ik wilde daar nog wel even op aanvullen, want wat de burgemeester daar zegt over groepen die zich miskend voelen, dat was inderdaad een deel van mijn betoog. Het andere is eigenlijk iets breder en dat is waarom ik het hier nu aanstip en is dat er nog veel meer dingen spelen. We zien dat nu rond de verkiezingen, maar we zien dat in deze COVID-crisis ook dat door de invloed van internet, door social media, door hoe er met nieuws wordt omgegaan, hoe er met kennis wordt omgegaan, er zitten eigenlijk allemaal dingen bij elkaar die maken dat het heel erg chaotisch en onoverzichtelijk wordt is. Mijn pleidooi zou vooral zijn: ik zou graag een manier willen vinden waar we met elkaar van gedachten kunnen wisselen over dát vraagstuk, wat volgens ons groter is dan alleen maar een veiligheidsvraagstuk. Het element wat de burgemeester hier noemt is daar volgens mij onderdeel van, maar mijn punt was vooral: volgens mij is dat een heel breed vraagstuk, maar wel een heel fundamenteel vraagstuk. Dat zou dus mijn oproep zijn.

05:23:02

Burgemeester Schuiling: Ja, daar zijn we het over eens. Ik denk dat de vraag eigenlijk is: hoe kan het dat op het moment dat er in de samenleving iets gebeurt en sommige mensen dat vuurtje gaan opstoken, bepaalde groepen zich gaan verenigen, waarvan je eigenlijk denkt

wat hebben die nu onderling met elkaar te maken? Wat ze met elkaar te maken hebben, is dat ze heel gevoelig zijn voor het wantrouwen, de onrust en het ongenoegen wat er is. Dat komt ergens vandaan en ik ben graag bereid daar nog eens op een ander tijdstip verder met u over te praten. We moeten daar toch nog eens een keer, misschien met hulp van de universiteit, goed naar kijken hoe we toch kunnen proberen zoveel mogelijk van die mensen te bereiken. Mijn laatste vraag, en dan zet ik dus even een andere pet op, gaat over de vraag van mevrouw Jacobs over de brandweerkazerne in Haren. Het is zo dat -

05:24:03

Voorzitter: Sorry, ik val u nog even in de rede, u had meneer Mellies ook iets beloofd voordat u naar deze toe ging. U wilde reageren op de vraag van de heer Mellies over onveiligheidsgevoel, geloof ik.

05:24:16

Burgemeester Schuiling: Het onveiligheidsgevoel. Ik denk dat we daar veel aan proberen te doen. Aan de ene kant door WIJ en door de signalen uit onze samenleving goed op te vangen en zo goed mogelijk te ondervangen. In de tweede plaats door ten aanzien van de specifieke groepen, ik heb net mensenhandel genoemd, maar voor jeugdgroepen hebben we dat natuurlijk ook, een aantal toezichthouders speciaal vrij te maken die al alleen daarmee bezig zijn. Verder door wijkagenten in te zetten en door zo dicht mogelijk op de buurten en dorpen in onze gemeente te zijn. Dan de laatste opmerking, dat gaat dan even over de veiligheidsregio. Het is zo dat het hele functioneren van de brandweer, met name ook de preventieve kant daarin, aan grote veranderingen onderhevig is. De brandweer krijgt langzamerhand, ook door betere kennis, maar ook door betere middelen, een andere rol in onze samenleving. Het is ook veel ingewikkelder werk geworden dan alleen het bestrijden van een brand of een ongeval of het tegengaan daarvan. Het is helemaal aan de preventieve kant. Dat heeft binnen de veiligheidsregio de vraag opgeworpen of in alle omstandigheden de brandweerkazernes zoals die traditioneel werden gebouwd, in deze vorm weer moeten worden gebouwd. Daarop is het antwoord: nee, dat hoeft niet in die vorm. Tegelijkertijd blijft echter eigenlijk onomstotelijk overeind staan dat er in Haren wel een adequate voorziening moet zijn. Daar was men ook al heel ver mee en daar was men eigenlijk ook al een hele lange tijd mee bezig, temeer ook omdat het op geen enkele wijze meer aan de arbo-voorzieningen voldoet. Afgelopen donderdag zijn we als veiligheidsregio een dag aan het nadenken geweest over de vraag: welke rol krijgt de brandweer in onze samenleving en hoe kunnen we dat werk intelligenter inrichten? Eén ding is daarbij echter onomstreden, dat we zowel in Baflo waar de kazerne ook on-hold is gezet, als in Haren wel een voorziening nodig hebben, vanwege de repressieve kant. Hoe dat precies vorm krijgt dat weten we nog niet helemaal, maar de brandweercommandant heeft gisteravond wel aan de vrijwilligers kunnen laten weten dat er een voorziening in Haren komt. Dat geldt ook voor Baflo en wij zullen dus over de exacte vormgeving daarvan, als veiligheidsregio, nog de komende tijd besluiten moeten nemen. We hebben dus wel het verhaal naar voren getrokken, omdat we ook schatplichtig zijn aan de beloftes die we hebben gedaan aan de vrijwilligers in die twee onderdelen van de brandweer. Voorzitter, het is een beetje onbevredigend natuurlijk, maar ik heb geprobeerd zo veel mogelijk vragen te beantwoorden op deze wijze.

05:27:39

Voorzitter: Volgens mij is dat goed gelukt, want ik zie niemand die daar nog aanvullende

vragen over zou willen stellen. Dat wil ik u bedanken voor uw bijdrage en dan gaan wij naar het tweede deel van van deze vergadering. Er volgt een klein changement met inachtneming van alle regelgeving rondom. Mondkapjes op.

05:28:26

Voorzitter: Goed, terwijl wethouder De Rook onderweg is om naast mij te komen zitten, wil ik alvast vertellen dat wij nu gaan spreken over de programma's elf tot en met 14 de paragrafen één, drie zes, acht en negen plus het financieel beleid van de gemeente Groningen. We gaan het ook hebben over een aantal raadsvoorstellen. Dat zijn bijvoorbeeld belastingtarieven, maar ook de harmonisatie van de Marktverordening, de reacties op de motie logiesbelasting en de voortgangsrapportage. Tenslotte, de Septemberciculaire zal u ook nog iets over kunnen zeggen. Het zijn raadsvoorstel die u allemaal ontvangen heeft en hier is ook een verzoek geweest van het college aan de commissie om u uit te spreken over de logiesbelasting. Dan moet ik even kijken wat er precies op mijn papier staat: het college wil graag van u weten of u de uitvoering wilt geven aan één van de genoemde opties. Dat zou u hier kunnen uitspreken, als u dat wilt. Goed, we zijn dus nu bij het tweede gedeelte van de avond aangekomen. U heeft vijf minuten spreektijd per fractie en voor het college geldt 20 minuten spreektijd.

05:29:30

Voorzitter: Wie mag ik als eerste het woord geven of heeft u nog een vraag over de orde vooraf, meneer Bolle? Nee, oké. U kijkt een beetje bedenkelijk, maar nee. Gewoon, prima. Ik laat u gewoon. Ja, helemaal goed. Wie mag ik als eerste het woord geven? De heer Been van GroenLinks.

05:29:54

De heer Been: Als dat mag van de vergaderorde -

05:29:56

Voorzitter: Goed om nog te zeggen dat online nog steeds aanwezig zijn meneer Mellies en mevrouw Blauw en dat mevrouw Wijnja inmiddels is vertrokken. Ja, gaat uw gang.

05:30:04

De heer Been: Ja, dank u wel, Voorzitter. Voor ons ligt een mooie maar onzekere begroting. Mooi omdat het college goed uitvoering geeft aan de uitspraak van de raad bij het voorjaarsdebat om nu niet te gaan bezuinigen, maar juist om de investeringsagenda overeind te houden. Onzeker, omdat we niet precies weten wat de gevolgen van corona zullen zijn voor 2021. Daarom kiest het college er voor de effecten van corona buiten de begroting te laten. GroenLinks kan het college hier goed in volgen, maar ook de accountant wijst erop dat het dan komend jaar echt belangrijk is om veel aandacht te besteden aan de voortgangsrapportages. Ik hoop dat we dit dan ook gaan doen, want die willen nog wel eens conform op de agenda komen te staan. Het is naast de coronaperikelen -

05:30:42

De heer Been: Ik val u even in de reden, want de heer Bolle heeft een vraag aan u.

05:30:44

De heer Bolle: Ja, ik keek weer bedenkelijk. Die voortgangsrapportages, daar is er één van en de tweede bespreken we nu samen met de begroting. Ik vind het op zich een goed pleidooi van de heer Been om dat voldoende aandacht te geven, maar dat zou er dan maar eentje

kunnen zijn, want de volgende bespreken we bij het opstellen van de begroting van 2022. Of ziet de heer Been een ander proces voor ogen?

05:31:11

De heer Been: Volgens mij hebben we er nog één in het voorjaar die eraan zit te komen, ja. Volgens mij moet dat in ieder geval een hele belangrijke worden, maar wellicht dat de heer Bolle straks een voorstel gaat doen, dat proef ik een beetje, om er nog één extra toe te voegen. Volgens mij is die ene in ieder geval goed, maar laten we die dan ook echt bespreken. Ik ga door met mijn woordvoering. Het is naast de coronaperikelen wel echt schrijnend om te lezen dat de financiering vanuit het Rijk nog steeds structureel te laag is. Er zijn opnieuw tekorten op de jeugdzorg, de BUIG en de WMO, die moeten worden aangevuld. In totaal leggen we daar jaarlijks nu veertig miljoen euro op bij en dat maakt het echt ingewikkeld om de grote opgave van deze tijd aan te pakken, maar ook om basale dienstverlening richting inwoners op peil te houden. Dan even kort over gebiedsgericht werken. Met inwoners is de gemeenteraad dit jaar in gesprek gegaan over specifiek deze begroting en daaruit kwamen goede ideeën voort. We doen dit graag nogmaals. We zijn ook benieuwd hoe de rest van de raad daar tegen aan kijkt. Eén ding kwam in dat gesprek met de raad regelmatig naar voren: er is brede waardering voor de gebiedsteams, maar er is ook het gevoel dat die gebiedsteams misschien nog wel iets meer zouden kunnen betekenen. Zowel in het organiseren van participatie bij grote projecten, maar ook bij het ondersteunen van inwonersinitiatieven die wat ingewikkelder en structureler zijn dan bijvoorbeeld een extra bankje neerzetten in de wijk, zoals bijvoorbeeld schuldhulpverlening in de wijk organiseren. Daar zouden die gebiedsteams eventueel ook een rol kunnen krijgen. Zou het misschien een idee zijn, vraag ik aan de wethouder, om te experimenteren met het breder en actiever ondersteunen vanuit de gebiedsteams. Zou het niet een goed idee zijn om de gebiedsteams, die hun wijken goed kennen, een stevige rol te geven in dat proces van het versterken van de sociale basis, wat we net hebben opgestart, Graag een reactie. Dan naar de tarievennota voor komend jaar. Ik dank het college voor weer een overzichtelijke discussienotitie over dit keer de logiesbelasting. Fijn om te zien dat het mogelijk is om toch op basis van gebied te differentiëren. Zo kunnen we accommodaties in het buitengebied toch nog een ander tarief laten hanteren. Ook de voor- en nadelen van een belasting naar overnachtingsprijsklasse zijn goed uiteengezet. GroenLinks heeft die allemaal gelezen en is voorstander van een systeem met twee of drie prijsklassen om ervoor te zorgen dat die logiesbelasting niet een te groot onderdeel gaat uitmaken van de totale overnachtingsprijs. Tenslotte een vraag over de harmonisatie van de leges in die tarievennota. Wat opvalt bij het lezen van die tarievennota is dat die harmonisatie nogal wat voeten in aarde heeft gehad, het is ongeveer de helft van het hele stuk. Alle keuzes die daarin gemaakt zijn, zijn eigenlijk prima te volgen, maar onder de streep blijkt dan dat de opbrengst op sommige vlakken, dan kijken we vooral naar de omgevingsvergunning, dan toch flink lager is. De kostendekkendheid van de leges en titels één en twee was de afgelopen jaren ook steevast ruim 100 procent, soms zelfs een keer 116 procent en die daalt in deze begroting naar 93 procent. Mijn vraag aan de wethouder is of dit een politieke keuze is geweest, of dat nu eenmaal de uitkomst is van de berekeningen in het kader van de harmonisatie. Dank u wel.

05:34:05

Voorzitter: Dank u wel. De heer Dijk van de SP.

De heer Dijk: Dank u wel, Voorzitter. Na de crisis van 2008 was er veel te hard en veel te veel bezuinigd. Zo veel en hard dat onze samenleving onnodig veel pijn en schade was aangericht, maar ook onze economie heeft hierdoor langer schade geleden en zoals bij elke crisis vergrootte ook deze crisis de ongelijkheid. De sociaaleconomische gezondheidsverschillen waren al onacceptabel groot. Een Groninger uit De Hoogte leeft gemiddeld zeven jaar korter en 15 jaar in slechtere gezondheid dan iemand uit de Herewegbuurt. Ik kan u zeggen, ik woon zelf in de Herewegbuurt. Dat was al zo, dat grote verschil, maar ook het coronavirus treft ons niet allemaal op een gelijke manier. Het vergroot de bestaande tweedeling juist. Mensen uit lagere sociale economische klasse hebben 60 procent meer kans om te overlijden aan het coronavirus en dat blijkt uit onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek en het Amsterdam Universitair Medisch Centrum. In antwoorden op de schriftelijke vragen van de SP hierover stelt het college dat dit onderzoek gewoon veralgemeniseerd kan worden voor het hele land. Daarom geeft ze aan dat ze niet het UMCG, de GGD en de RUG wil oproepen om een vergelijkbaar onderzoek uit te voeren, want deze resultaten spreken voor zich en zouden ook voor Groningen gelden. Mensen met een lager inkomen hebben vaker een slechtere startgezondheid, werken buitenshuis en bijvoorbeeld in de zorg of de schoonmaak en wonen vaker in ongezonde, slecht onderhouden woningen, bijvoorbeeld met schimmel. De beslissingen die wij hier en nu nemen hebben grote invloed op mensen hun leven en onze Groninger samenleving. Juist daarom vindt de SP het onverantwoord dat dit college afwacht. Afwacht als een bang hertje dat verstijft in de koplampen van een vrachtwagen zitten kijken. Afwacht waar het Rijk mee komt en wat het wel of niet wil gaan compenseren. Afwacht met een grote coronabuffer in haar begroting. Afwacht terwijl actie juist nu zo nodig is. In tegenstelling tot wat de heer Been beweert, zal ik nu een aantal voorstellen doen die wel degelijk vooruitlopen op de gevolgen die corona zal hebben op met name lagere sociaaleconomische klassen. Daarom moeten we de tarieven van WarmteStad gaan verlagen. Twee lockdowns hebben het energieverbruik verhoogd van mensen die over het algemeen vaker thuis zijn. We zien ook dat bijvoorbeeld bij huurders in Selwerd, maar ook bewoners van de Grunobuurt, eerder vragen van de Partij van de Arbeid en D66, dat die kosten van WarmteStad hoger zijn uitgevallen dan dat mensen daarvoor hadden. Onacceptabel. Isoleer meer woningen. Er is behoefte aan het isoleren van woningen. Nog steeds iedere dag, iedere week, krijg ik meldingen van huurders die in tochtige woningen zitten, waar hun kinderen gewoon in de slaapkamer ziek worden van schimmels. Daar lopen we ontzettend achter. Dat zijn de mensen die 60 procent meer kans hebben om te overlijden aan het coronavirus. Zo hard kan het zijn. Stop met speculatie van vastgoed en voorkom leegstand. We hebben ontzettend veel leegstand in de binnenstad. Het loopt weer op dat komt door de economische gevolgen van deze coronacrisis. Dat mag niet. Er mag niet gespeculeerd worden op die leegstand, als we weten dat mensen in ongezonde woningen leven, op zoek zijn naar een woning en daardoor in een te kleine woning leven of niets kunnen vinden en moeten thuis blijven wonen. Daarom moet er een de anti-leegstandsverordening komen. Begin met het legen van meer ondergrondse containers. Doe dat vaker en haal het grof vuil vaker op. Mensen zijn meer thuis, maken meer schoon in hun huis en gaan meer dingen weggooien. We zien het op straten. Ook deze foto's van bewoners komen bij de SP-fractie steeds meer binnen dat er bij wordt gezet en dat de containers

overlopen. Wat van ons allemaal is, ik dank de heer Bolle daarvoor, ik hoop dat u het artikel heeft gelezen in het Dagblad vanochtend, wat van ons allemaal is dat mag niet failliet gaan. Maak als gemeente duidelijk dat buurtspeeltuinverenigingen, sportverenigingen, dat we die niet failliet laten gaan. Bij problemen niet wachten op geld van het Rijk, maar verstrek nu een voorschot waar dat nodig is. Schoonmakers in gemeentelijke dienst nemen. Ik heb werkelijk waar de slechtste presentatie gekregen vorige week. Welke dag was het vorige week, woensdag? Het was verschrikkelijk. Het was het oude neoliberale verhaal nog een keer. Vindt u het gek dat als je de schoonmaak uitbesteedt dat bedrijven daar beter van worden, dat het voor de gemeente goedkoper is, dat het Rijk btw-opbrengsten heeft en dat het voor schoonmakers slecht is? Laten we dat eens voor de grap omdraaien: laten we het goedmaken voor schoonmakers, een beetje meer gaan bijbetalen als gemeente en inderdaad dat het Rijk winstderving heeft en dat het bedrijf ook winstderving heeft. So What? Verdubbel het budget voor Basisbanen. In 2019 wordt er twee en een halve ton uitgegeven, voor 2020 tot 2022 700.000 euro voor 40 Basisbanen. Wat de SP betreft, verdubbelen we dat. Ook hier zien we een reactie op vragen van de SP vanochtend -

05:39:01

Voorzitter: Meneer Dijk, kunt u tot een afronding komen?

05:39:06

De heer Dijk: Dat er wordt afgewacht op het Rijk. Ik kan zo een heleboel dingen blijven opsommen, maar zoals ik in het begin van mijn bijdrage al duidelijk maakte, hebben de beslissingen die hier en nu genomen worden, grote invloed op mensen hun leven en onze Groningse samenleving. Dat maakt dat deze coalitie nu kleur moet gaan bekennen. Of apathisch afwachten of aanvallende acties zoals een goede linksbuiten zou betamen.

05:39:33

Voorzitter: Dank u wel. Er is een vraag van de heer Been.

05:39:38

De heer Been: Sorry, ik dacht dat de heer Bolle van het CDA eerst was. Ja, ik luister hier naar dit gloedvolle betoog van de heer Dijk van de SP, zoals hij dat zo goed kan, maar u maakt wel echt een karikatuur van deze begroting en de inzet van dit college van de afgelopen maanden. In deze begroting zit zeven ton structureel voor het aanpakken van schuldhulpverlening, het structureel verbeteren van hoe wij dat doen. Deze wethouder komt met miljoenensteun voor culturele instellingen. Belastingen worden uitgesteld of geheel kwijtgescholden, is een fonds voor nieuwe economische projecten. Er worden in moordend tempo allemaal nieuwe laptops geregeld. De heer Dijk vindt het blijkbaar allemaal niet genoeg, maar zeg dat dan dat het allemaal niet genoeg is. Zeg dan niet dat dit college helemaal niets doet. Wat ik graag van de heer Dijk wil weten, want de heer Dijk is heel goed in z'n wensenlijstje op tafel leggen, maar op het moment dat het aankomt op ... Ik zal hem niet eens vragen wát het kost, want die vraag is misschien te simpel en hoe hij dat gaat betalen dan, maar wat kost het? Wat kost dat plan van u om meer woningen te isoleren? Dit is de financiële commissie, die over deze begroting gaat. Wat kost dat plan van u?

05:40:38

De heer Dijk: Voorzitter, er was ooit een goede regel van linkse partijen in deze gemeenteraad en ook een christelijke partij, het was de ChristenUnie en die zeiden: het

streven naar een weerstandsvermogen van 100 procent is zeer arbitrair. U heeft ervoor gekozen om met D66 in zee te gaan, om dat punt van die 100 procent -

05:40:55

De heer Been: Meneer Dijk, ik vraag u niet waar u het van gaat betalen, ik vraag: hoeveel het kost?

05:40:59

De heer Dijk: Ik wil het rijtje wel even oplezen. Ik heb gezegd, er komt nog zeven en een halve ton bij Basisbanen -

05:41:03

Voorzitter: Meneer Dijk, ik val u in de reden.

05:41:04

De heer Dijk: Nee, maar ik kan het doen, hoor, geen enkel probleem.

05:41:07

Voorzitter: Dat begrijp ik, maar u gaat het niet doen. Ik begrijp dat u het kan.

05:41:10

De heer Dijk: Maar ik accepteer eigenlijk deze ... Ik accepteer 'm wel, maar hij is onterecht, want bij ieder punt wat u nu probeert te maken, weet u dat bij iedereen begroting die er is mijn partij altijd met een dekking komt. Altijd. Daar hebben we vorige keer zelfs nog lof voor gekregen van de wethouder van financiën, dat de SP dat in ieder geval doet. Dat is niet uw dekking dat komt, omdat wij het dan u misschien lastig maken, omdat u van D66 niet het weerstandsvermogen mag verlagen, maar dan had u voor een andere coalitie moeten kiezen.

05:41:38

Voorzitter: Heeft de heer van Zoelen nog een prangende vraag, want we zijn wel door de spreektijd van de Dijk heen, dus graag heel kort.

05:41:43

De heer Van Zoelen: Ja, ik heb nog wel een prangende vraag, want ik de heer Dijk noemt een heel indrukwekkend rijtje, waar ik het grotendeels mee eens bent. Er is echter één afwezige en dat is de huren, die heeft de heer Dijk niet gezegd. Wat vindt u daarvan? Moet de gemeente niet ook gaan inzetten, om bijvoorbeeld de huren van de sociale woningbouw stil te leggen. We zien nu ook in de horeca dat de ondernemers het daar moeilijk hebben en dat in al die tijd de vaste lasten hetzelfde zijn gebleven.

05:42:11

De heer Dijk: Laat ik heel kort antwoord geven, voorzitter: ja. U kunt straks een voorstel van mij krijgen.

05:42:18

Voorzitter: Dank u wel. Wie voor de woordvoering? De heer Van der Laan.

05:42:23

De heer Van der Laan: Ja, dank u wel, Voorzitter. Het programma dienstverlening. Ik citeer even uit het uit de begroting: "We willen in al onze contacten als gemeente herkenbaar een open zijn. In onze communicatie laten we meer de burger aan het woord. We maken

politieke keuzes zichtbaar en belichten plannen ook vanuit burgerperspectief". Deze ambitie gaat nog wel eens mank bij het afwijken van bestemmingsplannen of werkzaamheden in de fysieke leefomgeving. De Stadspartij ziet meer in het actief communiceren met onze inwoners, door bijvoorbeeld huis aan huis inwoners te informeren. Dat zou moeten gebeuren. Te vaak zien we dat het misgaat en worden excuses of gelegenheidsargumenten gezocht, achteraf. Hier zullen we volgende week een motie voor indienen. Kort over het Noordelijk Belastingkantoor. Positief dat de wethouder een half jaar geleden een stuk positiever was over het Noordelijk Belastingkantoor. De vraag is: zet deze trend zich voort en worden ook al actief nieuwe gemeenten geworven om deel te nemen aan het Noordelijk Belastingkantoor? Graag even een reactie. Dan zien we bij programma 12 gebiedsgericht werken dat ten opzichte van de begroting van 2020 de lasten met elf komma acht miljoen zijn toegenomen. Die afwijking wordt vooral veroorzaakt door een lager saldo van nog te realiseren bezuinigingen van vier komma twee miljoen euro. Ja, dat staat er allemaal een beetje plastisch. Wellicht kan de wethouder daar nog een toelichting op geven of dan bezuinigingen wel of niet gehaald worden of in mindere mate gehaald worden? Graag hier even een reactie op of die eigen bezuinigingstaakstelling wel of niet behaald gaat worden. Ja, het kan natuurlijk niet ontbreken, maar we zien helaas ook dit jaar weer een flinke stijging van de onroerendezaakbelasting van 87 naar 94 miljoen euro in 2021. Dat betekent wederom een lastenverzwaring van zeven miljoen euro. Voor een klein deel zit het in volumestijging, zoals gezegd wordt, maar voor een belangrijk deel zit het toch weer in de verhoging van de ozb-belasting. Dat betekent dat dit college nu ongeveer in twee jaar tijd op, even afhankelijk van de woningwaardestijging, zo'n 25 procent ozb-stijging heeft laten zien. Dat belooft weinig goeds. Vandaag hebben we de provincie al gefeliciteerd met binnenkort het behalen van de eerste plek van motorrijtuigenbelasting, maar dat is natuurlijk een beetje cynisch bedoelt. De gemeente Groningen staat wellicht volgend jaar bovenaan, waar het gaat om de hoogste lokale lasten van Nederland. Dat vinden wij ernstig, zeker in een gemeente met relatief lage inkomens, waarbij de meeste mensen wonen in een huis, niet omdat dat een investering is, maar gewoon om daarin te wonen en niet als een soort melkkoe van de gemeente Groningen. Dat lijkt het steeds meer te worden. Ik herhaal het nog een keer: 25 procent dit college. Dat is dan nog plusminus, het kan ook richting de 30 procent gaan, wanneer een bepaalde woning aanmerkelijk meer is gestegen. In januari zal het COELO daar de nieuwe rangorde over duidelijk maken, maar wij kennen helaas de uitslag al. Kortom, dit college legt de rekening eenzijdig bij de burgers neer en de Stadspartij blijft dan ook van mening dat de keuzes voor grote onttrekkingen uit reserves ook niet verstandig zijn, door dit en vorige colleges. Dat blijkt nu ook weer met de coronacrisis, want we kunnen naar Den Haag wijzen dat ze niet genoeg betalen, maar voor wat betreft de coronacrisis is Den Haag toch behoorlijk ruimhartig geweest tot het compenseren van de gemiste parkeergelden aan toe. Dat mag ook wel een keer gezegd worden. Daarom is het ook beter om ambities een keer te schrappen en eigen taakstellingen en bezuinigingen ook te gaan halen. De inflatie zal volgens de Nederlandsche Bank ver onder de voorspelling van anderhalf procent blijven in 2021 en toch kiest het college voor indexering van de tarieven. Is het niet beter om ook wat betreft de indexering een keer rekening te houden met de coronacrisis, omdat ook hier dan weer de lasten eenzijdig bij de burgers worden neergelegd? Dan hebben we ook kritisch gekeken naar het accountantsrapport. Die zegt ook een aantal verstandige dingen, onder andere een belangrijke kanttekening dat derhalve en

ik citeer: "In 2024 nog meer dan 50 procent sprake is van een zacht weerstandsvermogen". Dan schrijft de accountant terecht: dit is een risico. Wellicht kan de wethouder daar ook iets over zeggen hoe hij kijkt naar dat zachte weerstandsvermogen voor 2024. Daar wilde ik het even bij laten, Voorzitter.

05:47:31

Voorzitter: Op de kop af, vijf minuten. Dank u wel. De heer Venhuizen, gaat uw gang. Dan gaan we daarna naar de heer Duit.

05:47:38

De heer Venhuizen: Ja, dank u wel, Voorzitter. D66 zegt al langer dat de gemeente niet alles kan en zoals mijn collega Benjamins bij de voorbespreking zei: "We hebben de afgelopen periode echt al botje bij botje moeten leggen". Ik moest dat even opzoeken, maar dat betekent dus dat alle programma's, alle organisatie-onderdelen echt wel iets hebben moeten bijdragen en dat was niet fijn -

05:47:57

Voorzitter: Ik heb net moeten googelen hoe dat spelletje in elkaar zat, dat Student en Stad speelt.

05:48:01

De heer Venhuizen: In ieder geval fijn dat er nu eindelijk wat ruimte lijkt te ontstaan. Bij het voorjaarsdebat hebben we gezegd, wat voor overheid willen we zijn. Toen hebben we genoemd dat wat ons betreft de fundamenten zijn: gezondheid, onderwijs en cultuur. Terecht dat daar nu toch in wordt geïnvesteerd, in deze lastige situatie. Wij denken dat dit zo veel mogelijk gelijke kansen kan opleveren. Natuurlijk hebben wij zorgen over de nettoschuldquote en inderdaad, de heer Dijk, over de hoogte van het weerstandsvermogen in het meerjarenbeeld. U heeft waarschijnlijk ook wel gezien dat dat daalt de komende jaren en we moeten nog maar zien hoe in 2024 de zaken ervoor staan. Onze inzet was -

05:48:35

De heer Dijk: Voorzitter? Er was een tijd toen zat D66 met de SP in een coalitie toen bliezen we een tram af en nu rijden er mooie elektrische bussen door de stad heen. Niets mis mee, beste besluit ooit genomen in deze gemeenteraad zo ongeveer. Het zou echt een supergoed besluit zijn, als u nu kiest voor deze crisis. Ik noemde net wie de slachtoffers daar het meeste van zijn. Als u ook gewoon zou zeggen: weet je, dat streven naar 100 procent weerstandsvermogen is helemaal niet nodig, we zitten in een crisis, we moeten nu naast mensen staan. Zo'n overheid willen wij zijn of zegt D66: nee, het gaat ons alleen om cultuur?

05:49:07

De heer Venhuizen: Voorzitter, zoals ik net zei, de komende jaren daalt het weerstandsvermogen ook ernstig, dus we moeten nog maar zien of we dat in 2024 weer op peil weten te brengen. Op dit moment investeren we en onze inzet was en blijft, dat zal ook de komende periode nodig zijn namelijk, om de balans tussen investeren én ook een gezonde financiële huishouding te optimaliseren. Over de begroting delen wij de zorgen natuurlijk over de coronarisico's en dat allemaal.

05:49:29

Voorzitter: Meneer Bolle wil nog even iets vragen.

05:49:31

De heer Bolle: Ja, ik vroeg me af hoe D66 dat dan denkt te gaan optimaliseren, die balans die u net schetst. Het college zegt er namelijk iets over, de schulden zijn heel hoog, maar zegt vervolgens: ja, daar kunnen we eigenlijk niet zoveel aan doen de komende tijd om dat naar beneden te krijgen. D66 heeft daar wel ideeën bij hoe dat zou moeten?

05:49:55

De heer Venhuizen: Het zit ook in deze begroting natuurlijk dat we toch weten te investeren in deze lastige situatie op die gebieden die ik net noemde: gezondheid, onderwijs en cultuur. Het is inderdaad een lastige situatie om nog veel meer geld uit te trekken, omdat we nog zo ontzettend veel risico's lopen, dus dat ja.

05:50:11

De heer Bolle: Ja, Voorzitter, als je zegt, we willen die risico's minimaliseren en een optimale balans vinden tussen een gezonde financiële huishouding en blijven investeren dan kijk je nu naar de begroting en dan zie je dat het eigenlijk alleen maar investeren is en dat we nergens op weg gaan naar een gezonde financiële situatie. Ik ben een beetje benieuwd waar D66 de kansen ziet voor die gezonde financiële situatie?

05:50:37

De heer Venhuizen: Het streven is ook om in 2024 weer richting dat 100 procent weerstandsvermogen te gaan, dus dat is ons streven en een gezonde financiële situatie. Toch moeten we echter de komende jaren investeren, dus zal het iets moeten dalen. We zijn eigenlijk, wil ik zeggen, trots dat we op dit moment grote bezuinigingen en aanvullende lastenverhogingen weten te vermijden. Een paar kleine puntjes nog -

05:51:00

Voorzitter: De heer Van der Laan wil daar graag iets over zeggen.

05:51:04

De heer Van der Laan: Ja, voorzitter, grote lastenverhoging kunnen vermijden, maar hoe legt u dat uit in Haren als het gaat bijvoorbeeld om afschaffing van Diftar in combinatie met huizenprijzenstijging. Ik noemde het al, dit college is verantwoordelijk voor 25 procent ozbstijging. Hoe kunt u dat met droge ogen beweren?

05:51:22

De heer Venhuizen: Wij kijken naar de hele stad Groningen en op dit moment, we hebben natuurlijk de afgelopen jaren een paar lastige beslissingen moeten nemen, maar op dit moment kunnen wij grote bezuinigingen en aanvullende lastenverzwaring vermijden over de hele linie gezien.

05:51:32

De heer Van der Laan: Voorzitter, de gemeente is iets groter dan de stad Groningen, maar nogmaals, hoe kunt u met droge ogen beweren dat er geen sprake is van lastenstijging?

05:51:41

De heer Venhuizen: In individuele gevallen kan het inderdaad misschien, zoals net al genoemd werd, vervelend zijn voor sommige mensen in Haren of Ten Boer, maar over de hele linie zoals ik net zei. Ik had nog een paar andere puntjes. In het stuk staat genoemd dat de gemeente werkt met een normenkader data-ethiek. Heel interessant, daar willen we eigenlijk meer van weten en hebben we ook nog meer vragen over. Misschien ook wat

suggesties voor wat expliciete kaders, maar we komen nog terug op dit thema. Iets anders, de thuiswerksituatie van het personeel wordt genoemd. We vinden dat daar goed in geïnvesteerd moet worden en dus ook terecht dat dat genoemd staat in het kader van goed werkgeverschap van de gemeente. De vraag die net nog gesteld is over logiesbelasting. We hebben op dit moment geen voorkeur. We wachten de moties af, want wij hoorden ook voorstellen voor zowel gebiedsdifferentiatie als prijsklasse. Ik weet eigenlijk niet of dit mogelijk is, ik dacht dat het of of was, dus we horen graag hoe het college daar naar kijkt. Dank u wel, Voorzitter.

05:52:35

Voorzitter: Meneer Dijk, heeft u nog een prangende vraag?

05:52:39

De heer Dijk: Buiten de constatering dat ongeveer alle huurders per afgelopen juli een stevige lastenverzwaring hebben gekregen, laten we die niet vergeten, zou ik D66 toch willen vragen om te reflecteren op de afgelopen jaren als het bijvoorbeeld gaat om risicovolle investeringen in de binnenstad. Ik las namelijk net ook weer dat er weer twee en een half honderd miljoen euro meer uit moet worden gegeven aan de binnenstad. Waarom heeft u dat de afgelopen jaren niet als een soort risico gezien en was dat zeg maar goedkoop geld, dat gingen we doen, was per se nodig? U bent er keer op keer door de oppositie met tegenbegrotingen geweest op die risico's en heeft gewoon uw kop in het zand gestoken daarvoor. Of heeft u daar een ander beeld, een andere reflectie op?

05:53:23

De heer Venhuizen: Ja, alle investeringen kennen risico's natuurlijk. Wij staan achter de investeringen in de binnenstad en op dit moment wil ik eigenlijk niet de binnenstad-discussie hier gaan voeren.

05:53:33

Voorzitter: Wie dan voor de woordvoering? Meneer Bolle. Oh, nee, sorry ik had al, ja. Nee, ik had u het woord beloofd, gaat uw gang.

05:53:41

De heer Duit: Helemaal goed, dank u wel, Voorzitter. Ja, ik begin een beetje hetzelfde als vanochtend, want door jaren van korten en wederom uitgestelde herijking van het gemeentefonds doen we, ons inziens, als gemeente op vele vlakken eigenlijk al het minimale en dat moet echt anders. Wat ons betreft moeten er dan ook veel meer druk komen op de Rijksoverheid, want we willen niet in dezelfde situatie belanden als de gemeente Stadskanaal, waar ze ogenschijnlijk niets anders konden doen dan een niet-sluitende begroting aan te leveren. Er is al aandacht voor tekorten, voornamelijk in het sociaal domein, maar men lijkt landelijk niet doordrongen van de ernst. De vraag is dan hoe het Rijk te doordringen van deze ernst. Ik kan me ergens wel voorstellen dat wij ons uitspreken, met betrekking tot steun voor de gemeente Stadskanaal en hun keuze, en dat we op deze manier het probleem ook algemeen wederom aanhangig maken. Goed, dan over het weerstandsvermogen. Wat betreft het weerstandsvermogen, de keuze die het college hieromtrent maakt, vinden wij een bijzonder goede. Het weerstandsvermogen is er om in tijden dat het minder gaat klappen op te vangen. De komende tijd zullen veel meer mensen hun spaarpotje aan moeten gaan spreken. Dat geldt ook voor de gemeente. Daarmee

kunnen we inwoners ontlasten. Wij staan dus achter de keuze van het college om de weerstandsratio voor de aankomende jaren omlaag te brengen. Voorzitter, als laatste, het viel ons op dat in de begroting dat inwoners van onze gemeente wat betreft 'gebruik maken van rijksregelingen' niet altijd hoog scoren. Wij begrijpen dat dat momenteel alleen meetbaar is op de rijksregelingen die als indicator in de begroting zijn opgenomen, bijvoorbeeld bewezen talent en cultuureducatie met kwaliteit, en dat er veel meer rijkssubsidies zijn, maar het geeft wel een indicatie. Het is altijd fijn als inwoners ook vanuit het Rijk ondersteund kunnen worden. Juist nu de gemeente zelf krap bij kas zit, is het fijn als inwoners goed gebruik kunnen maken van die rijkssubsidies, maar ze vooral ook weten te vinden. Ik wil het dan ook niet hebben over individuele rijkssubsidies, maar vooral over hoe wij in het algemeen als gemeente omgaan met rijkssubsidies. De vraag is of het college vindt dat wij rijkssubsidies genoeg onder de aandacht brengen van onze inwoners en de bedrijven die gevestigd zijn in onze gemeente. We hebben namelijk een prachtige pagina op de website van de gemeente, met alle subsidies die wij zelf uitgeven, maar subsidies van een andere overheidsinstanties zijn hier niet te vinden. Dat klinkt op zich logisch, maar onze inwoners zouden enorm geholpen kunnen worden met het samenbrengen van alle subsidies die men kan aanvragen in één totaaloverzicht. Gezien de hoeveelheid subsidies die er nu zijn, is dit niet even een kwestie van we planten ze daar neer. Aan de andere kant ziet het college mogelijkheden om subsidies inzichtelijker te maken voor onze inwoners en een aanzet te doen voor een duidelijke verwijzing naar welke subsidie waar te verkrijgen is? Juist in financieel zware tijden, kan men hier, zoals gezegd, erg mee geholpen zijn. Dan als laatste, ik zei net als laatste, maar nu echt als laatste. Nog even heel kort over de logiesbelasting. Wij zijn voor het tweetariefstelsel, voornamelijk in verband met de laagdrempeligheid van voornamelijk hostels.

05:56:34

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu naar de heer Bolle.

05:56:37

De heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Ja, ik wilde beginnen met de tweede voortgangsrapportage, als dat mag? Die ziet er goed uit. In die zin dat we ten opzichte van die eerste voortgangsrapportage een inhaalslag maken met het verwachte resultaat. Voor een groot deel is dat natuurlijk het geld dat we van het Rijk hebben ontvangen, maar toch. Daarnaast is er ook een belangrijk onderdeel, en dat is dat de gemeente meer onroerendezaakbelasting binnenhaalt, omdat de WOZ toch een stuk hoger blijkt te zijn dan we verwacht hadden. Dan koersen we nu op een resultaat van ongeveer zestien miljoen. Dat is een heel erg voorzichtig resultaat en het college zegt dat het in principe alleen nog maar meer zou kunnen worden. Van die zestien miljoen is dan vervolgens weer ongeveer zes miljoen vrij besteedbaar en ook daar is eigenlijk al weer een deel van verdeeld, ongeveer drie miljoen. Wat in die voortgangsrapportage ook te lezen is dat er een nadeel is van vijf miljoen aan hervormingen die niet lukken. Ik zou graag van de wethouder horen, hoe het toch kan dat we aan de ene kant zeggen, we begroten voorzichtig en dat we aan de andere kant dan toch weer zien dat we keer op keer die hervormingen niet halen, die we wel verwachten te halen als we ze inboeken. Dan een overstapje naar de begroting, want die ozb en dat btw-compensatiefonds zorgen voor een meevaller. Die meevaller, die wordt nu ingezet om het toekomstige rekeningresultaat, dat stukje flexibel begroten wat we in die

vorige begroting hebben meegenomen, naar beneden te krijgen. Ja, ik ben eerlijk gezegd wat teleurgesteld in het college dat ze dit nu voorstellen. We namen vijf miljoen mee, omdat we zien dat er jaar in jaar uit resultaten zijn, gemiddeld over de laatste zeven jaar is dat ongeveer 28 miljoen euro per jaar. Nu verwachten we 16, wat misschien nog meer kan worden. Die post flexibel begroten was ook meegenomen om uiteindelijk de lucht die in programma's zit, om de lucht uit die begroting te drukken en dus per programma te kijken waar zou het naar beneden komen? Nu zien we dat dat bedrag al weer naar beneden wordt bijgehaald zonder dat die lucht die in die programma's zit wordt weggeduwd. Kan het college dus aan mijn fractie aangeven waarom hiervoor gekozen is, want met die meevaller van de ozb en de hogere WOZ die structureel is, had je er ook voor kunnen kiezen om bijvoorbeeld de hondenbelasting af te schaffen. Waarbij ik me ook afvraag, als daar een meerderheid is die zegt dat het een onrechtvaardige belasting is, waarom die dan ook nog eens geïndexeerd wordt? Daarmee wordt het geld wat we straks moeten vinden om het af te schaffen alleen maar hoger. Goed dat we een reactie van de accountant hebben op onze begroting. Dat is natuurlijk wel een technische reactie vooral. Evengoed stippen ze een paar belangrijke punten aan, zoals de stand van de reserves. Ja, vooropgesteld: het is nu niet het moment om te bezuinigen, maar we zullen die reserves wel moeten gaan aanvullen. Dat staat wel in de meerjarenbegroting, maar dat is dan weer net in een nieuwe collegeperiode en ondertussen lenen we maar raak. Die schuldquote en nu ook die netto schuldquote, dus die gecorrigeerde die staan op rood. Geld lenen kost geld. Nu misschien niet zoveel omdat die rente laag is, maar dat geld moet wel allemaal terug betaald worden.

06:00:00

De heer Bolle : -betaald worden en de streefwaarde voor die quote is honderdtwintig procent, maar we zitten nu ruim boven de honderddertig voor meerdere jaren. Dat is op zich geen nieuws, begrijp me niet verkeerd, maar de gemeente heeft hoge schulden en een lage solvabiliteit. En toch gaan we met alles gewoon door alsof er niks aan de hand is. Ik zie ook nergens terug hoe we dan weer onder die honderddertig komen, laat staan dat we naar die streefwaarde van honderdtwintig procent gaan. Dus hopelijk kan de wethouder nu dan wel aangeven, hoe hij van plan is om toch op termijn naar die streefwaarde te gaan. Verder begrijp ik-

06:00:34

Voorzitter : De heer Bolle, ik val u even in de rede. U heeft een vraag van de heer Van der Laan.

06:00:39

De heer Van der Laan : Ja Voorzitter, dank. Een goede analyse van het CDA. Het blijft onze partij een beetje onduidelijk hoe het CDA nu kijkt tegen de derde OZB-verhoging van dit College? Zeven miljoen. Het CDA geeft een aantal keren aan dat dat prima is om de begroting rond te krijgen, maar wellicht kan daar toch nog een wat scherpere toelichting op komen.

06:01:00

Voorzitter : De heer Bolle.

06:01:00

De heer Bolle : Volgens mij vonden we in ieder geval bij de vorige begroting die verhoging te

hoog. Dit procent - die er nu in zit - had ik er ook niet ingezet, omdat je dus ook ziet dat we eigenlijk al een heleboel extra binnenhalen door alleen al een hogere WOZ-waarde. We zien doordat die druk zo hoog is op de woningmarkt, die WOZ- waarde ook maar zal blijven stijgen zodat je maar meer OZB-inkomsten binnen zou krijgen, ook al hou je het tarief gelijk. Betekent alleen wel dat de inwoners continu meer moeten betalen en daar niets meer voor terugkrijgen. Waar was ik?

06:01:43

Voorzitter : Zou u tot een afronding willen komen?

06:01:45

De heer Bolle : Ja, dat wil ik wel proberen. Ja, dat is dan het laatste puntje wat de heer Dijk ook maakte: ik snap dat we twaalfeneenhalf miljoen aan de kant zetten voor risico's, maar het lijkt mij – en ik hoop dat een aantal coalitiepartijen die nog niet aan het woord geweest zijn daarop kunnen reageren - echt een goed signaal als wij gemeentebreed kunnen zeggen dat wij sportverenigingen, buurthuizen dorpshuizen, echt onze sociale infrastructuur zekerheid kunnen bieden en voordat er een regeling vanuit Den Haag is, al tegen die mensen kunnen zeggen: "Maakt u zich niet druk. Wij bieden u zekerheid, wij nemen die onzekerheid op ons en wij gaan zelf wel kijken of we geld uit Den Haag krijgen. Maar wij willen ervoor zorgen dat u uw vrijwilligersbaantje met een gerust hart kunt blijven doen. Dat het dorpshuis kan blijven bestaan. Hoe wij dat geld vervolgens weer in Den Haag gaan halen, dat is ons probleem. Daar hoeft u zich geen zorgen over te maken". Ik hoop dat de heer Bushoff daar straks nog op in kan gaan en misschien de heer Heemstra ook.

06:02:55

Voorzitter : Mevrouw Jacobs, voor de woordvoering.

06:02:58

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u, Voorzitter. Het is een beetje jammer dat meneer Bolle niet geïnteresseerd is in mijn antwoord daarop, want ik zou nog graag willen zeggen dat ik dat pleidooi ook wel steun.

06:03:06

Voorzitter : Dat is ook de coalitiepartij.

06:03:11

Mevrouw Jacobs-Setz: Ik ben vooral ook met meneer Bolle of de coalitiepartij met ons, van mening dat we juist deze sociale infrastructuur in ieder geval in stand moeten houden. Dus dat even vooraf. De financiële situatie van onze gemeente was al zorgelijk te noemen en dat is door de coronacrisis niet minder geworden. Dat is zelfs erger geworden. We weten nog niet precies wat corona ons gaat brengen in 2021 en daar zit nu juist het probleem. We moeten ons hier op voorbereiden in plaats van negeren dat er veel gevolgen kunnen zijn in het volgend jaar. In maart werden we allemaal overvallen door de hevigheid van een pandemie, maar inmiddels hadden we ons toch kunnen voorbereiden. In hoeverre heeft het College zich daar behalve de twaalfeneenhalf miljoen ook verder op voorbereid, dan wel de keuze gemaakt om zich daar niet op voor te bereiden? Dan de financiën. Er moet mij toch van het hart dat we met z'n allen hebben geconstateerd dat de hondenbelasting in ieder geval niet de doelbelasting is, waar die ooit is voor bedoeld. We zijn met z'n allen van mening dat wij de hondenbelasting ook niet rechtvaardig vinden. Dan vraag ik me toch af

waarom het College ervoor gekozen heeft om hier wederom geen oplossing voor te vinden. Dat klinkt ons in de oren alsof er onwil is om dit toch op te lossen. Ik ben opgevoed met het idee waar een wil is, is een weg. Dus ik wil graag van u weten of u inderdaad die wil niet heeft. Ook de OZB blijft flink doorstijgen. Daar ben ik het mee eens met de opmerking van de heer Van der Laan van de Stadspartij. De komende vier jaar worden er toch weer twintig miljoen meer inkomsten verwacht. Deze gemeente had [onhoorbaar] goed gebruik dat als de OZB opbrengsten zouden stijgen, dat de OZB belasting naar beneden zou gaan. Dat we dat de afgelopen twee keer niet hebben gedaan, verdriet mijn partij al zeer, maar we lijken daar toch mee door te gaan. Inmiddels staat, - wat meneer Van der Laan ook al memoreerde - onze gemeente op de tweede plek voor de lokale lastendruk. Dat is wat ons betreft geen plek om trots op zijn. Hoe ziet het College dat? Is het College trots om te stijgen naar de eerste plaats, of zou het College heel trots zijn om uit de top tien te vallen? Welke moeite wordt daarvoor gedaan? Wat wel bijzonder -

06:05:20

Voorzitter : Mevrouw Jacobs, meneer Van der Laan wilt even reageren.

06:05:24

De heer Van der Laan : Voorzitter, de VVD-dames komt uit de mooie plek Haren. Kunt u eens een beeld schetsen hoeveel gezinnen daar extra gaan betalen volgend jaar door de afschaffing van DifTar en de gemiddelde stijging van OZB?

06:05:40

Mevrouw Jacobs-Setz: Afschaffing van Diftar kost ongeveer per gezin of per huishouden, één tot tweehonderd euro. Als je drie honden hebt, kost het je vijfhonderd euro. En als je leuk woont, dan komt er nog een aantal honderd euro's overheen is. Het is wel bijzonder dat er ook met de lokale heffingen geen rekening gehouden is met corona. Er wordt uitgegaan van een stijging in de opbrengsten van de parkeerbelasting en logiesbelasting bij een gelijkblijvend aantal overnachtingen. Kunt u dat uitleggen? Ik denk niet dat er ondernemers in de logiesbranche zijn die denken dat ze een gelijk aantal overnachtingen hebben als ze begroot hadden in 2020. Waarom doet de gemeente dit wel? Ten aanzien van de logiesbelastinggelden-

06:06:30

Voorzitter : Mevrouw Jacobs, u heeft nog een interruptie. Dit keer van de heer Been.

06:06:33

De heer Been : Dit is ook een jaarlijks terugkerend fenomeen dat ik de VVD vraag waar ze dat dan in hemelsnaam uit gaan betalen. Want ik hoorde je én zorgen te hebben om de te hoge risico's die we wellicht niet kunnen afdekken met onze cijfers én te hoge lokale lasten én een hondenbelasting die afgeschaft zou moeten worden. Dan blijft er nog maar één ding over: dat is zwaar bezuinigen met de opsomming die u nu al op tafel legt. Wat zijn dan de voorstellen van de VVD om nu op gaan te bezuinigen? Dat moet echt in de miljoenen lopen wilt u dit allemaal kunnen regelen.

06:07:03

Mevrouw Jacobs-Setz: Volgens mij heb ik helemaal niet gezegd wat ik niet wil. Ik heb het College om verduidelijking gevraagd over de plannen die ze hebben voorgelegd. Als u goed

geluisterd heeft, heeft u dat ook gehoord. Ik heb gevraagd of het College van de tweede plek naar de eerste plek wil of uit de top tien wilt duiken. Ik heb niet gezegd wat ik met de lasten-

06:07:18

De heer Been : Dus u wilt de hondenbelasting helemaal niet afschaffen?

06:07:21

Mevrouw Jacobs-Setz: Dat heb ik niet gevraagd. Ik heb gevraagd of het onwil is dat het College niet met een voorstel komt om de hondenbelasting af te schaffen. Dat was mijn vraag.

06:07:28

De heer Been : En ik vraag aan de VVD: wil de VVD nu wel of niet de hondenbelasting afschaffen?

06:07:33

Mevrouw Jacobs-Setz: De VVD wil heel graag de hondenbelasting afschaffen.

06:07:36

De heer Been : Ben ik terug bij mijn eerste vraag: met die opsomming van net, hoe gaat u dat betalen?

06:07:43

Mevrouw Jacobs-Setz: De hondenbelasting, meneer Been, is de duurste belasting die er is. In ieder geval qua inning en qua opbrengsten. Maar u zult volgende week zien welke dekking wij daarvoor hebben.

06:07:53

Voorzitter : Gezien de tijd, zou u tot een afronding willen komen van uw woordvoering?

06:08:00

Mevrouw Jacobs-Setz: In de begroting is te lezen dat de verstrekking van het weerstandsvermogen een belangrijk aandachtspunt is. Dat sluit aan bij de doelstelling uit het coalitieakkoord. Het is ook wel bijzonder: in het coalitieakkoord staat dat de ratio weerstandsvermogen einde periode op honderd procent moet zijn. We lezen dat dat bereikt wordt in 2024. Ik hecht er toch aan om het College even te vertellen dat de nieuwe verkiezingen in maart 2022 zijn in plaats van in 2024. Maar dat had u vast wel geweten. Ik zal afronden. Ik ben ook geïnteresseerd in de vraag zoals meneer Bolle die had gesteld. Daar sluit ik me graag bij aan over de zorgelijke schuldquote en zijn vraag: hoe zorgen we dat deze schuldquota lager wordt? Tot zover.

06:08:43

Voorzitter : Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Bushoff.

06:08:47

De heer Bushoff : Ja dank u wel, Voorzitter. Tijdens het voorjaarsdebat geven we richting aan de begroting. De belangrijkste richting die de Partij van de Arbeid meegaf was gezamenlijker en eerlijker uit de crisis komen. Iedereen heeft namelijk recht op een fatsoenlijk bestaan, een betaalbare woning, liefdevolle zorg, een inkomen waar je op kunt rekenen, een vangnet voor als het tegenzit en kansen voor je kinderen. Daartoe hebben we ook verschillende voorstellen gedaan, waaronder - zoals al eerder gezegd - de Motie van de PvdA die breed gesteund wordt om niet te bezuinigen maar juist nu te blijven investeren. En dat doen we

met deze begroting. Dat is cruciaal voor de economie en werkgelegenheid. En is ook nodig om de noden in de samenleving het hoofd te bieden. Tevens is er extra geld beschikbaar om mensen naar werk te begeleiden, te voorzien van inkomensondersteuning en onschuldige problematiek aan te pakken. We gaan door met de wijkvernieuwing en de motie van de PvdA om de verlengde schooldag een kansgelijkheid in het onderwijs te bevorderen, heeft ook z'n plaats in deze begroting gekregen. Voorzitter, dit alles is hard nodig omdat we alles op alles moeten zetten om eerlijker en gezamenlijker uit deze crisis te komen. Dan reageer ik ook eventjes op het stuk dat ik inderdaad gelezen heb van de heer Bolle en de heer Dijk. Op zich was een heel deel van wat ik heb gelezen mij uit het hart gegrepen. Ik vind dat je als overheid inderdaad in zo'n crisis actief moet handelen en ik denk dat we dat als gemeente wel degelijk doen. In tegenstelling tot andere gemeenten kiezen wij er niet voor om nogmaals heel diep het mes te zetten in allerlei uitgaven, maar juist onze uitgaven die belangrijk zijn voor de inwoners om door deze crisis heen te komen te continueren. Daarnaast zeten we ook op een aantal belangrijke punten nog een stapje extra. Dus ik deel de opvatting dat dit gemeentebestuur of deze coalitie afwachtend omgaat met deze coronacrisis en met de gevolgen daarvan niet. Ik ben het wel met u eens dat we er zorg voor moeten dragen dat de sociale infrastructuur overeind blijft. Dat pleidooi heeft de Partij van de Arbeid ook al eerder gehouden toen er de bezuinigingsrondes waren. Toen hebben we ook gezegd: het is cruciaal dat de gemeente alles op alles zet om juist bibliotheken, zwembaden, buurthuizen en dat soort zaken open te houden. Dat geldt voor de Partij van de Arbeid nog steeds. Dus op het moment dat deze onder druk staan - en die staan nu onder druk - dan vraagt de PvdA ook van het College om te kijken hoe je bijvoorbeeld deze buurthuizen kan ondersteunen. Dat hebben we echt een half jaar geleden al gedaan, toen naar voren kwam dat buurthuizen het financieel moeilijk hadden en-

06:10:58

Voorzitter : Meneer Bolle.

06:10:59

De heer Bolle : Ja dank u wel, Voorzitter. Kijk waar het volgens mij om gaat: zeker in het begin - maart - lag er vrij snel een pakket van het College waarin ze ondernemers gingen helpen. Waarin ze met cultuuroplossingen kwamen voor problemen die daar aan zaten te komen. Alleen wat je nu meer en meer ziet - zagen we vandaag ook weer - zie ik wethouder Jongman zitten die dan zegt: "Er was landelijk geld over. Dat gaan we nu inzetten om de huurinkomsten van de sportverenigingen te compenseren". Ik denk: dat is hartstikke mooi dat dat komt. Maar die verenigingen hadden dat al veel eerder willen weten. Je ziet het aankomen. Je verwacht dat het aankomt. Maar stel dat dat geld nu niet komt, dan moeten we wel bijna als gemeente zeggen: "Dat moeten we gaan doen". Want wat is het alternatief? Als we het niet doen dan gaan die verenigingen kapot. Dus dat is het pleidooi: als je wacht en niet die zekerheid biedt, zitten die verenigingen in onzekerheid. En dan doen wij het netjes. Dan past het allemaal in onze begroting. Maar dan ligt er onzekerheid bij die sociale infrastructuur. En mijn pleidooi is en volgens mij ook van de heer Dijk: haal die onzekerheid daar weg. Zet die onzekerheid in onze begroting. Dat kost je niet direct wat geld. En als het wel wat geld kost, ja, er is geen alternatief, wat u zelf ook zegt.

06:12:18

Voorzitter : Uw punt is helder. De heer Bushoff.

06:12:20

De heer Bushoff : Ja Voorzitter, drie dingen. In de eerste plaats denk ik dat de houding van dit College en ook van deze coalitie de afgelopen periode juist wel erop gericht is geweest, om deze sportverenigingen, om culturele instellingen en om de sociale infrastructuur te helpen. Dat ze er dus op kunnen rekenen dat wij er als gemeente voor hun zijn als het even kan. Als u zegt: "Die zekerheid hebben ze nu weer nodig en daar ontbreekt het nu nog te veel aan", dan wil ik met u kijken hoe we die zekerheid kunnen bieden aan deze verenigingen. Want ik ben ik met u eens: we hebben als gemeente geen alternatief op het moment dat er geen geld vanuit het Rijk zou komen en we niet willen dat alle buurthuizen of alle sportverenigingen in Groningen dicht zouden moeten of alle culturele verenigingen om zouden vallen. Dan moeten we ze inderdaad de helpende hand toesteken. Dat ben ik met u eens. Dus als we daar nog meer zekerheid in moeten bieden -terwijl ik denk dat we op zich dat perspectief de afgelopen periode wel degelijk hebben gegeven – dan wil ik daar natuurlijk met u naar kijken hoe we dat voor deze belangrijke infrastructuur kunnen doen. Daar zeg ik dan natuurlijk ook gelijk bij - en dan kom ik ook bij een tweede punt van de PvdA over de financiën - dat op het moment dat het slecht gaat met de gemeente of dat er een crisis is, moet je ook af en toe een beroep willen doen op je weerstandsvermogen. Dus dat zou dan wel de consequentie kunnen zijn: dat je af en toe wat meer geld uit het weerstandsvermogen haalt. Maar ik hoor dat de heer Bolle daar dan op zich wel voorbereid is. Voorzitter, dat is op zich positief. Want ik denk - zoals ik net zei - dat het nodig is om als gemeente in tijden wanneer het financieel moeilijk is, af en toe een beroep te doen op je reserves. Uiteindelijk is je inhoudelijke agenda namelijk altijd leidend en niet zozeer de mooie financiële kerngetallen. Voorzitter-

06:14:06

Voorzitter : U gaat naar de afronding.

06:14:08

De heer Bushoff : Ik ga naar een afronding. Ik heb nog een paar-

06:14:10

Voorzitter : U krijgt nog een korte vraag van de heer Dijk.

06:14:15

De heer Dijk : Ja Voorzitter, ik dank de heer Bushoff voor het antwoord op de vraag die de heer Bolle - en mijn insziens ook namens mij - stelde. Je kan heel veel dingen niet voorspellen met corona. Maar dat geldt toch ook voor armoedeverorzieningen bijvoorbeeld. Is de heer Bushoff het dan met mij eens - als we zien en weten dat dat dat groeit en we zien het aan de Voedselbank waar het aantal bezoekers toeneemt - dat je dat beter voor kan zijn, dan dat je zometeen dat geld alsnog moet gaan uitgeven aan diepere schulden bij mensen? Het is niet voor niets dat de heer Bolle en ik precies deze twee dingen noemen: verenigingen en organisaties en sociale zekerheid van mensen.

06:14:57

Voorzitter : Uw vraag is helder.

06:14:59

De heer Bushoff : Ja Voorzitter, zoals ik al aangaf denk ik dat wij als gemeente - en volgens mij laten we dat ook zien met deze begroting en de keuzes die we de afgelopen tijd hebben

gemaakt - wel degelijk de mensen tegemoet komen die in de problemen komen door corona. Dus ik ben het met uw opvatting eens dat we daar alles aan moeten doen op die punten die u ook noemde. Dat doen we volgens mij voor een groot deel ook. Ik heb ook gezegd dat als wij op sommige punten aan de mensen en de sociale infrastructuur nog meer zekerheid kunnen bieden, u de Partij van de Arbeid aan uw zijde vindt om naar oplossingen te zoeken. Voorzitter, ik wil daar volgende week best nog wel wat meer over zeggen in het begrotingsdebat. Dan heb ik nog een paar concrete hele korte specifieke vragen.

06:15:37

Voorzitter : U heeft van mij nog tien seconden.

06:15:39

De heer Bushoff : Ja, dan ga ik heel kort door die vragen heen. Nog twee vragen dan, Voorzitter, de rest sla ik dan even over. De eerste vraag gaat over de dienstverlening van de gemeente Groningen. We horen als Partij van de Arbeid best wel vaak dat mensen een klacht indienen over bijvoorbeeld stoeptegels die omhoog komen of dat er iets anders mis is in hun directe leefomgeving en in de openbare ruimte. Dan krijgen ze weliswaar wel een bevestiging van de melding en de klacht die ze hebben gedaan, maar vervolgens wordt er of niets met die klacht gedaan of duurt het heel erg lang voordat er iets met die klacht wordt gedaan. Dan krijgen ze geen inhoudelijke terugkoppeling. Voorzitter, dat kan wat ons betreft beter. Zou het een suggestie kunnen zijn om mensen - nadat ze een klacht hebben ingediend of een melding hebben gemaakt - niet alleen een bevestiging te sturen maar ook in een inhoudelijk bericht sturen over wanneer ze kunnen verwachten dat er actie wordt ondernomen? Tot slot Voorzitter, bij de bedrijfsvoering staat nu dat wij minder beogen om minder lokaal in te kopen. Dat heb ik technisch nagevraagd. Dat snap ik allemaal. Klopt allemaal. Maar er staat ook dat wij beogen om bij een lager percentage van de aanbestedingen afspraken te maken over de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daar zijn ook een aantal inhoudelijke redeneringen voor, onder andere dat wij bijvoorbeeld meer opdrachten zouden kunnen voorbehouden aan sociale ondernemingen en dat telt dan niet meer bij de SROI.

06:17:04

Voorzitter : Meneer Bushoff, wilt u uw vraag stellen aan de wethouder.

06:17:06

De heer Bushoff : Ja Voorzitter, ik kom tot mijn vraag. Er zijn een aantal inhoudelijke verklaringen voor. Maar het moet natuurlijk nooit zo zijn dat wij als gemeente zeggen: er zijn inhoudelijke redeneringen waarom dat percentage mogelijk lager zou kunnen zijn. Dus dat ontslaat ons van de verplichting om niet alles op alles te zetten om zoveel mogelijk bij onze aanbestedingen te doen, om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. Mijn vraag is dan ook-

06:17:36

Voorzitter : Ik geloof dat de heer De Rook inmiddels uw vraag al begrepen heeft.

06:17:40

De heer Bushoff : -of u dat wilt doen.

06:17:41

De heer De Rook : Voorzitter, ik heb de vraag niet helemaal goed-

06:17:43

De heer Dijk : Ik kan hem wel even herhalen anders.

06:17:45

De heer De Rook : Volgens mij kom ik eruit zo.

06:17:46

Voorzitter : Ja, volgens mij gaat dat lukken. Goed, wie dan voor de woordvoering. Ik zie aan mijn linkerkant meneer Van Zoelen en dan gaan we daarna naar de heer Heemstra.

06:17:58

De heer Van Zoelen : Ja, dank Voorzitter en ook dank voor de begroting waarbij gekozen is voor door blijven investeren. Dat is op zich ook wel een goede keuze, maar ik kan me ook vinden in de opmerkingen die gemaakt zijn. Dat we toch met een crisis te maken hebben en dat je de sociale infrastructuur overeind moet houden. En dan zie je toch te weinig terug in de begroting van hoe je dat opvangt. Her en der - zoals bij inkomstenondersteuning - zie je dat er wel rekening mee wordt gehouden. Maar bijvoorbeeld voor buurthuizen, ja, dat begrijp ik, daar moet je ook zorgen dat het overeind blijft. Ik ga nu even door met de programma's. Dienstverlening: we zien dat de gemeente vol inzet op digitalisering. Dat kan voor veel mensen handig zijn, maar ik krijgt ook de indruk dat er een groot digitaal formulier tussen de overheid en de burger worden aangelegd. Wij willen blijven benadrukken dat menselijk contact nog altijd de maat moet zijn en dat mensen met minder digitale vaardigheden ook goed geholpen moeten blijven. We hebben een vraag over de softwarelicenties.

06:18:48

Voorzitter : Meneer Van Zoelen, u heeft een vraag van de heer Bushoff.

06:18:51

De heer Bushoff : Ja Voorzitter, ik ben eigenlijk even benieuwd of u concrete aanwijzingen heeft dat nu die sociale infrastructuur ook daadwerkelijk verdwijnt met deze begroting?

06:19:00

De heer Van Zoelen : Die verdwijnt niet. Die blijft hetzelfde zoals die is, maar we gaan zien dat die gaat veranderen. Daar gaan dingen in de maatschappij veranderen en we zien in de begroting te weinig erop inspelen en anticiperen van hoe je dat kan opvangen. Ik wil even, ja, is dat alles? Dan ga ik verder. We hebben vragen over de softwarelicenties. Er wordt veel gedigitaliseerd en op de kost van onderwijs [onhoorbaar] van die licenties zit zo'n zes ton per jaar. Zou het gebruik van bijvoorbeeld open source pakketten, deze kost voor de toekomst niet kunnen drukken? Dan gebiedsgericht werken. Er zijn ook wel opmerkingen gemaakt door de heer Been. Ja, voor diverse stadsdelen is budget gereserveerd en dit werd voorheen ook in samenspraak met burgers besteed aan thema's die spelen in de gebieden. Onze vraag is, of ook volgend jaar in de crisis - als je niet bij elkaar kan zijn - dat of die burgerparticipatie ook nog voldoende tot stand komt? Ik sluit me aan bij de opmerkingen die zijn gemaakt over het weerstandsvermogen. Dat lijkt ons ook een goede keuze om daar nu in tijden van crisis uit te putten. Dan kom ik bij de belastingen en heffingen.

06:20:12

De heer Van Zoelen : Voordat u daarnaar toe gaat, wil ik even checken of mevrouw Blauw een vraag aan u heeft. Want ik zie hier digitaal een hand opgestoken.

06:20:22

De heer Van Zoelen : Voorzitter, dit gaat toch niet van mijn tijd af.

06:20:24

Voorzitter : Ik krijg geen reactie. Gaat u door met uw woordvoering.

06:20:28

De heer Van Zoelen : Dit duurde een halve minuut. Ja, oké, dan ga ik verder. We zien dat evenementen meer kostendekkend zijn gemaakt aan de hand van een Motie die wij daarover ook hebben ingediend. De kostendekkend is vanwege het toevoegen van meer categorie gestegen van zeventien naar achtentwintig procent. Dat is op zich al een goeie stap. Maar er is voornamelijk gekeken naar het aantal bezoekers, terwijl wij ook gevraagd hebben om te kijken naar de commerciële kant ofwel de opbrengsten van een evenement. Dus dat als een evenement winst maakt, zij dus meer een kostendekkend tarief gaan betalen. Wij vinden dit een gemiste kans. Wat wij ook een gemiste kans vinden, is de invoering van de reclamebelasting. Dat dat een jaar is uitgesteld. Het College had de gederfde inkomsten daarvan op honderdvijftigduizend euro begroot en wij stellen vraagtekens bij dit bedrag. Een gemeente van ongeveer een gelijke grootte als Almere, haalt daar wel een miljoen op. Daar zullen natuurlijk overlappingen zijn met de precariobelasting. Maar ik heb technisch nagevraagd bij een ambtenaar waar dat bedrag van honderdvijftig duizend euro vandaan komt. Maar dat komt dan uit de hoge hoed van het College. Dat is wat je zelf kan bepalen, wat je daarmee wil ophalen. Wij denken dat dit een goede mogelijkheid is om bijvoorbeeld in te zetten - als we die invoeren die belasting - dekking voor de hondenbelasting. Wij willen daar ook met een voorstel komen: dat we via de reclameopbrengsten daarmee een dekking kunnen vinden om die hondenbelasting af te schaffen. Wat ons betreft kan de hondenbelasting wel toegepast worden, bijvoorbeeld om het handelen en fokken van dieren tegen te gaan. We hebben daarvoor samen eerder met andere partijen een Motie ingediend om het kenneltarief te verhogen en de opbrengsten daarvan ten goede laten komen aan de minima. Als we de reacties daarop zien van de kennelhouders op de brief van de gemeente die verstuurd is, zijn wij tot de conclusie gekomen dat hier alleen niet actieve fokkers of die niet meer bedrijfsmatig bezig zijn met fokken, daarop gereageerd hebben. Dus anders dan in de verordening in de clause is geformuleerd. De belastingdienst gedooft dat: als je een registratie bij de raad van beheer, dan krijg je een korting op de kennelbelasting of op de hondenbelasting in de vorm van het kenneltarief. Dit lijkt ons oneerlijk. Dus wij vinden het raar dat sommige mensen die drie of vier honden hebben wel de volle pond betalen, maar andere mensen - die toevallig in het verleden dan een fokker of een kennel hebben gehad - komen door de mazen van de wet heen en die betalen dan een tarief van twee honden. Omdat wij niet willen stimuleren via de belasting om een korting te geven op de handel van diere, willen wij dat die clause of het kenneltarief uit de verordening geschrapt wordt, zodat iedereen in ieder geval voor dit komende jaar hetzelfde bedrag betaald voor een hond of het tarief. En dat we in de gaten houden wat dat extra oplevert en dat we dat alsnog inzetten voor ontlasting van de minima. Tot slot, logiesbelasting-

06:23:19

Voorzitter : U bent over uw spreektijd heen, dus graag kort.

06:23:21

De heer Van Zoelen : Ja, ik wil nog even reageren op de logiesbelasting. Wij hadden een eerdere Motie gezien. Wij zien graag een differentiatie op de voetafdruk, de ecologie en consumptie en we zien niet direct zoiets in een differentiatie op het gebied van tarifiering of op prijsniveau.

06:23:39

Voorzitter : Dank daarvoor. Dan gaan we naar de heer Heemstra voor de woordvoering.

06:23:46

De heer Heemstra : Dank u wel. Voorzitter. Ja, het is duidelijk dat deze begroting tot stand gekomen is in onzekere en bijzondere tijden met grote financiële uitdagingen. Ondanks deze uitdaging willen we graag hoopvol vooruit blijven kijken. Wat onze fractie betreft, biedt deze begroting 2021 ook hoop en zijn we positief gestemd over de gemaakte keuzes. De fractie van de ChristenUnie vindt het namelijk belangrijk en ook noodzakelijk dat we blijven investeren, juist in deze tijd waarin sommige private partijen dat niet meer kunnen doen. Investeren bij voorkeur en ook waar nodig in onze kwetsbare inwoners, omdat die minder financiële en sociale mogelijkheden en buffers hebben om de crisis op te vangen. Bezuinigingen op het sociaal domein zijn dan ook onwenselijk vanwege mogelijk extra gevolgen zoals stress, gezondheidsklachten en schulden. Daarom leggen we opnieuw extra miljoenen bij op het sociale domein en zien we het sociaal domein als risico in het weerstandsvermogen onveranderd hoog terugkomen. Verder is het goed dat we geen nieuwe bezuinigingen of extra lastenverzwaringen voor onze inwoners aan hoeven kondigen. Vorig jaar hebben we dit wel moeten doen. Dat heeft ertoe geleid dat er nu een stevigere financiële basis ligt. Het begrote risico van twaalfenhalf miljoen met betrekking tot de effecten van de corona, laten zien dat er ook voor 2021 sprake is van grote onzekerheid en onduidelijkheid. Komt er een volgende golf. Komt er een lockdown? Komt er een vaccin? Hoelang gaat de crisis duren? Blijft het Rijk de tekorten vanwege de corona-effecten financieren en voor hoeveel en hoelang dan? Wat zijn naast de directe ook de indirecte effecten voor onze gemeente op de lange termijn? Veel vragen waar nog geen concrete antwoorden op zijn. Maar gelukkig zien we ook voorzichtig lichtpuntjes vanuit Den Haag. Ook de landelijke overheid heeft gekozen om te blijven investeren, en komen er in ieder geval incidenteel Rijksmiddelen ter beschikking. Dat is een mooie eerste stap, hopelijk op weg naar structurelere Rijksbijdragen voor het Sociaal Domein. De eerste signalen dat Den Haag de noden erkent die er spelen bij gemeenten, zijn zichtbaar. Alhoewel daarmee nog lang niet alle problemen opgelost zijn. En nu het weerstandsvermogen. Hoe robuust financieel weerbaar is onze gemeente? De financiële positie, staat al langer onder druk en is en blijft kwetsbaar. Daarbij is wat ons betreft het weerstandsvermogen uiteindelijk bedoeld om deze risico's op te kunnen vangen. In crisistijden is het over het algemeen niet het moment om het weerstandsvermogen te verbeteren. De risico's - het nodige weerstandsvermogen - nemen toe. En de reserves, beschikbaar vermogen, neemt ook in 2021 af. Gelukkig zien we wel dat de ratio de komende jaren gaat verbeteren door onder andere noodzakelijke toename van de algemene reserve. Maar ook de netto schuldquote bevindt zich de komende jaren blijvend in de gevarenzone: de toenemende financieringsbehoefte in verband met financiering van nieuwe investeringen en ook de compensatie van de reserves die we nu inzetten voor de begroting. Dat heeft ook een

negatief effect op onze solvabiliteit. En dan is versterking van de algemene reserve, voor wat ons betreft, noodzakelijk en heeft de komende jaren aandacht nodig. Nu we in 2021 tekorten aanvullen vanuit de reserve, moeten we bij gelijkblijvende risico's de voordelige saldo en meevallers goed bekijken of dat niet wenselijk is om deze dan in te zetten om de reserves te verbeteren. Waarbij we ons natuurlijk ook realiseren dat we dan een afweging moeten maken tussen het stutten van de corona-effecten bij onze inwoners - bijvoorbeeld meer mensen die gebruik moeten gaan maken van armoedemiddelen - en het verstevigen van onze eigen financiële positie. Meneer Heemstra, u heeft een interruptie van de heer Bolle en daarna van de heer Van der Laan.

06:27:19

De heer Bolle : Voorzitter, de heer Heemstra zegt: "We hebben de lasten niet verhoogd voor onze inwoners", maar de heer Heemstra kan volgens mij niet om het feit heen dat de opbrengsten van belastingen een stuk hoger zijn dan die we in de begroting van 2020 hebben begroot. In totaal is dat voor de gemeente zelf tien miljoen. We hebben hogere OZB-inkomsten. We hebben hogere roerende zaken inkomsten. We hebben hogere hondenbelastinginkomsten. We hebben hogere logiesbelastinginkomsten. We hebben hogere parkeerbelastinginkomsten. En daarnaast hebben we een hogere afvalstoffenheffing. Dus het kan misschien zo zijn dat u het idee heeft dat die één procent en die indexatie niet echt een lastenverhoging is, maar het is wel zo dat de lasten in de gemeente Groningen voor de inwoner volgend jaar echt wel een stuk hoger zijn dan het afgelopen jaar.

06:28:07

De heer Heemstra : Dat ben ik met u eens. Ik gebruikte daarom ook de woorden extra verzwaring. Dit zijn afspraken natuurlijk ook die we ook vorig jaar ingezet hebben in een indexatie waarbij de OZB heel regulier is.

06:28:17

Voorzitter : Dan gaan we naar de heer Van der Laan.

06:28:21

De heer Van der Laan : Ja dank u, Voorzitter. Gelukkig corrigeerde ChristenUnie zich tijdig voor wat betreft die lastenverhoging. Andere woorden die ons wel goed klonken: het toch aanwezig blijven en het belang inzien van het sociaal domein. Maar tegelijkertijd laat dit College ook zien dat er vooral in stenen wordt geïnvesteerd. Ja, nieuwe Oosterpoort, de draftbaan, een nieuwe binnenstad, dat zien wij toch allemaal als stenige investeringen. Hoe kijkt daar de ChristenUnie dan tegenaan als jullie keuzes moeten maken? Het sociaal domein in tijden van coronacrisis en toch ook maar doorgaan in het investeren van die stenen?

06:29:01

De heer Heemstra : Ik denk dat het heel duidelijk is dat we heel veel extra bijleggen in het sociaal domein. Maar dat het daarna ook belangrijk is dat we in onze stad blijven investeren. Dat heeft ook effect op de werkgelegenheid. We moeten ook onze inwoners aan het werk houden en het is ook belangrijk dat we straks op een goede manier uit deze crisis komen, wat ons betreft.

06:29:19

Voorzitter : Meneer Van der Laan, zou u de microfoon willen uitzetten? Ja, dank u wel.

06:29:22

De heer Van der Laan : Maar als u een keuze zou moeten maken, Voorzitter, als de ChristenUnie een keuze moet maken, waar ligt dan die keus?

06:29:27

De heer Heemstra : Ik denk dat we nu de keuze gemaakt hebben om extra bij te leggen in het domein - dat gaat echt om heel veel geld - en ook te investeren in de toekomst van onze stad. Dat is een combinatie en dat heeft te maken met investeren in plaats van bezuinigen.

06:29:41

Voorzitter : Meneer Heemstra, de spreektijd is inmiddels verstreken. Zou u tot een afronding willen komen van uw woordvoering?

06:29:45

De heer Heemstra : Ja, ik had nog een paar zinnen over de logiesbelasting. Onze fractie is ook voorstander van een differentiatie op prijsklasse en ook op differentiatie naar gebied. Met betrekking tot de tariefsdifferentiatie, zijn we blij met de uitwerking door het College. Rekening houdend met de complexiteit en de administratieve lasten, neigen wij naar het hanteren van twee klassen. Onze vraag aan het College is wel: of juist ook de kleine ondernemers meegenomen zijn in deze mogelijke differentiatie? Met andere woorden, wegen voor hen de lagere tarieven op tegen de extra administratieve last? Wij horen uit het contact wat wij hebben gehad met een aantal kleine ondernemers dat een keuze voor twee categorieën behapbaar is administratief. En een lager tarief van logiesbelasting voor buitengebieden doet wat ons betreft ook recht aan de andere dynamiek die daar geldt: daar wordt meer geconcurrereerd met omliggende gemeenten dan met de stad. De tarieven kunnen wat ons betreft dan ook afgestemd worden op de tarieven die de buurgemeenten hanteren. Dank u wel.

06:30:41

Voorzitter : Dank u wel, dan gaan wij naar mevrouw Blauw van de PVV voor haar woordvoering.

06:30:46

Mevrouw Blauw: Ja dank u, Voorzitter. De gemeente is tevreden, zo blijkt uit de begrotingsbrief. Zij verwachten namelijk dit jaar goed af te ronden en binnen de begrotingskader van het jaar geopereerd te hebben. Of dat terecht is, weten we niet. De effecten van de coronacrisis doorvertaald in kosten zijn niet meegenomen in deze begroting. Maar er is ook al heel veel over gezegd en wij kunnen ons daarin wel vinden. Het voorstel is nu om dit apart te doen en weliswaar is hier een bedrag van twaalfenhalf miljoen voor gereserveerd. Het overzicht wat deze crisis financieel gaat betekenen, hebben we nu nog niet en lijkt het ons dus ook logische keuze. Wel is onze vraag: wanneer wordt verwacht dat we hierover wel in gesprek kunnen oftewel wanneer is het meer duidelijk? Voor wat betreft de begroting voor het komende jaar is er weinig veranderd ten opzichte van afgelopen jaar. Omdat we nog niet weten wat het effect van de coronacrisis is, crisis is, zou wat ons betreft er wel wat behoudender begroot mogen worden. We kunnen op ons klompen aanvoelen dat we niet zonder kleerscheuren uit deze coronacrisis komen. We blijven nu de dingen doen die we altijd deden binnen de kaders die we hebben afgesproken. Hier is ook al veel over gezegd. Voor wat betreft de meerjarenbegroting over de komende jaren, laat het

College de tekorten oplopen. Over het weerstandsvermogen hadden we het afgelopen jaar al een discussie en deze moet, wat de PVV betreft, gewoon omhoog. In 2024 is de ratio ineens honderd procent en gaat het College ervanuit dat het geld bijgeboekt is vanuit het Rijk op de algemene reserve. Dit is natuurlijk geen gelopen race. Elke gemeente heeft problemen, dus het is niet gezegd dat wij ook daadwerkelijk dat bedrag krijgen toegekend in 2024. Er zit dus een onvoorzichtigheid in de komende jaren. En als we nu gewoon geld blijven uitgeven in de veronderstelling dat er geld bijkomt van het Rijk, kan het maar zo zijn dat het geld er niet komt. Dit is links geld uitgeven: geld uitgeven wat je niet hebt. We pleiten ervoor om het weerstandsvermogen sneller op orde te brengen en vragen het College om met een voorstel te komen. Het is nu belangrijk dat je strakke prioriteiten stelt waar je geld aan uit gaat geven, want dan hoeft je straks ook niet te bezuinigen. En als we straks met een lege kas zitten, schuif je de rekening door naar het volgende College. En als de PVV dan in het College zit, dan krijgen wij dit erfenisje. Dank u, Voorzitter.

06:33:00

Voorzitter : Dank u, mevrouw Blauw. De heer Mellies, u bent dan nu wel de laatste voor de woordvoering. Gaat uw gang.

06:33:06

De heer Mellies : Last but not least, hoop ik dan. Dank u wel, Voorzitter.

06:33:09

Voorzitter : Zeker, daar gaan we vanuit.

06:33:12

De heer Mellies : De gemeente Groningen is in 2020 geworden tot de één na duurste gemeente voor de woonlasten. En daar houdt men alleen nog maar rekening met de OZB, de riool- en de afvalstoffenheffing. We staan ook zo hoog op een andere lijstje, namelijk van de armoedemonitor. Zet dat tegen elkaar af en dan denken we dat we echt mogen stellen dat er iets niet op orde is in het Groninger waar de zon altijd schijnt. Dan gaat het daar alleen nog maar over de vaste prik voor huiseigenaren. Want zoals mevrouw Zurmeyer hier ook heeft kunnen beamen, is de hondenbelasting daarbij nog eens een behoorlijke extra zware last op een ongelukkige groep inwoners, en ook daarbij blijkt Groningen verreweg bovenaan het lijstje van duurste gemeente. Wat dan niet eens meetelt is verdere dienstverlening zoals parkeervergunningen.

06:33:58

Voorzitter : Meneer Mellies, u heeft een interruptie van de heer Van der Laan.

06:34:01

De heer Van der Laan : Ja, voorzitter, volgens mij stemde 100% daar vorig jaar allemaal mee in, met die lastenverzwaringen. Dus de introductie van de begroting verbaast mij hier een beetje.

06:34:13

De heer Mellies : Voorzitter, volgens mij is deze interruptie ook vaker gepleegd, en we hebben het toen ook al beaamd. De begroting zoals die voorligt: 99% is waar je het mee eens kunt zijn en ook de noodzaak ervan inziet en 1% is waar je het niet mee eens bent en een Motie inbrengt die het niet haalt. Dat betekent dan ook niet dat je tegen moet stemmen. Dat is eigenlijk een hele grote afgunst richting de ambtenaren die daar hard aan

hebben gewerkt. Dus dat doen we niet. Ik ga verder. Wat verder ook niet eens meetelt is de verdere dienstverlening zoals dat voor parkeervergunningen. Het parkeerbedrijf ontplooit zich nu ook verder als een extra verdienmodel, nu de prijzen van parkeervergunningen verder worden opgeschroefd. Het uitgangspunt dat onze inwoners zelf bereid moeten zijn om te betalen voor handhaving van betaald parkeren, gaat gewoonweg niet meer op. En dit alles vloeit voort uit het financieel gezond moeten houden van onze gemeente en het overeind houden van onze dienstverlening. En dat zien wij ook. In de voorjaarsbrief is gepoogd om inzicht te geven in de opgave die in deze begroting moeten worden verwerkt. We bedanken dan ook de wethouder voor de transparantie van het gebaar. Maar als we gevraagd worden om alleen op koppen te zeggen wat we dan tegen mekaar willen afstrepen, dan is het een onmogelijke taak. Maar wil het College zelf iets of zijn ze ergens toe gedwongen, dan kan het ineens wel af met een boekhoudkundige hervorming van de nog te realiseren bezuinigingen. Het laat zien dat het geld van onze begroting zit vastgeroest. Het sleutelt achter een heel goed verhaal van vierhonderd pagina's, want dan gaan we niet kunnen beoordelen of het geld dan doelmatig wordt besteed. Sterker nog, het kan eigenlijk niet anders dan dat we niet goed met ons geld omgaan, Getuige het feit dat we tegenover alle andere gemeenten met vergelijkbare opgaves en problemen op de tweede plaats staan. Dat is een tamelijke objectieve constatering lijkt ons. Gaan we daar voor deze begroting nog verandering in kunnen brengen? Nee, dat pretenderen we zeker niet. Ik wend mij ook tot mevrouw Zurmeyer en alle alle hondenbezitters in Groningen: het spijt ons, maar we denken ook niet dat we de hondenbelasting komend jaar van de baan kunnen krijgen. Wat we inmiddels wel hebben bereikt is dat een meerderheid van de partijen wel heeft aangegeven dat ze de hondenbelasting oneerlijk vinden, maar het wegstrepen van de inkomsten tegen de uitgaven zit er dan weer niet in.

06:36:21

Voorzitter : Menneer Mellies, u heeft een interruptie. Deze keer van de heer Bolle.

06:36:24

De heer Bolle : Ja Voorzitter, misschien kan de heer Mellies mij uitleggen hoe het nu precies zit? Aan de ene kant zegt die: "Ja, ik heb ingestemd met de vorige begroting want wij vonden 99% eigenlijk wel goed". Om vervolgens een paar minuten later te zeggen: "Ik weet eigenlijk niet of we ons geld wel doelmatiger uitgeven. Nee, ik weet het eigenlijk wel: dat doen we niet want we staan op nummer twee". Ja, ik mis een beetje de coherentie in dit verhaal. Kan de heer Mellies mij even helpen om die weer in mijn hoofd terug te brengen?

06:36:54

De heer Mellies : Dat kan ik zeker, Voorzitter. De begroting is een fraai complex iets. We hebben inderdaad - daar ga ik ook zo verder in het verhaal heen - te maken met programma's die inmiddels zoveel geld hebben ingeboekt dat het heel moeilijk na te gaan is waar het geld doelmatig besteed kan worden. Een Rekenkamer kan bijvoorbeeld assisteren met het zoeken van die doelmatigheid. Maar als zoiets voorgelegd wordt, als die klopt dan klopt die. En dan kunnen wij inderdaad het niet eens zijn met de inhoud ervan. En dan kunnen we het niet eens zijn met - dat doen we ook heel vaak niet - de keuzes die het College maakt, maar dat betekent niet dat het document zoals die voor ons ligt, niet klopt. Wij gaan niet tegenstemmen als een document wel verder gewoon klopt. Dat is moreel verwerpelijk vinden wij.

06:37:42

Voorzitter : Meneer Mellies, ik wil u meegeven dat als u inhoudelijk nog iets wilt meegeven aan het College, dat dit wel het moment is. Uw spreektijd is bijna ten einde. Ik ga de heer Bolle ook geen kans geven om een interruptie te plegen.

06:37:54

De heer Mellies : Jammer. Enfin, we zullen er dus wel voor vechten om financiële ruimte te creëren zodat dat in de toekomst mogelijk is. Ik ben bijna aan het einde van mijn betoog. Dat doen we bijvoorbeeld voortdurend met grote uitgaven van de gemeente toch heel goed af te wegen met wat onze inwoners er nu echt aan hebben. Dat doen we bijvoorbeeld ook met efficiency voorstellen als onze Motie 'Leren van coronatijd', die goed is opgepakt in de begroting. Maar dat moeten we ook doen door ieder programma goed door te lichten en de lucht, waarvan we mogen veronderstellen dat die er moet zijn - en dat ben ik met de heer Bolle wel eens - uit de programma's te halen en de kosten reëel te houden. Want met de verdere verhoging van de lasten in 2021, verwachten wij eerder dat we bovenaan komen te staan op de [onhoorbaar] lijst van de gemeentelijke lasten dan dat we zouden zakken. Wat 100% Groningen betreft, is er ook een lijstje waarvan we echt niet per se op nummer één hoeven te staan. Ook dat mag volgens ons minder. Dan Voorzitter, ons is gevraagd om kort inhoudelijk te reageren op de voorliggende opties voor de logiesbelasting. We zullen de discussies niet verder herhalen. We hebben destijds aangegeven dat we niet aannemelijk vinden dat de overnachtingen in Ten Boer profijt hebben van de investeringen in de stad. Dat ze daar ook niet aan mee zouden moeten betalen. [onhoorbaar] differentiatie naar gebied zullen we wel steunen, maar doen wij niet op basis van differentiatie van kosten. Dank u wel.

06:39:07

Voorzitter : Dank u wel voor die bondige bijdrage over de logiesbelasting. U heeft tot slot nog een vraag van de heer Van der Laan van de Stadspartij.

06:39:14

De heer Van der Laan : Ja Voorzitter, als 100% van het lijstje af wil - waar ze een paar keer wat over gezegd hebben - dan zullen ze tegen deze begroting moeten stemmen. En niet denken van: het is zo een vriendelijke ambtenaar en de begroting klopt. Onze partij mag hopen dat de begroting klopt, Voorzitter. Toch nog even een toelichting: gaat nu om die aardige ambtenaar die die begroting zo goed heeft gemaakt of-?

06:39:35

Voorzitter : Een korte reactie graag van de heer Mellies.

06:39:37

De heer Mellies : Als dat zo zou zijn, zou in elke gemeente een oppositie tegen een begroting stemmen. Dat is niet zo. Het is moreel verwerpelijk. Als je iets wilt veranderen aan de begroting dan komt dat in de voorjaarsbrief aan bod, waarvan we ook weer moeten bekennen dat het fijner had gekund. Dat betekent ook dat je in het jaar zelf bijdraagt aan het proces er naartoe. Maar de begroting zelf is vaststellen. Alleen vaststellen. Tenzij er ergens iets niet in klopt.

06:39:59

Voorzitter : Nu kijkt de heer Bolle wat vragend naar mij, want ik heb ook de heer Van der

Laan de kans gegeven om een interruptie te plegen. Dus de heer Bolle, als u nog een korte vraag heeft, ga uw gang.

06:40:07

De heer Bolle : Ik zal mijn vraag dan stellen: of de heer Mellies ervan op de hoogte is dat ten tijde van het vaststellen van de jaarrekening, dat we daar ook vaak de doelmatigheid van de bestedingen in vaststellen en dat de accountant dat ook checkt? Dus als de heer Mellies zegt: "Ja, deze begroting is niet doelmatig", dan ben ik echt ontzettend benieuwd naar de jaarrekening van 2021.

06:40:27

De heer Mellies : Als ik daarop mag reageren, Voorzitter.

06:40:33

Voorzitter : Kort graag.

06:40:34

De heer Mellies : Ik ben best kort. Nee, de doelmatigheid wordt vaak door de Rekenkamer vastgesteld. De doelmatigheid wordt nadrukkelijk niet door de accountant vastgesteld. Ik geloof dat de heer Bolle dat ook heel goed weet, want ik heb hem hoog staan op financieel gebied. Een accountant zal alleen maar bepalen dat het kasboekje klopt. Meer niet.

06:40:56

Voorzitter : Goed. Ik zie dat we het hierbij laten. Ik kijk even naar rechts, naar de wethouder of die behoefte heeft aan een korte schorsing? Nee, we gaan niet schorsen. We gaan meteen door naar de beantwoording van al de vragen van het College.

06:41:12

De heer De Rook : Voorzitter, toch even prettig, al is de schorsing een beetje van facilitaire aard. Daar zal ik even over nadenken.

06:41:18

Voorzitter : Nee, daar sluit ik mij van harte bij aan. Dank u wel.